

3
klasa
część 2

NOWY Elementarz Odkrywców

Ćwiczenia / edukacja polonistyczna,
przyrodnicza, społeczna

imię

nazwisko

klasa

NOWY Elementarz Odkrywców

Ćwiczenia są skorelowane z podręcznikiem *Nowy Elementarz Odkrywców klasa 3, semestr 1* dopuszczonym do użytku szkolnego i wpisanym do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do edukacji wczesnoszkolnej.

Numer ewidencyjny podręcznika w wykazie MEN: 1140/3/2023

Ćwiczenia zostały opracowane na podstawie *Programu nauczania–uczenia się dla I etapu kształcenia – edukacji wczesnoszkolnej „Nowy Elementarz Odkrywców”* zgodnego z podstawą programową z 14 lutego 2017 roku.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

Wykorzystywanie treści niniejszego Utworu, w jakiegokolwiek formie lub w jakimkolwiek procesie, do celów eksploracji tekstu i danych, uczenia maszynowego, rozwoju i/lub szkolenia i/lub wzbogacania sztucznej inteligencji jakiegokolwiek rodzaju jest surowo zabronione.

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2025
ISBN 978-83-267-5034-2

Autorzy: Ewa Hryszkiewicz, Barbara Stępień, Małgorzata Ogródowczyk.
Współpraca autorska w zakresie edukacji przyrodniczej: Joanna Winiecka-Nowak.

Redaktor serii: Bożena Gepert.

Redakcja merytoryczna: Bożena Gepert, Agnieszka Grzegółka-Maciejewska, Monika Kubik.

Opracowanie redakcyjne: Małgorzata Misiak.

Redakcja językowa: Agnieszka Grzegółka-Maciejewska.

Nadzór artystyczny: Kaia Pichler. **Opieka graficzna:** Marta Sieczkowska.

Projekt okładki: Logoteka Piotr Rudź. **Projekt graficzny:** Anna Wielbut.

Realizacja projektu graficznego: Małgorzata Koper, Dorota Gajda.

Fotoedycja: Maciej Wróbel.

Nowa Era Sp. z o.o.
Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa
www.nowaera.pl, nowaera@nowaera.pl, Centrum Kontakt: 58 721 48 00

Druk i oprawa: Elanders Polska Płońsk

Jak korzystać z zeszytu ćwiczeń

1. Na podstawie wiadomości z „Ilustrowanego Gońca Warszawskiego” odpowiedz na pytania w zeszycie.
- Po ilu latach niewoli Polska w roku 1918 odzyskała niepodległość?
- Kto objął władzę w państwie polskim wkrótce po odzyskaniu niepodległości?
- W jaki sposób w 1918 roku Polacy okazywali swoją radość z odzyskania przez Polskę niepodległości?
2. Dobierz w pary i zapisz w zeszycie wyrazy, które mają podobne znaczenie.
- święto kraj opowieść uroczystość
- wolność państwo niepodległość historia
- Wybierz jeden wyraz z pierwszej części ćwiczenia i ulóż z nim zdanie. Zapisz to zdanie w zeszycie.
 - Jakie święto obchodzimy w Polsce 11 listopada? Odpowiedz w zeszycie pełnym zdaniem. Wykorzystaj podane wyrazy.
- Niepodległości Święto Narodowe
- Napisz w zeszycie, w jaki sposób dziś Polacy obchodzą Narodowe Święto Niepodległości.

3. Ułóż zdania z rozsypanki wyrazowej. Zapisz je w zeszycie.

Kraj, leży w czerwonym którym Stolicą Godłem to orzeł Rzeczpospolita jest tle. Polska, biały w Polski Dąbrowskiego, mieszkam, na Polski w Polska naszego kraju Hymnem jest jest Warszawa, koronie Europe, „Mazurek

4. Podróż w przeszłość Narodowe Święto Niepodległości

Pcz. 2 s. 6-7

5. Otocz pętlami elementy przyrody, które mogą stać się pomnikami przyrody.

- Czy znasz przykłady pomników przyrody znajdujących się w okolicy twojej szkoły?

6. Skreśl zdjęcie, które z pewnością nie zostało zrobione w rezerwacie.

7. Poszukaj informacji o wybranym rezerwacie. Napisz o nim notatkę w zeszycie. Możesz wykorzystać sformułowania podane w ramce.

Rezerwat nazywa się... • Jest położony... • Rezerwat powstał, żeby chronić w nim... • Do najciekawszych zwierząt żyjących w rezerwacie należą... • W rezerwacie można spotkać rośliny takie jak... • Największym zagrożeniem dla tego rezerwatu jest...

strona przyrodnicza

tytuł kręgu

temat dnia

odniesienie do podręcznika

Potyczki ortograficzne – wprowadzenie w świat ortografii

Dzień odkrywców – kreatywne zabawy i ćwiczenia

Sprawdzam siebie – ćwiczenia do samokontroli

wyklejanka

zadanie trudniejsze lub wykraczające ponad podstawę

doświadczenie

1. Na podstawie wiadomości z „Ilustrowanego Gońca Warszawskiego” odpowiedz na pytania w zeszycie.

Po ilu latach niewoli Polska w roku 1918 odzyskała niepodległość?

Kto objął władzę w państwie polskim wkrótce po odzyskaniu niepodległości?

W jaki sposób w 1918 roku Polacy okazywali swoją radość z odzyskania przez Polskę niepodległości?

2. Dobierz w pary i zapisz w zeszycie wyrazy, które mają podobne znaczenie.

święto

kraj

opowieść

uroczystość

wolność

państwo

niepodległość

historia

- Wybierz jeden wyraz z pierwszej części ćwiczenia i ułóż z nim zdanie. Zapisz to zdanie w zeszycie.
- Jakie święto obchodzimy w Polsce 11 listopada? Odpowiedz w zeszycie pełnym zdaniem. Wykorzystaj podane wyrazy.

Niepodległości

Święto

Narodowe

- Napisz w zeszycie, w jaki sposób dziś Polacy obchodzą Narodowe Święto Niepodległości.

3. Ułóż zdania z rozsypanki wyrazowej. Zapisz je w zeszycie.

Kraj, leży w czerwonym którym Stolicą Godłem

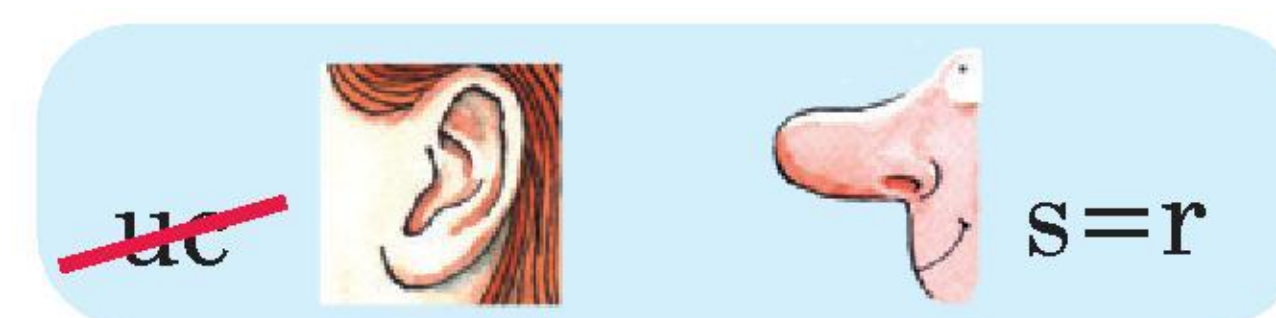
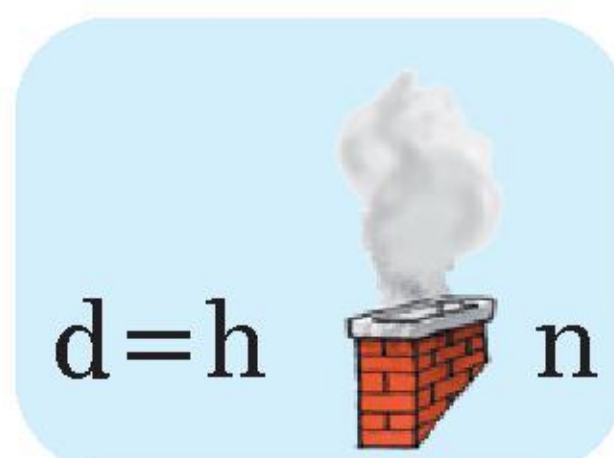
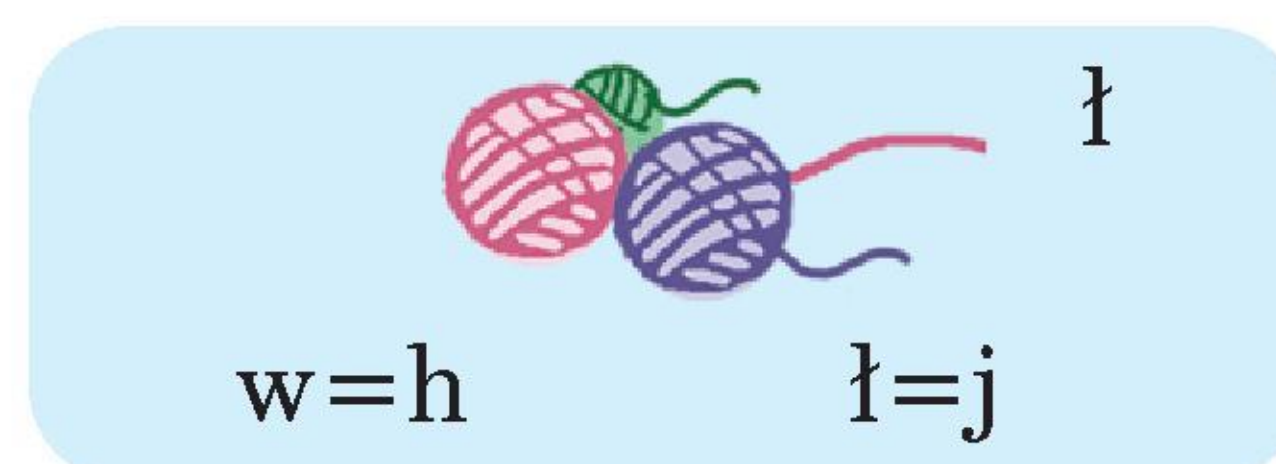
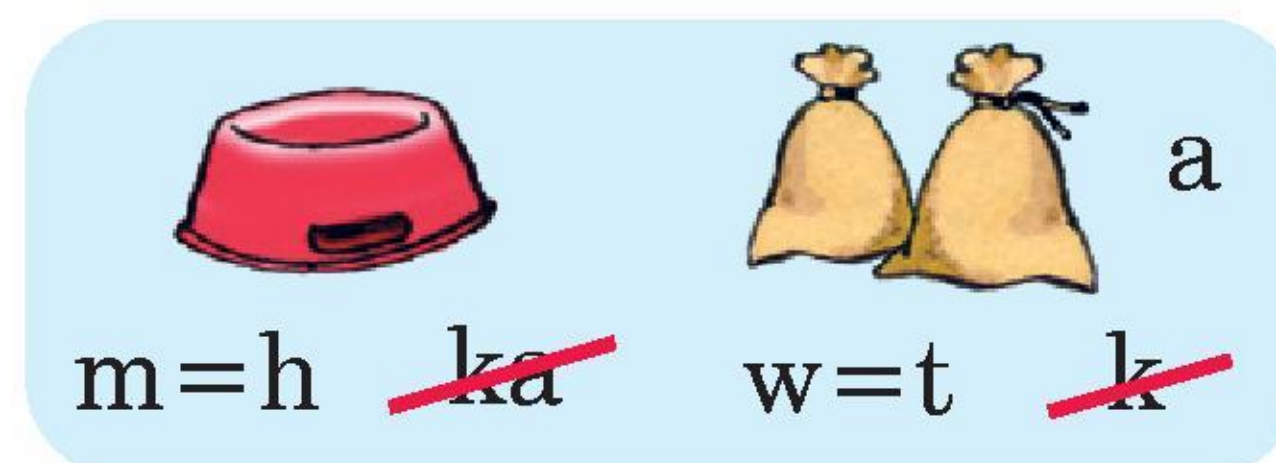
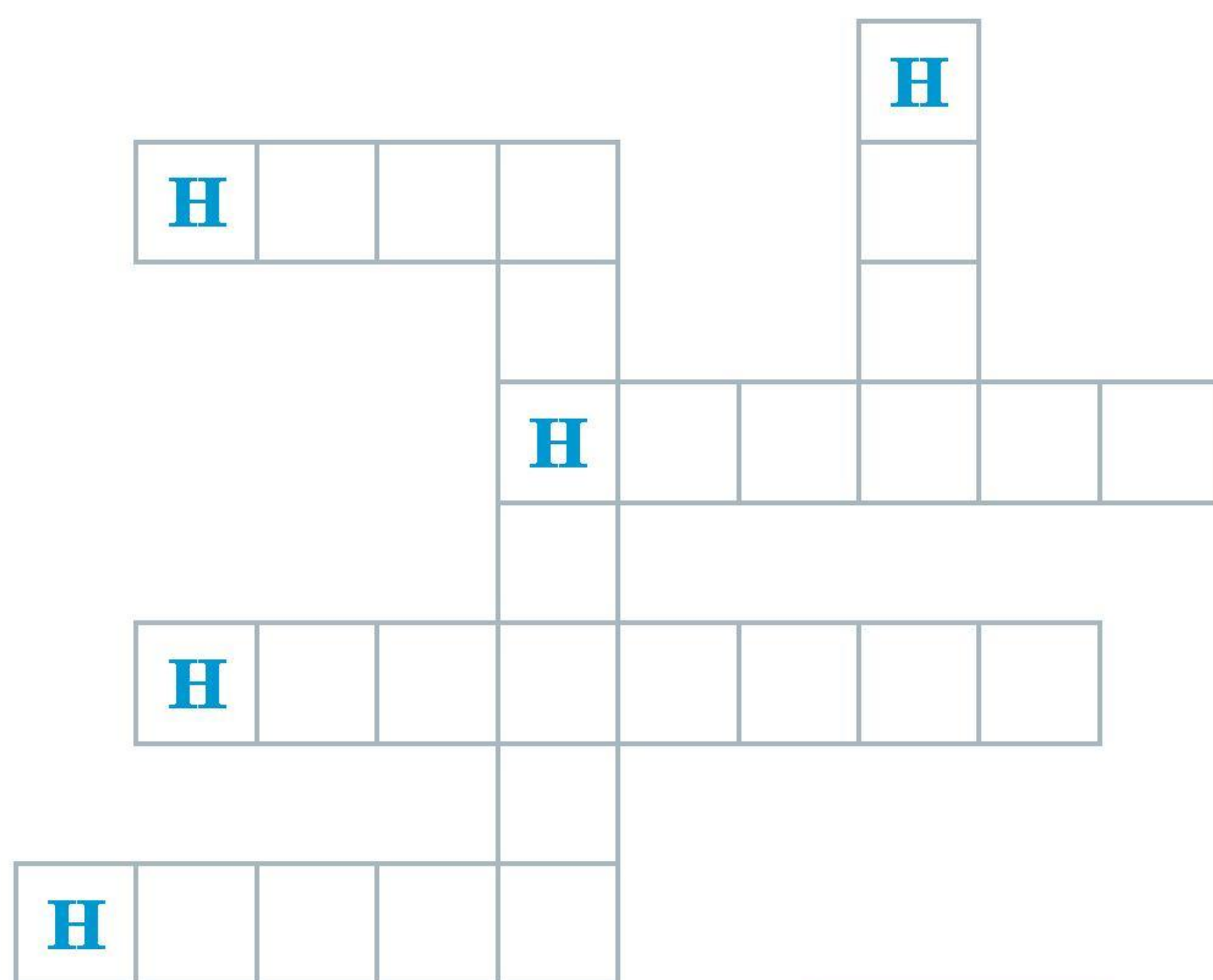
to orzeł Rzeczpospolita jest tle. Polska. biały w

Polski Dąbrowskiego”. mieszkam, na Polski w

Polska naszego kraju Hymnem jest jest

Warszawa. koronie Europie. „Mazurek

4. Rozwiąż rebusy. Wpisz ich rozwiązania w odpowiednie miejsca krzyżówki. Dla ułatwienia wszystkie litery **h** zostały już wpisane.

- Przepisz wyrazy z krzyżówki do zeszytu. Podkreśl **h**.

5. Uzupełnij zapisy, wpisując brakujące połączenia wyrazów w liczbie pojedynczej lub w liczbie mnogiej.

liczba pojedyncza	liczba mnoga
święto narodowe	
	ciekawe historie
	honorowi goście
dumny żołnierz	

- Wybierz jedno połączenie wyrazów w liczbie mnogiej i ułóż z nim zdanie. Zapisz to zdanie w zeszycie.

1. Wykreśl niepotrzebne wyrazy tak, żeby zdania były zgodne z tekstem opowiadania „Wycieczka do Biskupina”. Zasłoń każde zdanie i przepisz je z pamięci do zeszytu.

Osada zamek w Biskupinie leży na wzgórzu półwyspie.

Wzdłuż jedenastu dziesięciu ulic stoją rzędy chat krytych blachą strzechą.

Mieszkańcy osady zajmowali się wyrabianiem garnków z gliny żelaza i hodowaniem zbieraniem ziół oraz jagód.

Kobiety tkwały na krosnach robiły na drutach, a mężczyźni hodowali ziemniaki polowali na zwierzęta i łowili ryby.

2. Czym zajmuje się archeolog? Ułóż zdanie z rozsypanki wyrazowej i zapisz je w zeszycie. Do otrzymanego zdania ułóż pytania rozpoczynające się od wyrazów: **Kto** , **Co**.

na Archeolog przedmiotów. przeszłość bada
wyjaśnia wykopanych podstawie i dawnych

3. Podkreśl w tekście czasowniki. Następnie zmień zdania tak, żeby mówiły o przeszłości, czyli o tym, co już było. Zapisz te zdania w zeszycie.

We wrześniu pojedę z klasą
na wycieczkę do Biskupina.
Zobaczę tam prastarą osadę.
Poznam różne
stare zawody. Spróbuję
dawnych potraw. To będzie
wspaniała wycieczka.

1. Na podstawie tekstu „Stare miasta” zaznacz właściwe zakończenia zdań.

W Kazimierzu Dolnym w celach obronnych wzniesiono...

☐ zamek.

☐ mury obronne.

Sandomierz w dawnych czasach był...

☐ stolicą księstwa.

☐ najstarszym miastem w Europie.

Bolesław Chrobry, pierwszy polski król, był koronowany w...

☐ Gnieźnie.

☐ Kaliszu.

Szlak Bursztynowy to nazwa drogi, która wiodła przez...

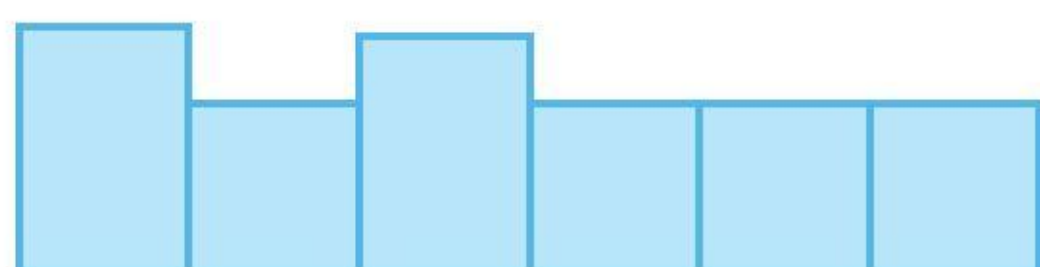
☐ Poznań.

☐ dawny Kalisz.

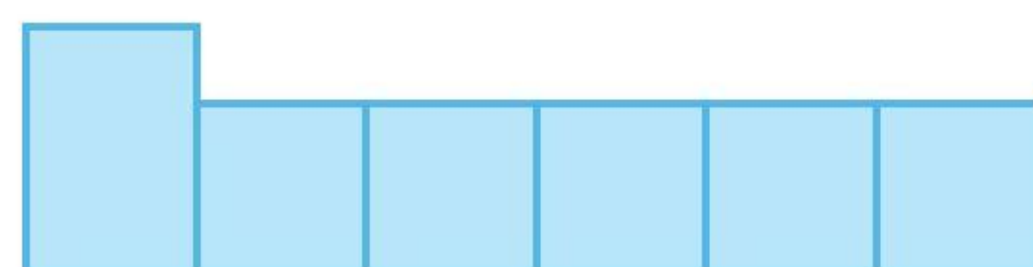
2. Połącz nazwę miasta z jego herbem. Podpowiedzi szukaj w schematach wyrazowych.

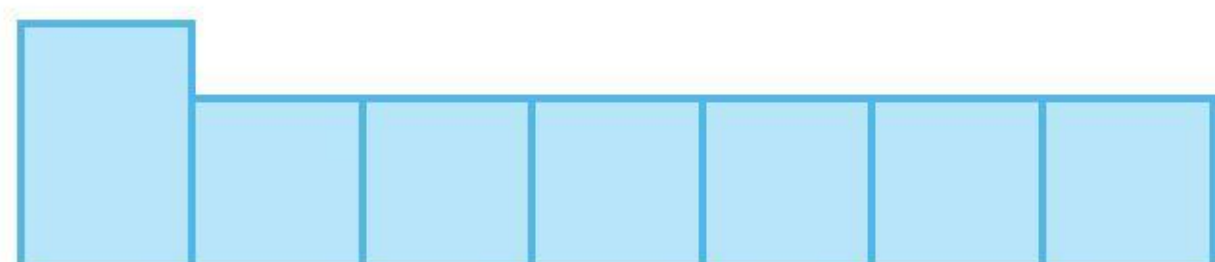
Gniezno

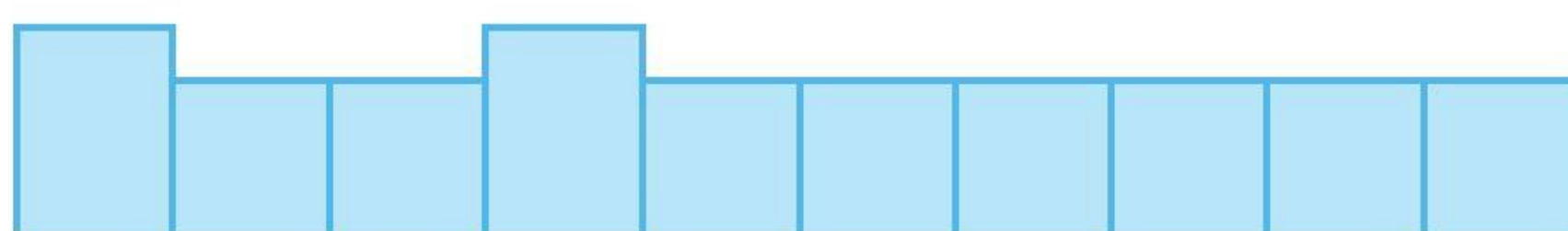
Sandomierz

Poznań

Kalisz

3. Przypomnij sobie legendy o powstaniu polskich miast. Dopasuj do siebie nazwę każdej legendy i imiona postaci, które w niej występują. Zapisz nazwy legend w zeszycie.

legenda o Warsie i Sawie

legenda o Smoku Wawelskim

Lech

legenda o białym orle

szewczyk Skuba

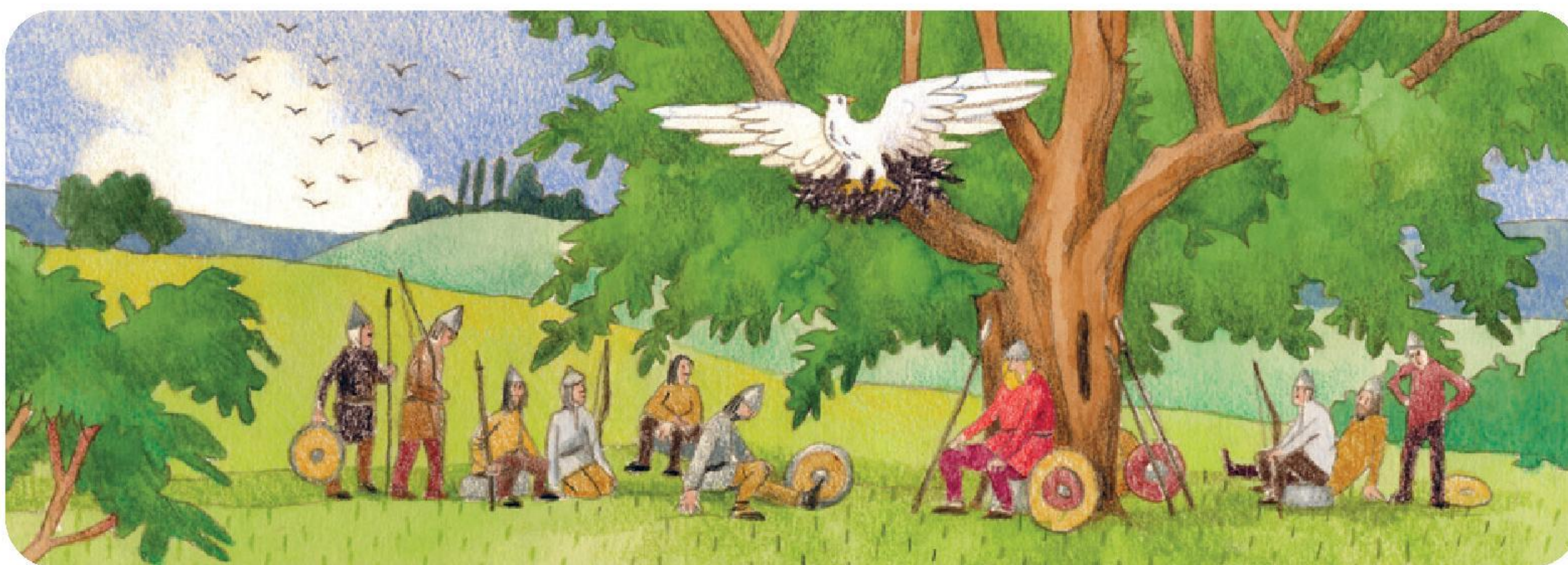
Wars

Czech

książę Krak

Rus

Sawa

- Z jakim miastem jest związana każda z tych legend? Zapisz nazwy tych trzech miast w zeszycie.
- Powiedz, jakie wydarzenia z legend zostały przedstawione na ilustracjach.

4. Dodając zakończenie **-ów**, utwórz nazwy innych polskich miast. Zapisz je w zeszycie w kolejności alfabetycznej. Podkreśl zakończenie **-ów**.

Tarn

Rzesz

Krak

-ów

Chorz

Głog

Ćmiel

-ów

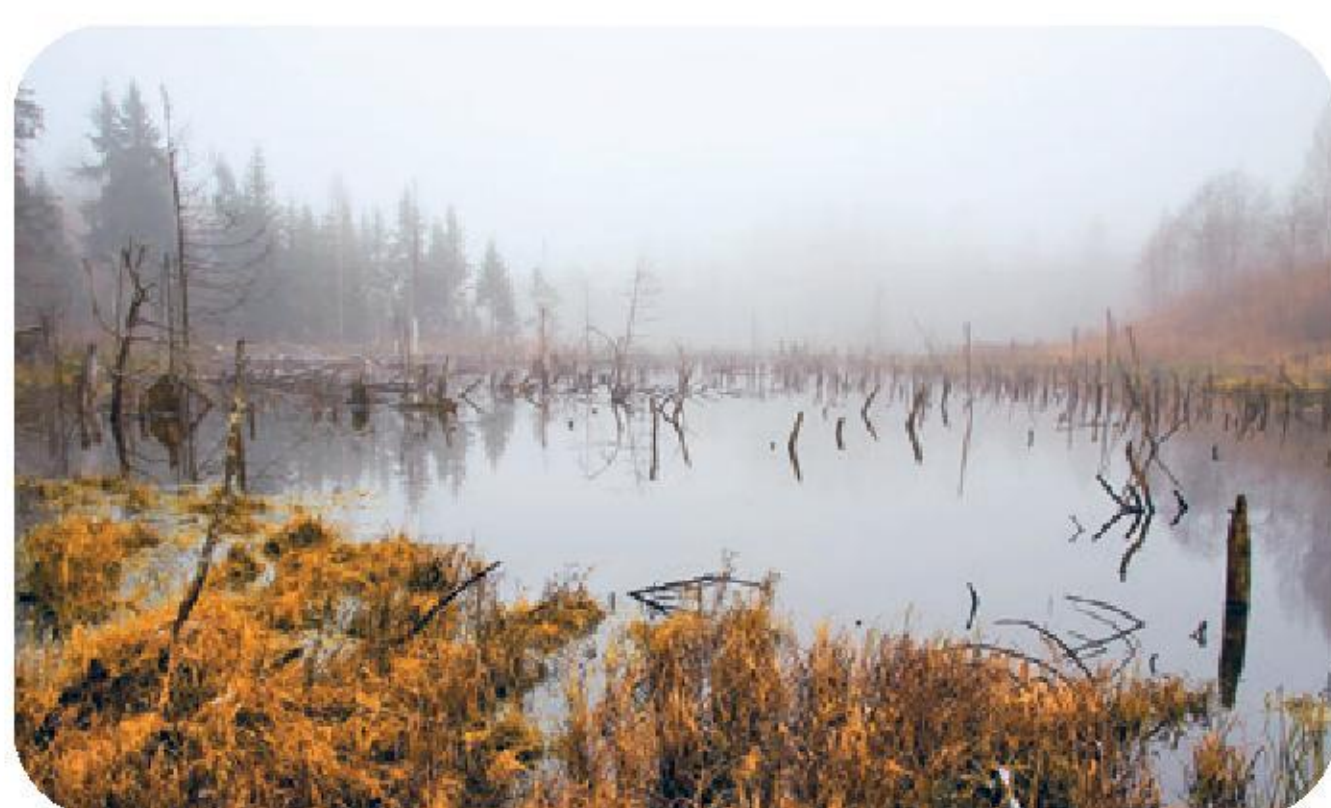
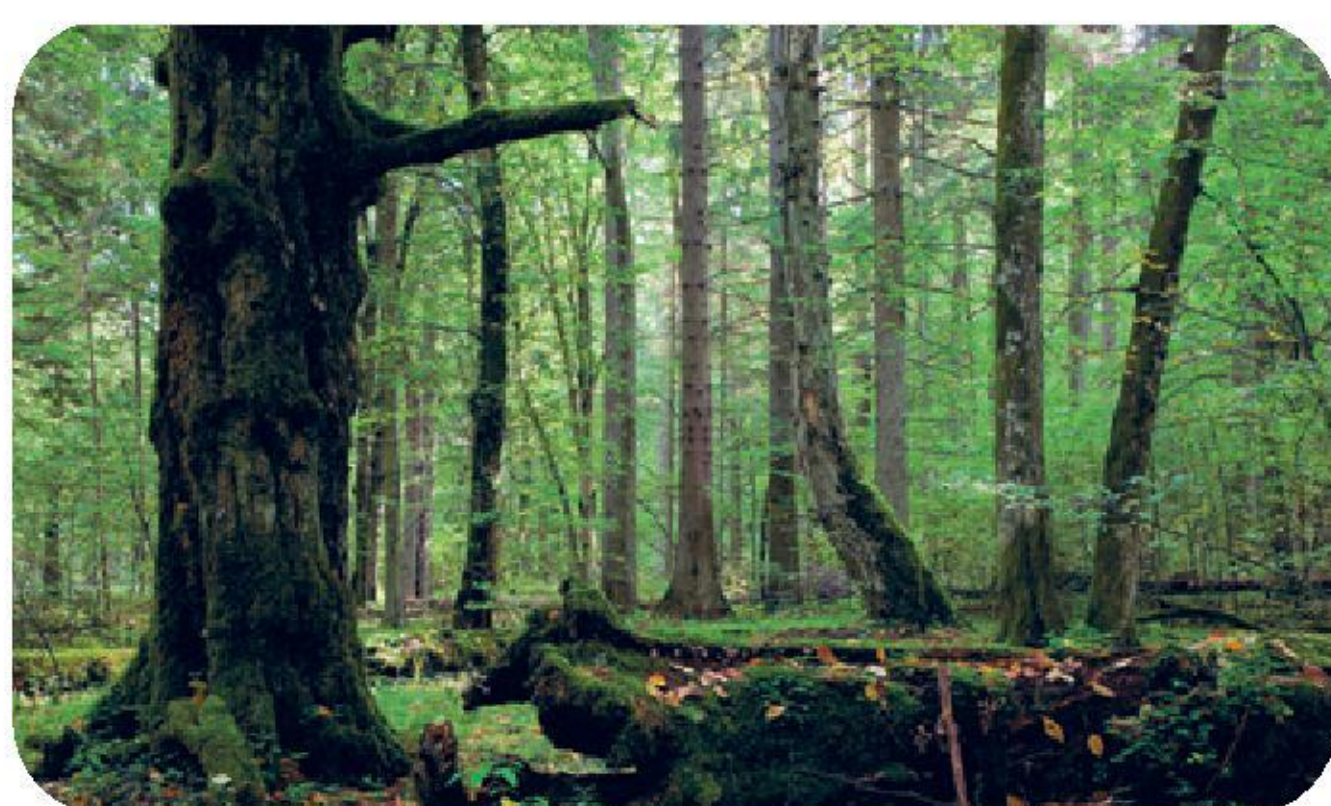

5. Otocz pętlami elementy przyrody, które mogą stać się pomnikami przyrody.

- Czy znasz przykłady pomników przyrody znajdujących się w okolicy twojej szkoły?

6. Skreśl zdjęcie, które z pewnością nie zostało zrobione w rezerwacie.

7. Poszukaj informacji o wybranym rezerwacie. Napisz o nim notatkę w zeszycie. Możesz wykorzystać sformułowania podane w ramce.

Rezerwat nazywa się... • Jest położony... • Rezerwat powstał, żeby chronić w nim... • Do najciekawszych zwierząt żyjących w rezerwacie należą... • W rezerwacie można spotkać rośliny, takie jak... • Największym zagrożeniem dla tego rezerwatu jest...

1. Na podstawie tekstu „Grube mury, wysokie wieże” wklej obok zdjęć właściwe informacje i napisz, gdzie znajdują się pokazane na zdjęciach zamki. Odszukajcie te miejsca na mapie Polski.

2. Z liter na chusteczkach księżniczek utwórz wyrazy z **rz** i je zapisz. Pod spodem dopisz wyrazy uzasadniające ich pisownię. Podkreśl wymieniałe się litery.

kronikar**rz**

kronikar**ski**

3. Przeczytaj zdania. Podkreśl wyraz, który się powtarza. W jakich znaczeniach został użyty ten wyraz?

Przemarznięty chłopiec szybko zasunął zamek swojej kurtki.
Zamek w Niedzicy stoi na wysokiej skale. Dziadek wymienił zamek w drzwiach.

- Czy znasz inne wyrazy, które tak samo brzmią, a mają wiele znaczeń? Podaj przykład takiego wyrazu i ułóż z nim dwa zdania – takie, żeby w każdym z nich został on użyty w innym znaczeniu. Zapisz te zdania w zeszycie.

4. Rozwiń zdanie tak, żeby informowało o tym, jaki to zamek i gdzie się on znajduje.

Zamek stoi.

Dzień odkrywców

1. Pokoloruj pola z wyrazami nazywającymi cechy, którymi powinien odznaczać się rycerz. Dowiesz się wtedy, jakim herbem posługuje się gospodarz tego zamku.

- Wymyśl i narysuj na kartce swój herb. Zaprojektuj go tak, żeby pokazywał twoje ulubione zajęcia lub cechy, jakimi się odznaczasz.

2. Korzystając z wiszących w zamkowej komnacie rycerskich herbów i odpowiadających im liter, rozszyfruj wyrazy związane z życiem rycerza.

Turniej rycerski

A

O

I

U

E

T

R

C

Z

M

H

Ł

B

J

K

N

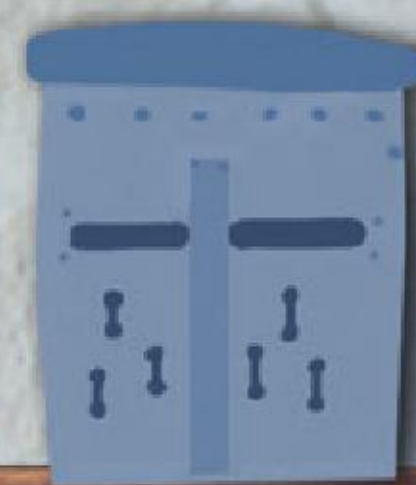

P

3. Przeczytaj informacje i odgadnij imiona właścicieli rycerskich hełmów pokazanych na ilustracji. Zapisz je we właściwych miejscach.

Rycerz Ksawery nosi hełm, który odsłania jego policzki.

Hełm Huberta ma piórko. Hełm Dobromira ma ruchomą przyłbicę. W nakryciu głowy Eryka są wąskie podłużne szczeliny na oczy.

4. Połącz pasujące do siebie części powiedzeń. Wybierz jedno z nich i dowiedz się, co ono znaczy.

wrócić

kopie o coś

konia

kruszyć

z rzędem temue, kto...

z tarczą lub na tarczy

1. Przeczytaj zdania dotyczące opowiadania „Pazurek jest tylko mój” i napisz P obok zdań zgodnych z treścią opowiadania i F obok zdań z nią niezgodnych.

Pies Zuzki nazywa się Brutus. ☐

Tata Ali nie chciał się zgodzić na kota. ☐

Ala powiedziała, że Pazurek schował się pod szafą. ☐

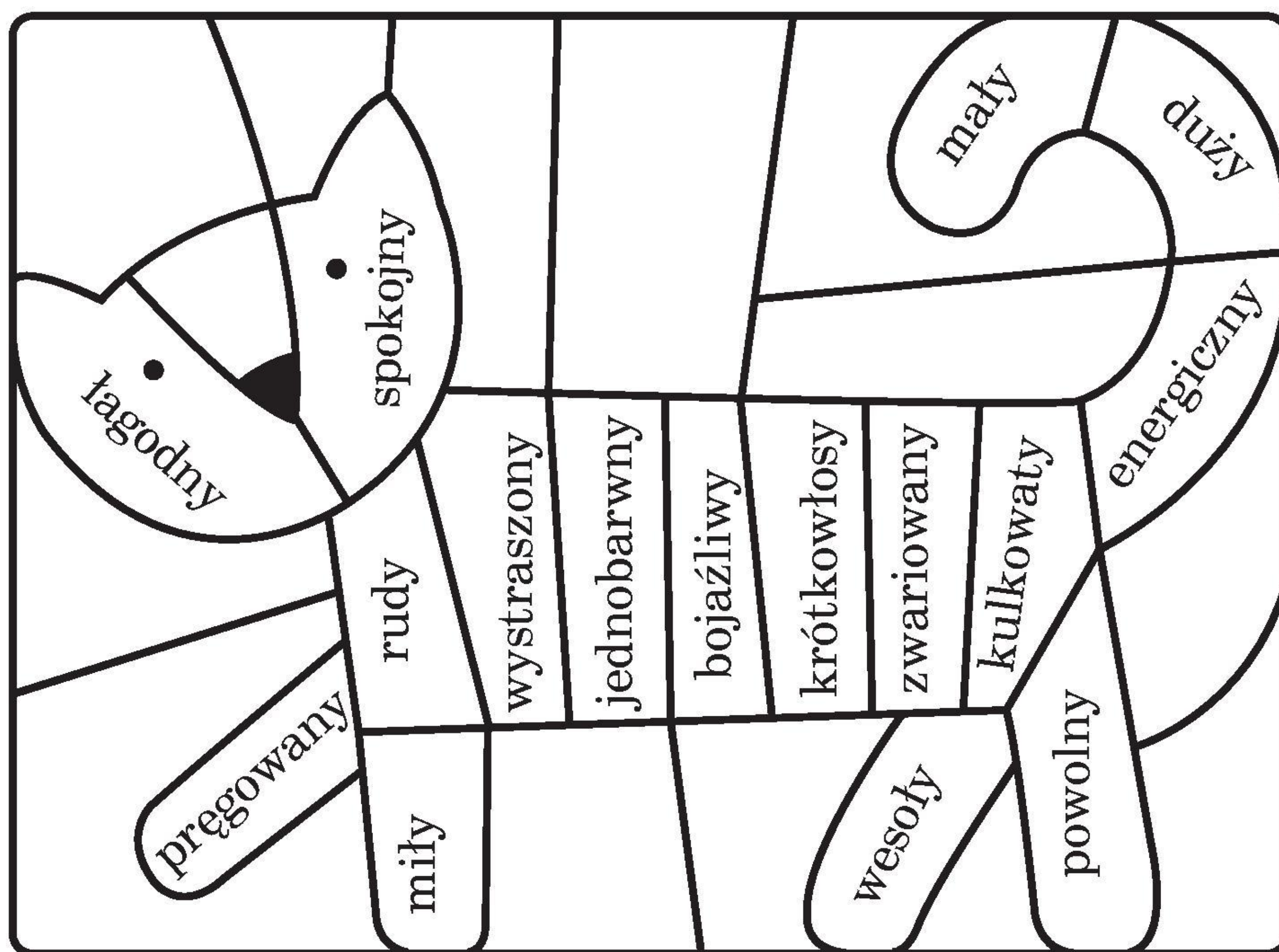
Pazurek radośnie przywitał się z Zuzką. ☐

Ala tylko wyobrażała sobie, że ma kotka. ☐

2. Które wyrazy określają wygląd, a które charakter kota? Pokoloruj ilustrację zgodnie z podanym kodem.

● cechy wyglądu

● cechy charakteru

- Podkreśl na ilustracji określenia pasujące do wymyślnego kota Ali i je zapisz.

Cechy wyglądu:

Cechy charakteru:

3. Napisz w zeszycie kilka zdań na temat wyglądu i zachowania znanego ci kota.
4. Podkreśl w zdaniach czasowniki. Na podstawie tych zdań dokończ listę obowiązków opiekuna kota. Skorzystaj ze wzoru.

Troskliwy właściciel dba o zdrowie i dobrą kondycję swojego kota. Karmi go odpowiednią karmą. Poi go świeżą wodą. Pielęgnuje jego futro. Sprząta po swoim kocie. Organizuje mu zabawy.

1. Dbanie o zdrowie i dobrą kondycję kota.

2.

3.

4.

5.

6.

5. Wykreśl i zapisz wyrazy, które należą do tej samej rodziny co wyraz zwierzę.

Z	W	I	E	R	Z	Y	N	I	E	C	O
E	U	P	K	Z	W	I	E	R	Z	A	K
T	O	T	Z	W	I	E	R	Z	Y	N	A
R	T	Z	W	I	E	R	Z	Ą	T	K	O
G	Z	W	I	E	R	Z	Ę	C	Y	S	L
Z	W	I	E	R	Z	A	C	Z	E	K	F

1. Odpowiedz w zeszycie na pytania na podstawie tekstu ogłoszenia z podręcznika.

Jak się nazywa schronisko? Przy jakiej ulicy się mieści?

Kto jest organizatorem akcji pomocy dla zwierząt?

2. Napisz w zeszycie wymyślone przez siebie ogłoszenie dotyczące zbiórki koców i karmy dla zwierząt ze schroniska. Pomogą ci w tym podane pytania.

Kto organizuje zbiórkę i co będzie zbierane?

Komu chce pomóc?

Gdzie należy przynosić rzeczy?

Do kiedy potrwa zbiórka?

3. Przeczytaj zdania, które o swoich zwierzętach wypowiedziały dzieci. W każdej wypowiedzi podkreśl wyrazy z **ch**.

Korek jest psem ze schroniska, którym opiekuję się „na odległość”, to znaczy opłacam z rodzicami jego wyżywienie i leczenie. Miał nosówkę i bardzo schudł. Ale już zdrowieje.

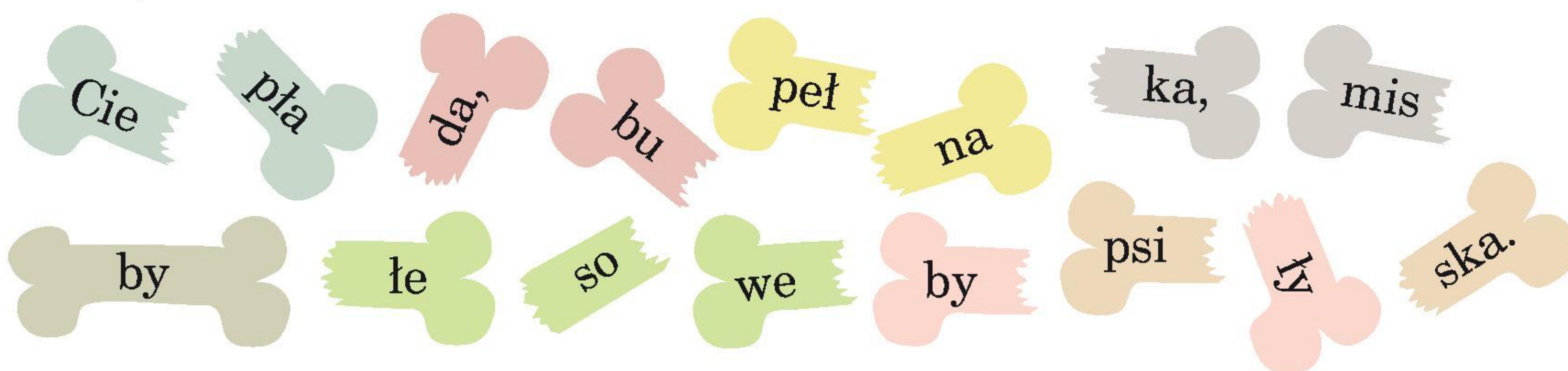
Kropkę znalazłem w schowku za schodami. Została u nas.

Misiek jest u nas miesiąc. Wzięliśmy go ze schroniska.

- Zapisz w zeszycie podkreślone wyrazy i zaznacz w nich literę, która występuje przed **ch**. Zapamiętaj pisownię tych wyrazów.

4. Ułóż z sylab zapisanych na fragmentach kości hasło zachęcające do udziału w zbiórce. Zapisz to hasło.

5. Uzupełnij tekst o pomocy zwierzętom czasownikami z ramki we właściwej formie.

zbierać • przynosić • dokarmiać

Przez cały październik dzieci _____ kasztany
co robiły?

i żołędzie dla leśnych zwierząt. Teraz _____
co robią?

do szkoły stare koce i karmę dla zwierząt ze schroniska.

Zimą _____ ptaki.
co będą robiły?

6. Wpisz we właściwe miejsca czasowniki z ćwiczenia 5. Każdy czasownik zapisz w trzech czasach. Skorzystaj ze wzoru.

co robiły? czas przeszły	co robią? czas teraźniejszy	co będą robiły? czas przyszły
zbierały	zbierają	będą zbierały

1. Uzupełnij metryczkę lektury.

Autor: _____

Tytuł: _____

2. Zapisz wybrane z ramki imiona lub pseudonimy bohaterów lektury tak, by pasowały do opisów.

Młody • Erka • Elf • ciocia Ewa • Duży

- _____ – sześciomiesięczny wesoły pies, główny bohater książki.
- _____ – chłopiec, z którego inicjatywy Elf znalazł nowy dom.
- _____ – bliźniacza siostra Elfa, boi się wszystkiego.
- _____ – pisarz, ojciec Młodego, zawsze marzył o psie.
- _____ – miłośniczka zwierząt, wpadła na pomysł opisanie w książce przygód Elfa.

- Jak myślisz, dlaczego wyrazy „Młody” i „Duży” zostały napisane wielką literą?
- Podkreśl imiona lub pseudonimy postaci, które – twoim zdaniem – można nazwać głównymi bohaterami. Uzasadnij swój wybór.

3. W ramach znajdują się określenia opisujące charakter psów. Połącz w pary określenia o znaczeniu przeciwnym.

łagodny

odważny

wrogi

poważny

nietowarzyski

groźny

przyjazny

towarzyski

wesoły

tchórzliwy

- Które określenia pasują do Elfa? Wybierz je i napisz w zeszycie kilka zdań o tej postaci.

4. Połącz początki zdań z właściwymi zakończeniami.

Żeby uspokoić Elfa, Duży

że Erka zostanie w schronisku.

Duży pierwszy raz zobaczył Elfa

Elf wyczuwał,

że spotka go coś miłego.

wziął psiaka na ręce.

towarzyski

opowiadał mu historię o psie, który odnalazł dom.

na stronie internetowej schroniska.

na osiedlowej ulicy.

5. Zapisz w odpowiednim miejscu wybrane z ramki wyrazy oznaczające uczucia, jakie towarzyszyły psu i jego panu przed ich pierwszym spotkaniem.

niepewność • radość • przerażenie • obawa • nadzieja •
ciekawość • podekscytowanie • lęk • niepokój • żal

Duży odczuwał _____

Elf odczuwał _____

- Które określenia pasują do obu postaci? Podkreśl je.
- Które określenia nie pasują do żadnego z tych bohaterów?

1. Wpisz rozwiązania we właściwe miejsca diagramu, kierując się długością wyrazów, i odczytaj hasło utworzone z liter z ponumerowanych pól. Jak rozumiesz to hasło? Kto w lekturze wypowiedział to zdanie?

		16	11							
13			7							
		15		14						
1			3							
8		9				10				
			5					12		
4								2		6

Kwiat, który Młody przykleił do okna Kary.

Imię psa Kary.

Jeden z ulubionych przysmaków Elfa.

Jest nim Młody dla Dużego.

Wypełniony książkami przedmiot, który wystraszył Elfa.

Miejsce, w którym mieszkał Elf, zanim znalazł nowy dom.

Imię bezdomnego kota, którego uratował Elf.

1	2	3	4

5	6

5	3	7

8	9	10	6	11	3	12

13	6	14	9	15	11	16

2. Podkreśl wyrazy, które są nazwami ras psów. Zapisz je w kolejności alfabetycznej.

chart chomik bokser owczarek klops pudel
dalmatyńczyk karp sweter jamnik termit seter

- 3.** Uzupełnij plan opowiadania o przygodzie Elfa, wpisując wybrane wyrazy z ramki w odpowiedniej formie. Skorzystaj ze wzoru.

wybierać się • wracać • dostrzegać • zmieniać •
znikać • gubić • uciekać • gonić • zauważyć

1. Elf i jego pan wybierają się na spacer nad rzekę.
2. Duży _____ zryta ziemię na pobliskiej łące.
3. Elf _____ nagle wśród wysokich trzcin.
4. Wystraszony Elf _____ przed dzikiem.
5. Mądry pies _____ kierunek ucieczki, by odwrócić uwagę zwierzęcia od swojego pana.
6. Dzik _____ trop i _____ do lasu.

- 4.** Do podanych rzeczowników dopisz pasujące określenia w liczbie pojedynczej lub mnogiej.

liczba pojedyncza	liczba mnoga
groźny pies	(jakie?) _____ psy
(jaka?) _____ opiekunka	troskliwe opiekunki
kłopotliwy sąsiad	(jacy?) _____ sąsiedzi
(jakie?) _____ zwierzę	przyjazne zwierzęta
(jaki?) _____ gospodarz	gościnni gospodarze

- 5.** Wymyśl nową przygodę Elfa i jego siostry Erki. Napisz opowiadanie w zeszycie. Pamiętaj, żeby twoja praca miała wstęp, rozwinięcie i zakończenie.

Dzień odkrywców

1. Jakie powiedzenia pasują do tych ilustracji? Wklej pod każdym rysunkiem pasujące powiedzenie z wiersza „Kot w worku”.

Biegać jak kot z pęcherzem.

2. Przeczytaj informacje i odpowiedz na pytanie innym wybranym z wiersza powiedzeniem.

Karolina brała dziś udział w pierwszej części konkursu recytatorskiego. Nie była z siebie zadowolona, ale jutro czeka ją kolejny występ. Co sobie mogła pomyśleć na pocieszenie?

3. Narysuj historyjkę obrazkową, która będzie ilustracją powiedzenia żyć z kimś jak pies z kotem.

Koty za płoty

4. Uzupełnij powiedzenia brakującymi wyrazami. Następnie skreśl niepotrzebne wyrazy w wyjaśnieniach znaczenia tych powiedzeń.

Spać jak _____ na cztery łapy.

Wyjść/Nie wyjść cało z jakiejś sytuacji.

Wykręcać _____ ogonem.

Przedstawiać coś tak, jak to było/zupełnie inaczej.

Bawić się z kimś jak _____ z _____.

Wykorzystywać/Nie wykorzystywać swoją przewagę nad kimś.

5. Przeczytaj znane powiedzenia z wyrazem pies i połącz każde z nich z objaśnieniem jego znaczenia.

Coś psu na budę się nie zda.

Wieszać na kimś psy.

Wierny jak pies.

Nie ma nawet psa z kulawą nogą.

Powinno być wiele osób, nie ma nikogo.

Bardzo komuś oddany, przywiązany do kogoś.

Coś jest nikomu niepotrzebne, nic nie warte.

Źle o kimś mówić, obmawiać kogoś.

1. Na podstawie opowiadania „Inni” uzupełnij listę osób należących do Klubu Innych.

Założyciel Klubu Innych: _____

Prezes Klubu Innych: _____

Członkowie: siostra Grubasa, _____,

_____, _____,

_____.

- Jakie prawa mają członkowie tego klubu? Uzupełnij zdanie.

Każdy ma prawo _____ i szanować _____,
która nie będzie prowadzić do złego.

2. Które wypowiedzi dzieci wyrażają szacunek dla odmienności innych osób? Pokoloruj właściwe dymki.

Ola nie pasuje do naszej klasy,
bo bawi się z maluchami.

Nie możemy zorganizować
konkursu w sali na piętrze,
bo Krzyś jeździ na wózku.

Nie lubię takiej muzyki, ale rozumiem,
że podoba się ona innym.

Zawsze mam rację. Zdanie
innych osób się nie liczy.

3. Skreśl w każdym rzędzie wyraz, który nie pasuje do pozostałych.

życzliwy • dobroduszny • złośliwy • serdeczny

miły • groźny • sympatyczny • przyjemny

drogi • bezwartościowy • cenny • kosztowny

- Wyrazy, które pozostały nieskreślone w każdym rzędzie, to wyrazy o podobnym znaczeniu. Uporządkuj wyrazy z każdego rzędu i zapisz je w kolejności alfabetycznej.

4. Do podanych wyrazów dopisz wyrazy o znaczeniu przeciwnym. Skorzystaj ze wzoru.

grzeczny – niegrzeczny

rozważny – _____

uważny – _____

życzliwy – _____

cierpliwy – _____

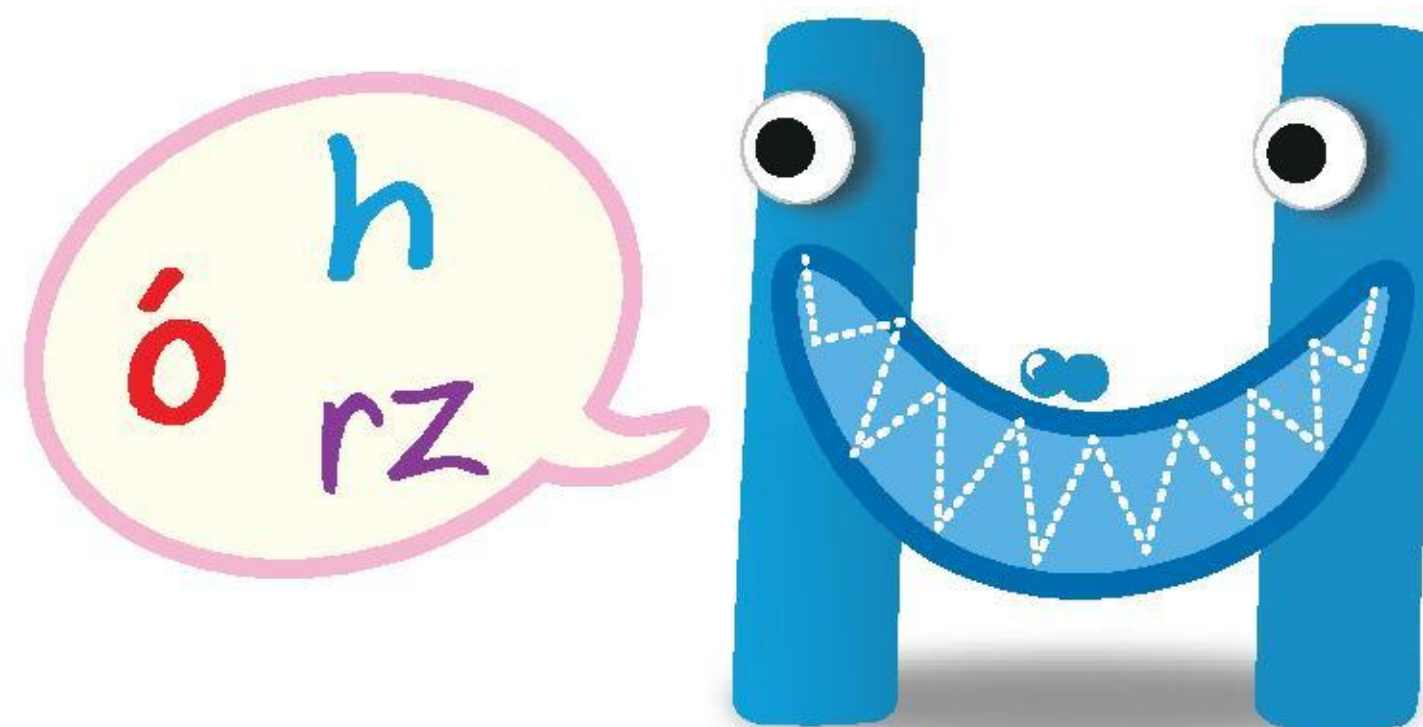
miły – _____

5. Przeczytaj uważnie zdania rymowanki. Podkreśl niebieską kredką wyrazy z **h**, a czerwona – wyrazy z **ó** niewymiennym. Wyjaśnij pisownię wyrazu z **rz**.

Hubert ma ciemną skórę,
a Hania dziwną fryzurę.

Helenka je tylko dżem,
za to ja wszystko zjem.

Choć się bardzo różnimy,
dobrze się wspólnie bawimy.

- Zastanawiaj zdania po kolei i zapisuj je z pamięci w zeszycie. Sprawdź, czy udało ci się zapisać je bez błędów.

6. Przyjrzyj się rysunkom i powiedz, jakie elementy pogody obserwuje człowiek. Połącz ich nazwy z odpowiednimi rysunkami.

temperatura
powietrza

zachmurzenie

opady

wiatr

inne zjawiska
atmosferyczne

- Podaj przykłady określeń dotyczących temperatury powietrza oraz różnego rodzaju opadów i wiatru.

7. Uzupełnij zdania wyrazami dobranymi z wyklejanki. Odczytaj opisy dotyczące dwóch mniej znanych zjawisk atmosferycznych. Przepisz te opisy do zeszytu.

Szron powstaje w .
 z powietrza
osadza się na różnych
powierzchniach. Zamarza
i tworzą się .

Szadź powstaje, gdy jest .
W powietrzu unoszą się
. Zamarzają po
zetknięciu z zimną powierzchnią.
Tworzą się .

8. Wykonaj doświadczenie. Wieczorem nalej wody do słoika. Wytrzyj go dokładnie i wstaw do zamrażalnika. Rano wyjmij słoik i przyjrzyj mu się. Zobaczysz, jak wilgoć z powietrza osadza się na ściankach i zamarza. W podobny sposób powstaje szron.

- 1.** Przeczytaj zdania dotyczące tekstu „Po czym poznać królownę?” i obok każdego z nich napisz **P**, jeśli to prawda, lub **F**, jeśli to fałsz.

Adaobi nosiła koronę i jadała na złotych talerzach.

☐

Pewnego dnia znalazła naszyjnik z muszelek.

☐

Król powiedział, że naszyjnik jest królewskim znakiem.

☐

Pierwszą muszelkę Adaobi dała staruszkowi.

☐

Potem podarowała muszelki biednym dzieciom i ich matce.

☐

Adaobi od razu rozdała wszystkie muszelki z naszyjnika.

☐

Prawdziwą królownę poznaje się po naszyjniku.

☐

- 2.** Na podstawie opowieści o Adaobi dokończ zdanie.

Prawdziwą królownę można poznać po tym, że

- 3.** Pokoloruj ramki z wyrazami, które pasują do królowny Adaobi.

myślała tylko o sobie

uczynna

dobroduszna

zachłanna

litościwa

wspaniałomyślna

wrażliwa

łaskawa

rozumiała potrzeby poddanych

pomagała mieszkańcom wioski

wielkoduszna

udzielała pomocy potrzebującym

dobrotliwa

chciwa

- 4.** Napisz w zeszycie kilka zdań, w których ocenisz postępowanie królowny Adaobi. Skorzystaj z podanych pytań i wyrazów wybranych z ćwiczenia 3.

Kim była Adaobi? Jaka była królewska córka? Komu pomagała? Kto był dla niej ważniejszy od cennego naszyjnika? Dlaczego Adaobi była prawdziwą królowną?

5. Za pomocą wyrazów dobranych z ramek połącz każde dwa zdania w jedno. Skorzystaj ze wzoru. Zapisz utworzone zdania.

, ale

, bo

, ponieważ

, żeby

Król dał córce naszyjnik. Adaobi nosiła królewski znak.
Król dał córce naszyjnik, **żeby** Adaobi nosiła królewski znak.

Dziewczynka nie nosiła korony. Była prawdziwą królową.

Córka króla rozdała muszelki. Wolała pomagać innym.

Adaobi była prawdziwą królową. Miała dobre serce.

6. Dopisz brakujące czasowniki w odpowiedniej formie. Skorzystaj ze wzoru.

czas przeszły co robiła?	czas teraźniejszy co robi?	czas przyszły co będzie robiła?
nosiła	nosi	będzie nosiła
pocieszała		
rzadziła		

1. Przeczytaj uważnie fragmenty rozmowy i na podstawie opowiadania „Nie chcę być skarżypytą!” dopisz, kto wypowiada te słowa.

- Czy coś się stało? – zapytała _____.
- Chłopaki skaczą z barierki za szatnią. Wybierają Wielkiego Mistrza – odpowiedział _____.
- Znowu? Przecież to bardzo niebezpieczne! – powiedziała zaniepokojona _____.

2. Do kogo zwrócisz się o pomoc w każdej z wymienionych sytuacji? Pokoloruj okienka obok zdań zgodnie z podanym kodem.

rodzice

nauczyciel

koleżanka lub kolega

policjant

strażak

lekarz lub pielęgniarz

Gdy nie rozumiesz trudnego zadania...				
Gdy zbijesz kolano...				
Gdy ktoś cię obraża lub bije...				
Gdy coś cię boli...				
Gdy się zgubisz...				
Gdy zapomnisz, co jest zadane...				
Gdy zauważysz pożar...				

- Przypomnij sobie jakąś sytuację, w której pomogli ci koleżanka lub kolega. Opowiedz o niej.

3. Napisz w zeszycie kilka zdań o tym, komu i w jakiej sytuacji ty możesz pomóc.

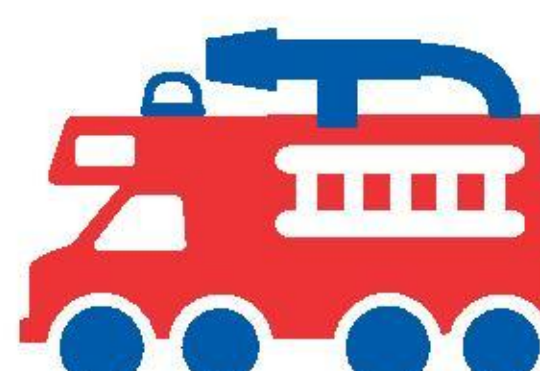
4. Pod każdym rysunkiem zapisz właściwy numer alarmowy. Pod ostatnim obrazkiem zapisz numer, pod który należy dzwonić z telefonu komórkowego, czyli tak zwany europejski numer alarmowy.

--	--	--

--	--	--

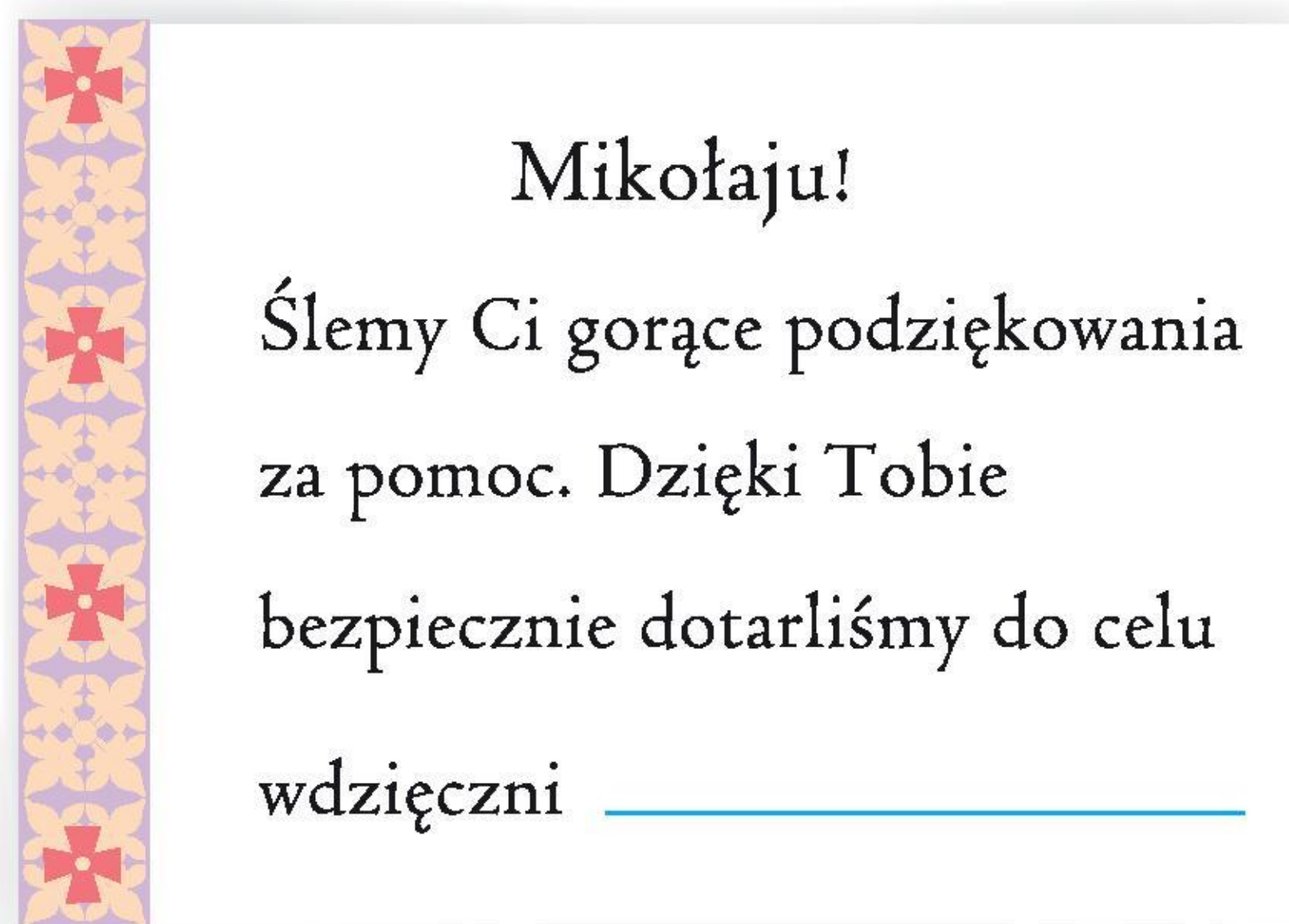
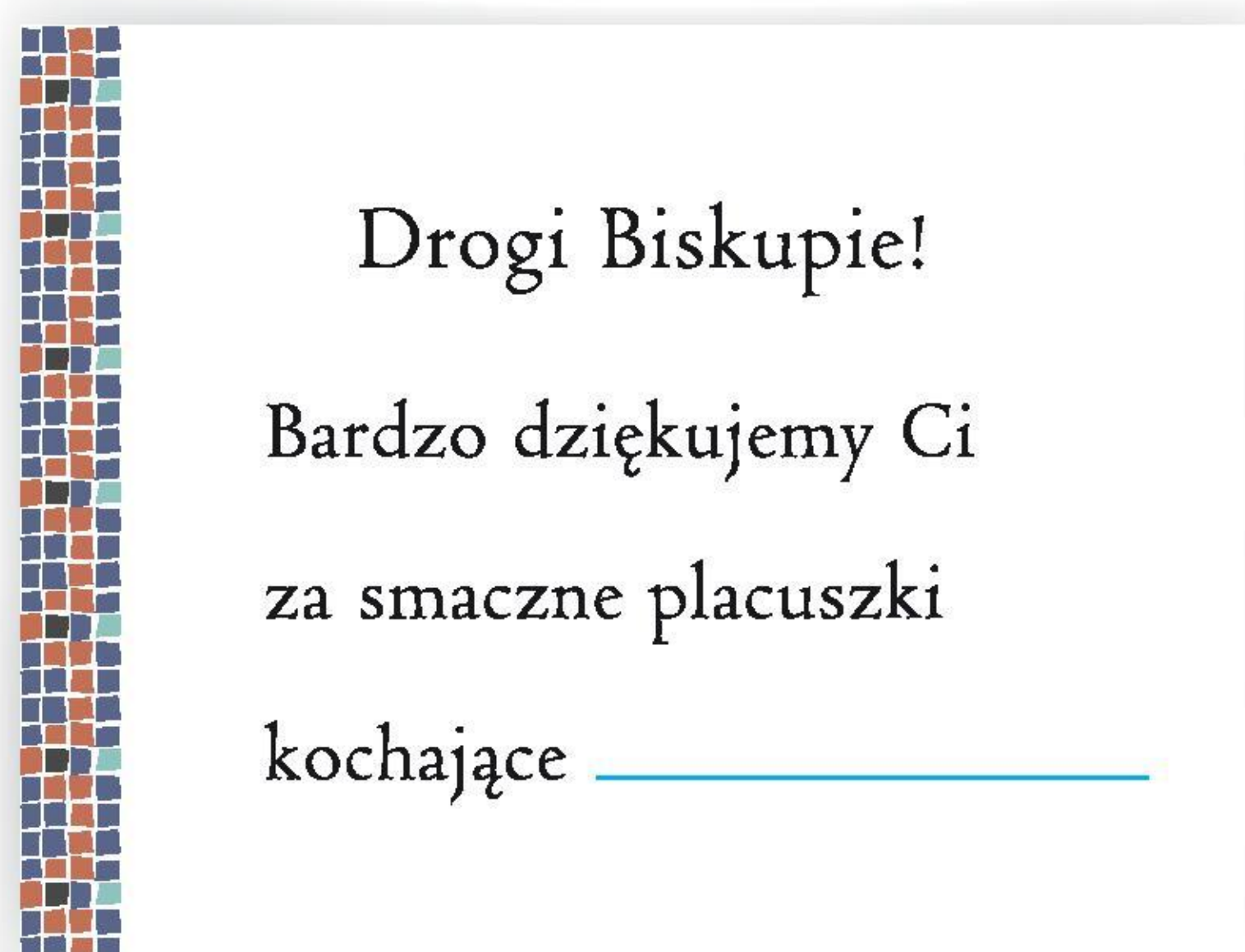

--	--	--

--	--	--

1. To podziękowania dla biskupa z Miry. Na podstawie tekstu „Czy na pewno go znasz?” uzupełnij podpisy.

- Otocz pętlami wyrazy pisane w listach wielką literą ze względów grzecznościowych.

2. Uzupełnij zdania podanymi wyrazami z **ż**.

gdy**ż** • a**ż** • ponieważ**ż** • równie**ż**

Święty Mikołaj stracił majątek, który odziedziczył po rodzicach, _____ rozdał go ubogim ludziom. Pomagał innym dyskretnie, _____ nie zależało mu na sławie. Pewnego dnia biskup z Miry pomógł _____ skazańcom. Opowieści o jego dobrych czynach przetrwały _____ do naszych czasów.

- W uzupełnionych zdaniach podkreśl czasowniki.

3. Dokończ zdania tak, żeby mówiły o pomaganiu potrzebującym. Zapisz je w zeszycie.

Nie trzeba być bogatym, żeby...

Ty też możesz zostać Świętym Mikołajem, jeśli...

4. Przyjrzyj się obrazkom i wklej właściwe podpisy. Następnie opowiedz o niezwykłej przygodzie bohaterów tej historyjki i nadaj jej tytuł.

Dzień odkrywców

1. Przeczytaj powiedzenie i narysuj to, co kojarzy ci się z odmiennymi obliczami grudnia.

Grudzień to miesiąc zawiły,
czasem srogi, czasem miły.

MIŁY GRUDZIEŃ

SROGI GRUDZIEŃ

2. Co robimy w grudniu? Uzupełnij wypowiedzi dzieci.

Witamy _____.

Żegnamy _____.

Czekamy na _____

i _____.

Grudniowe niespodzianki

3. W kalendarzu na niebiesko są zaznaczone dni, w których Hubert, Hania, Helena, Honorata i Henio rozpoczęli dokarmianie ptaków. Przeczytaj podane informacje i w każdym karmniku napisz właściwe imię dziecka.

Hubert najwcześniej zaczął dokarmiać ptaki. Helena i Hania zaczęły to robić jeszcze jesienią, Heniek zabrał się za to najpóźniej. Hania i Honorata rozpoczęły dokarmianie ptaków w tym samym dniu tygodnia.

grudzień

pn.	wt.	śr.	czw.	pt.	sob.	niedz.
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

stołówka
czynna od 4.12.

stołówka
czynna od 7.12.

stołówka
czynna od 16.12.

stołówka
czynna od 23.12.

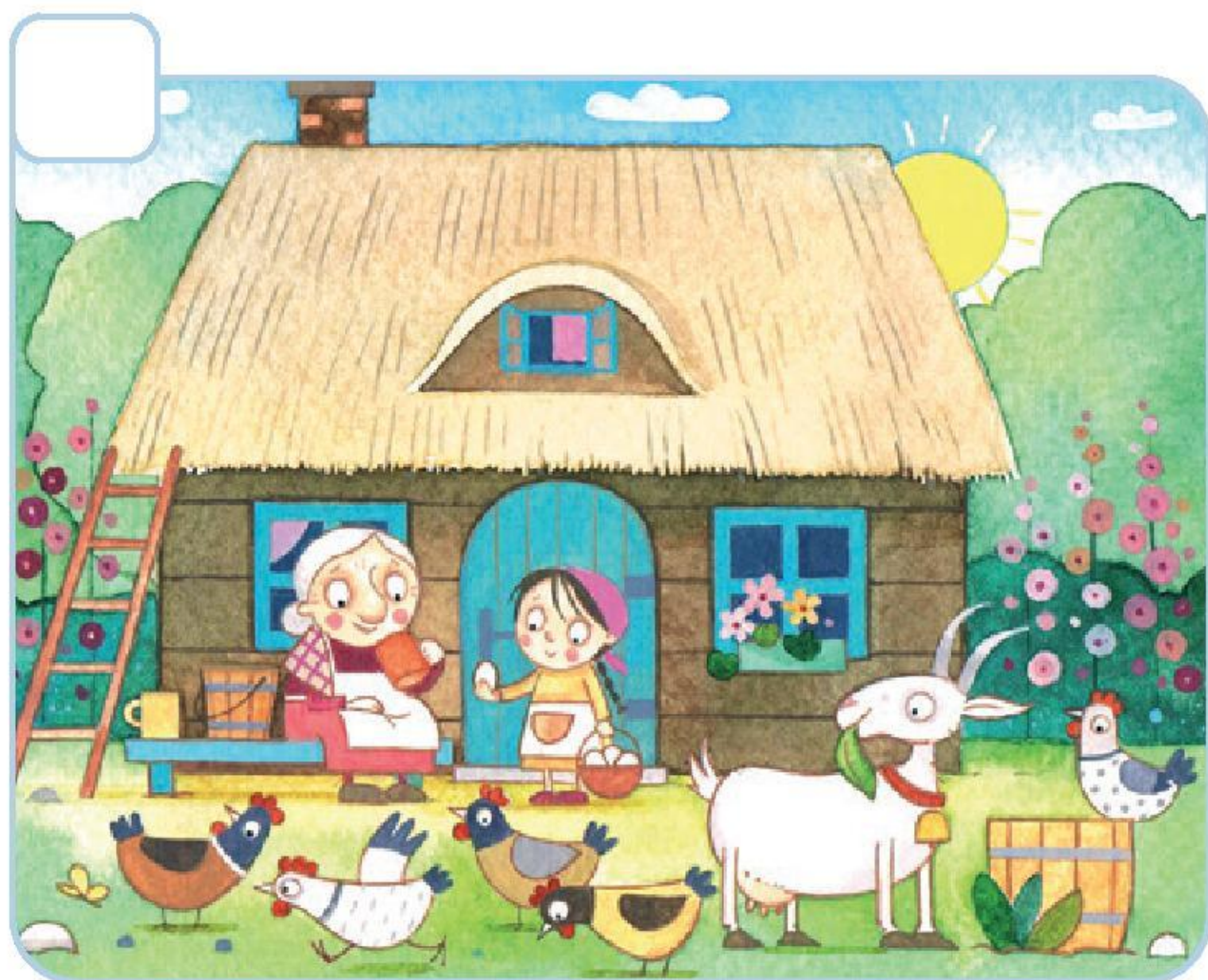
stołówka
czynna od 29.12.

4. Naklej właściwe etykiety na torebki z karmą dla ptaków.

Paczka z rodzynkami nie jest największa ani najmniejsza. Siemię lniane i kasza są w paczkach tej samej wielkości. Paczki z kaszą i ryżem są przewiązane tasiemką. W której paczce znajduje się słonecznik?

1. Ponumeruj ilustracje zgodnie z kolejnością wydarzeń w baśni „Czarodziejski pieniążek”. Ułóż tytuły z rozsypanek wyrazowych i wklej je pod właściwymi ilustracjami. Zapisz te tytuły w zeszycie w odpowiedniej kolejności.

2. Powiedz, czym dla dziewczynki i jej babci był znaleziony pieniążek. Jak go wykorzystali?

- Zapisz w zeszycie kilka pomysłów na dobre wykorzystanie otrzymanych lub wygranych pieniędzy.

3. Otocz pętlami te przedmioty, które chcieli kupić lub kupili sobie ludzie za czarodziejski pieniążek. Zapisz je w kolejności alfabetycznej.

- Uzupełnij informację.

Jeśli dwa wyrazy zaczynają się tą samą literą, to o ich kolejności alfabetycznej decyduje _____.

4. Jak się czuła dziewczynka, zanim znalazła zaczarowany pieniążek, a jak po jego pojawieniu się na podwórku? Pokoloruj ramki z wyrazami odpowiednimi kolorami.

Dziewczynka była...

przed

zaniepokojona swoim losem

po

zaskoczona

wesoła

uradowana

szczęśliwa

smutna

zatroskana o przyszłość

wdzięczna losowi

- Powiedz, jak ty się czujesz, gdy dostaniesz to, na czym ci bardzo zależy.

- ★ 1. Wyrazy w nawiasach wpisz we właściwej formie, tak żeby mówiły o tym, co było wczoraj, czyli w przeszłości. Zwróć uwagę na poprawną pisownię – pamiętaj o **ą** i **ę** w tych wyrazach.

Marek (wyjąć) wyjął pieniądze z portfela. Starszy brat (wziąć) _____ siostrę za rękę i razem (zacząć) zaczęli iść w stronę sklepu. Po chwili obydwójce (przystanąć) _____ przed wystawą sklepową.

- Zapisz w zeszycie wyrazy z tekstu według wzoru. Pokoloruj **ą** i **ę**.

wyjąć – wyjął

2. Utwórz z rozsypanki dwa przysłowia. Dobierz przysłowie pasujące do ilustracji i je zapisz. Wyjaśnij, jak rozumiesz to przysłowie.

wszystko dają się

Pieniądze złoto,

Nie szczęścia co

świeci. nie

- Porozmawiajcie o tym, co znaczy przysłowie, które nie pasuje do ilustracji.

3. Podkreśl w zdaniach wyraz, który się powtarza. Zastąp go innymi wyrazami i zapisz poprawione zdania w zeszycie.

Marek wyjął z kieszeni zwinięte w rulon pieniądze. Na prezent dla mamy Asia wydała wszystkie swoje pieniądze. Ignas wrzucił pieniądze do automatu, nacisnął przycisk i wyjął batonik.

1. Przeczytaj wiersz „Michałek”. Odszukaj w nim wyrazy rymujące się z nazwami dni tygodnia i je zapisz.

poniedziałek – _____ wtorek – _____

środa – _____ czwartek – _____

piątek – _____ sobotę – _____

niedzielę – _____

2. Pokoloruj chmurki z określeniami pasującymi do Michałka. Napisz o nim w zeszycie kilka zdań. Wykorzystaj pokolorowane słownictwo.

nieodpowiedzialny

zaradny

rozsądny

odkładał
obowiązki
na później

lekkomyślny

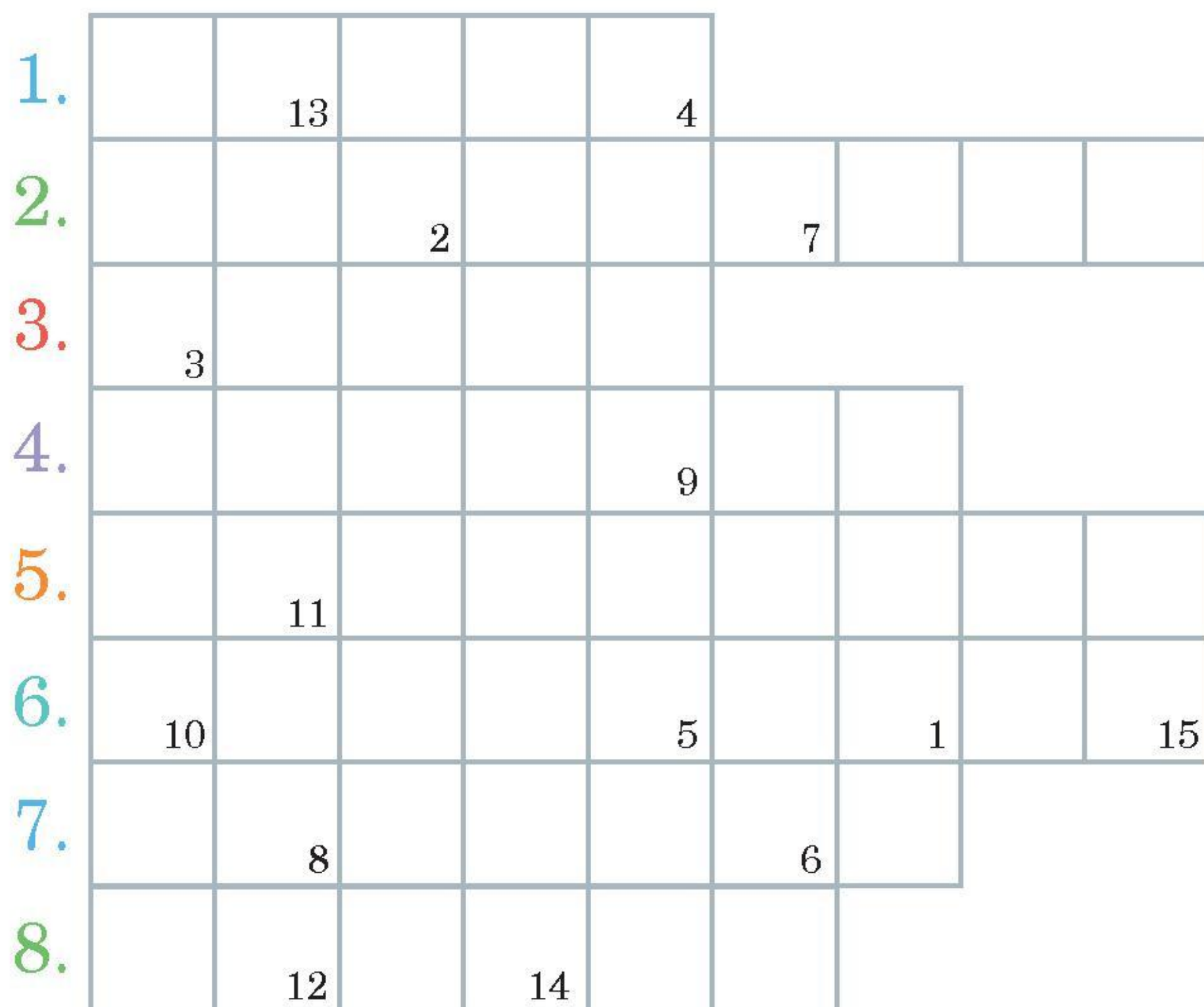
szukał wymówek

leniwy

- Jaką radę możesz dać Michałkowi, żeby w przyszłości uniknął sytuacji, o której mówi wiersz? Zapisz ją.

3. Rozwiąż krzyżówkę dotyczącą zagrożeń przyrody. Możesz skorzystać z podpowiedzi w ramce.

wypalanie
spaliny
wycinanie
hałas
brudna
zagrożony
pożar
baterie

1. Może powstać, gdy ludzie rozpalać ognisko w niewłaściwym miejscu w lesie.
2. ... starych drzew musi być przemysłane – drzewo rośnie bardzo długo!
3. Zbyt głośne dźwięki, które przeszkadzają i szkodzą.
4. Wkładamy je do latarki, żeby świeciła. Zużyte są silnie trujące dla przyrody.
5. ... traw na łąkach powoduje, że ginie wiele zwierząt, może być też przyczyną pożaru.
6. Gatunek ... to taki, który może wyginać.
7. Wydostają się z rur wydechowych samochodów i zanieczyszczają powietrze.
8. ... woda i inne zużyte płyny to ścieki, które mogą zanieczyszczać rzeki i jeziora.

- Wpisz odpowiednie litery z krzyżówki pod liczbami i odczytaj hasło.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

1. Na podstawie opowiadania „Łup! Łup! Łup!” odpowiedz pełnymi zdaniami na pytania.

Dlaczego wieża z klocków zbudowana przez Antka runęła na podłogę?

Co zrobił chłopiec, żeby uświadomić siostrze jej niewłaściwe zachowanie?

Co obiecała Zośka?

2. Narysuj sprzęt domowy, który, twoim zdaniem, jest źle traktowany przez dzieci. Napisz w jego imieniu krótki list i poproś w nim o lepsze traktowanie.

Drogie Dzieci!

Wasz/Wasza _____

3. Ułóż pytanie do każdego z podkreślonych wyrazów i je zapisz. Skorzystaj ze wzoru.

Antek złapał spadający obrazek.

Kto złapał spadający obrazek?

Co złapał Antek?

Chłopiec napisał do siostry list z prośbą.

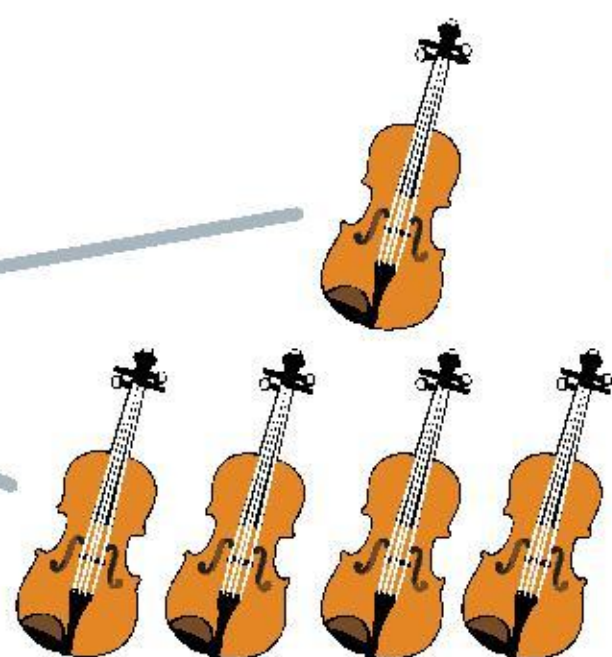
Zośka obiecała poprawę.

★ 4. Zastąp ilustracje wyrazami. Co zauważasz?

Zośka głośno zamknęła

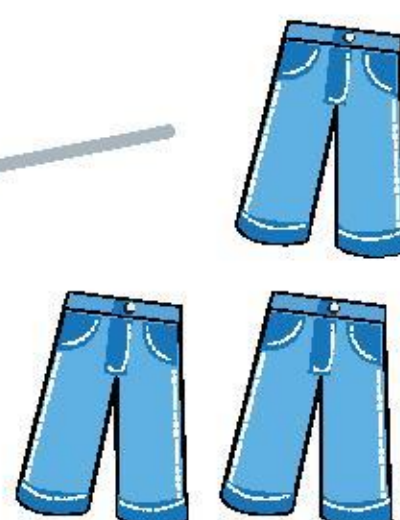

Te

są bardzo stare.

Antek kupił nowe

- Zwróć uwagę, że wpisane wyrazy nie mają liczby pojedynczej. Czy znacie inne takie wyrazy? Ułóżcie wspólnie jedno zdanie z wyrazem, który nie ma liczby pojedynczej. Zapiszcie to zdanie w zeszycie.

5. Dopasuj do przedmiotów przedstawionych na ilustracjach określenia z ramki. Wpisz w odpowiednich miejscach tabeli utworzone pary wyrazów. Popatrz na wzór.

pracowita • stary • smaczne • złota • leniwy •
małe • wygodne • brudny • drewniana

rodzaj męski	leniwy chłopiec,
rodzaj żeński	
rodzaj nijaki	

1. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania pełnymi zdaniami.

W pewien zimowy wieczór w kącie piwnicy pojawiło się dziwne stworzonko. Miało szare futerko, różowe okrągłe uszy i długi, puszysty ogonek. Stworzonko rozglądało się ciekawie dookoła i ani na chwilę nie przestawało pytać.

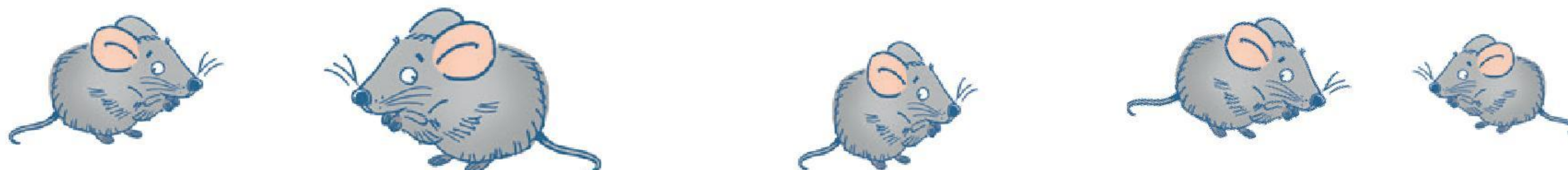
– Kim jesteście? Gdzie mieszkacie? Co lubicie najbardziej? – pytało myszki. Ale szare siostrzyczki umknęły wystraszone i przyglądały się maluchowi zza starego buta.

– Tyle pytań naraz! – popiskiwały. – Zanim coś powiemy, musimy się zastanowić! – dodały.

Co się zdarzyło w zimowy wieczór w piwnicy?

Jak wyglądało stworzonko, które pojawiło się w piwnicy?

Co myszki chciały zrobić, zanim odpowiedziały na pytania?

2. Podkreśl w zdaniach czasowniki i zapisz je obok z przeczeniem **nie**.

Myszki wymyślały zagadki.

Dziecko zadawało pytania.

Tomek szukał odpowiedzi.

3. Które wyrazy są rodzaju męskiego, które – żeńskiego, a które – nijakiego?
Podkreśl każdy wyraz odpowiednim kolorem.

serce

tęcza

dom

rycerz

wieża

łóżko

4. Nazwij to, co widzisz na ilustracjach. Zapisz wyrazy w kolejności alfabetycznej.

5. Ułóż pytanie do każdego z podkreślonych wyrazów i je zapisz.

Antek zadaje trudne pytania.

1. Dokończ zdania na podstawie tekstu „Ślady na śniegu”.

Piotrek był smutny, ponieważ _____

Piotrek był wesoły, ponieważ _____

2. Dopisz czasowniki, od których powstały podane wyrazy. Skorzystaj ze wzoru.

sprzątanie – sprzątamy

kupowanie – _____

ubieranie – _____

wysyłanie – _____

gotowanie – _____

robienie – _____

pakowanie – _____

pieczenie – _____

- Napisz w zeszycie kilka zdań o tym, jak wyglądają w twoim domu przygotowania do świąt Bożego Narodzenia. Skorzystaj z dopisanych wyżej czasowników.

3. Przeczytaj rymowany przepis na pierniczki. Podkreśl w nim czasowniki.

Przepis na pierniczki

- Wymieszaj 2 szklanki mąki z przyprawą korzenną, dodaj łyżkę sody, szklankę cukru jedną.
- Wlej do garnka 6 łyżek miodu, podgrzewaj na ogniu, z daleka od chłodu.
- Miód dodaj do mąki, potem 2 jajeczka, 2 łyżki masła i smalcu łyżeczkę.
- Zagnieć ciasto, rozwałkuj, wycinaj foremkami do pierników i przez 10 minut piecz w rozgrzanym piekarniku.

- Na podstawie rymowanki napisz zwykły – nierymowany – „Przepis na pierniczki”. Zapisz osobno składniki, osobno sposób przygotowania pierniczków. Zmień formę czasowników, tak jak we wzorze. W opisie sposobu wykonania nie musisz już podawać ilości dodawanych składników.

Składniki

2 szklanki mąki,

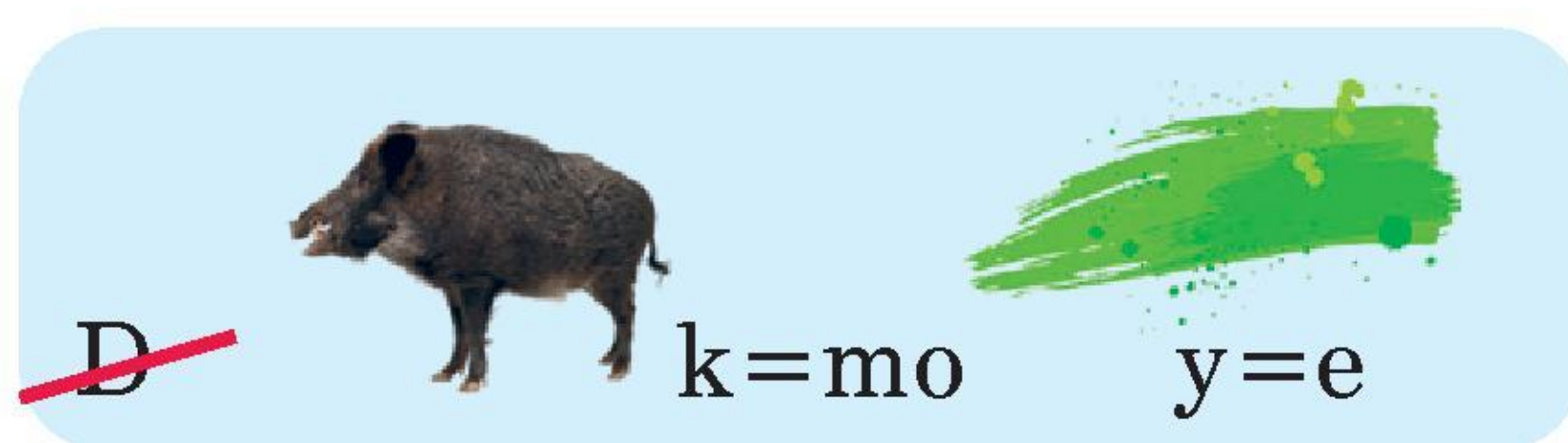
Sposób przygotowania

Mąkę mieszamy z

4. Podaj przykłady zwierząt, które są aktywne zimą. Zapisz ich nazwy. Podkreśl nazwy tych zwierząt, które można zaobserwować w pobliżu domów ludzi.

5. Rozwiąż rebus i odczytaj nazwę grupy roślin. Wpisz ją w odpowiednie miejsce w zdaniu. Uzupełnij dalszą część notatki. Skorzystaj z atlasu roślin.

Rośliny _____ nie tracą liści jesienią.

Pozostają zielone przez cały rok. Należą do nich: _____

6. Połącz zimowe zdjęcia roślin z ich nazwami.

brzoza

sosna

dąb

jarzębina

- Zastanów się i powiedz, która część każdej rośliny ułatwiła ci jej rozpoznanie.

1. Na podstawie opowiadania „Anielska sztuczka” ułóż i zapisz rozmowę Maćka z diabełkiem. Możesz zmienić formę zdań, pamiętaj jednak, żeby zachować tę samą treść.

Four horizontal lines for writing.

Four horizontal lines for writing.

Four horizontal lines for writing.

Four horizontal lines for writing.

2. Przeczytaj tekst i ułóż do każdego zdania takie pytanie, żeby odpowiedzią był podkreślony fragment tego zdania.

W okresie świąt Bożego Narodzenia w wielu szkołach będą prowadzone akcje świątecznej pomocy. Chętne klasy przygotowują bożonarodzeniowe paczki dla potrzebujących. Przygotują też jasełka dla dzieci przebywających w szpitalach i domach dziecka.

Twelve horizontal lines for writing.

- ★ 3. Utwórz określenia pochodzące od nazw świąt. Popatrz na wzór. Zwróć uwagę na pisownię – wielką i małą literę. Następnie uzupełnij zdanie.

Boże Narodzenie tradycja **bożonarodzeniowa**

jaka?

Wigilia potrawa _____

jaka?

Gwiazdka prezent _____

jaki?

Nowy Rok życzenia _____

jakie?

Nazwy świąt piszemy _____ literą, ale utworzone od nich określenia piszemy _____ literą.

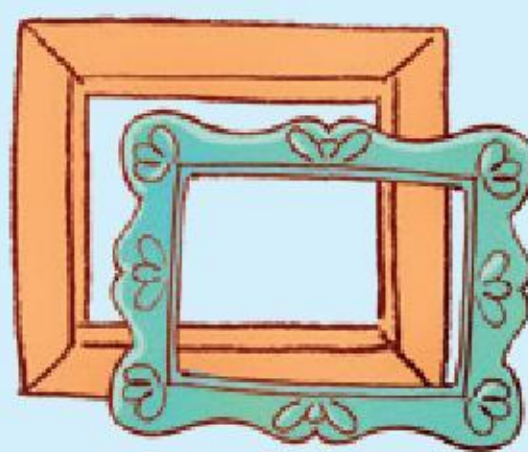
4. Zapisz zdanie, które jest rozwiązaniem rebusu.

Po

no=ma

~~ra~~

d=n

k=m,

a=e

czka=żdy

~~mu~~

ł

ciel=świ

5. Co może być świąteczne? Przeczytaj i dopisz swoje przykłady.

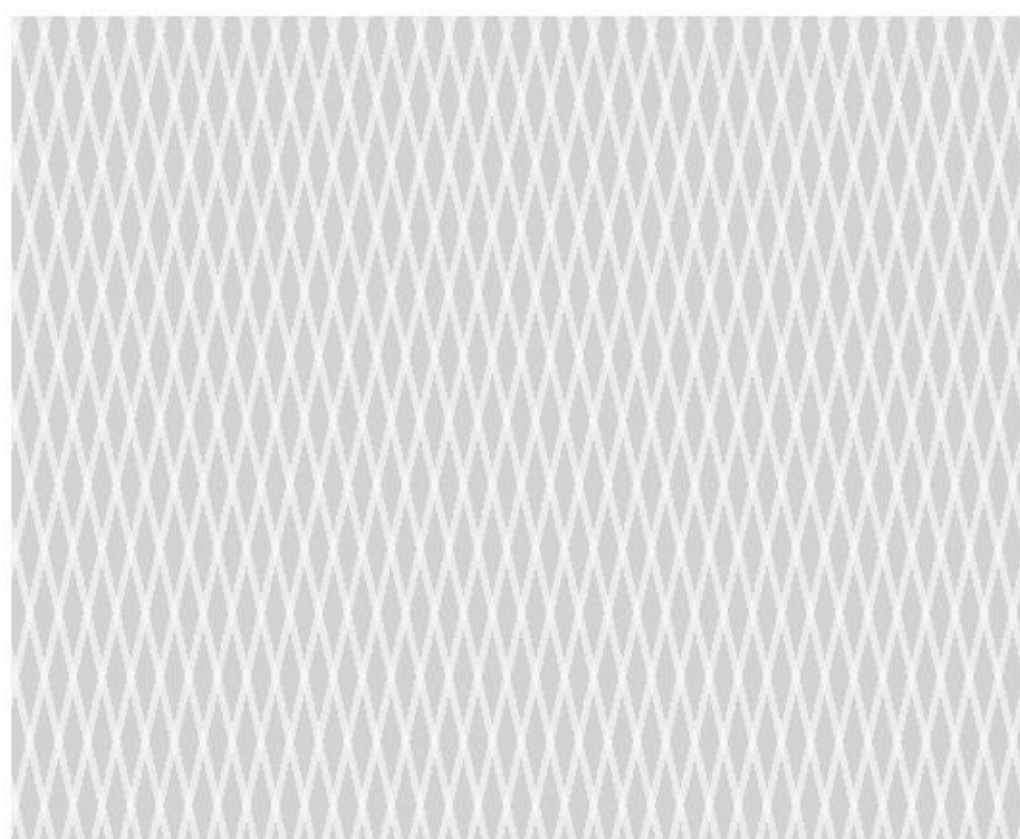
świąteczne

życzenia, zakupy, ubrania

- **1.** Wklej we właściwej kolejności brakujące ilustracje i opowiedz, jak wyglądają święta Bożego Narodzenia w Bullerbyn.

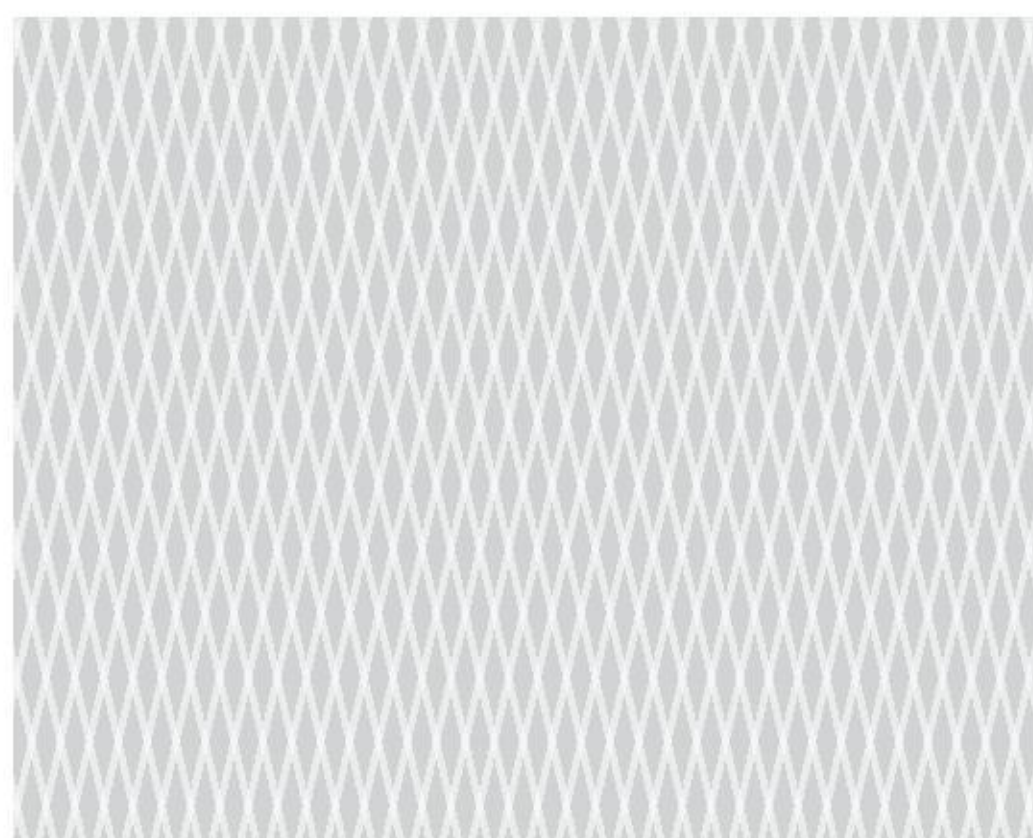
1

2

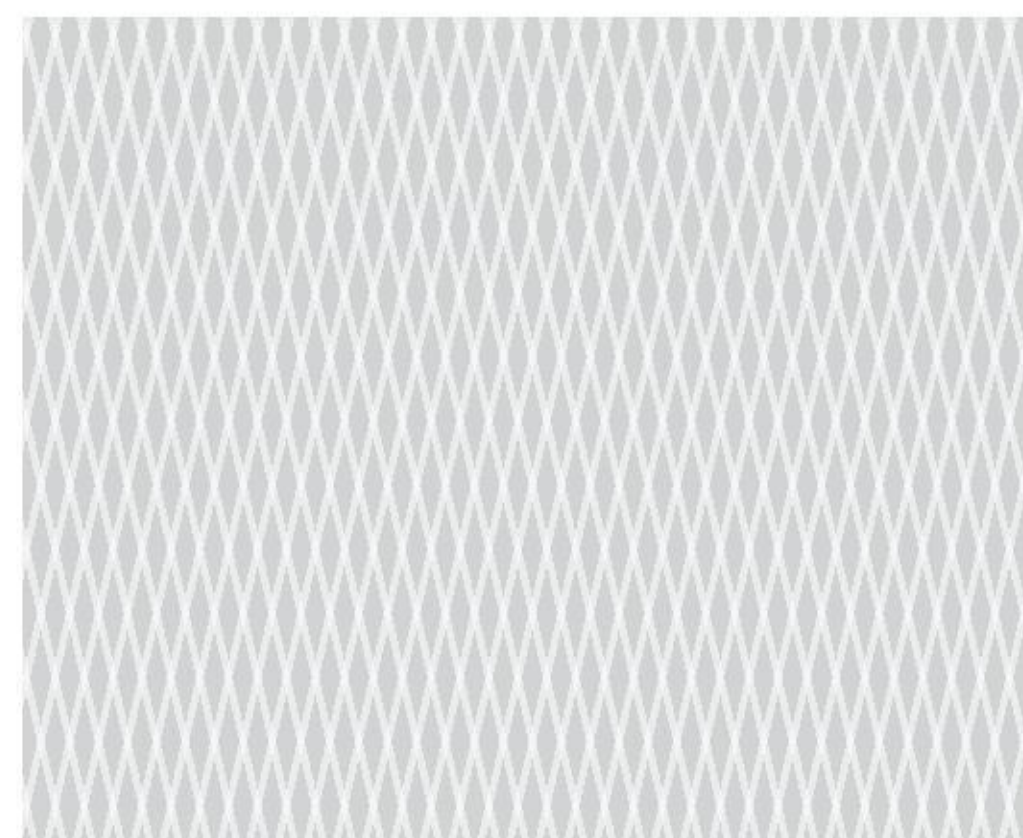
3

4

5

6

- 2.** Napisz w zeszycie kilka zdań na temat Gwiazdki w Bullerbyn. Pomogą ci w tym pytania.

Od czego rozpoczyna się Gwiazdka w Bullerbyn?

Jaki konkurs urządziły dzieci i kto go wygrał?

Po co dzieci pojechały do lasu?

Kogo odwiedziły dzieci w wigilijne popołudnie?

Kto rozdawał prezenty w wieczór wigilijny w domu Lisy?

3. Otocz **zielonymi** pętlami zwyczaje wigilijne pochodzące ze Szwecji, a **czerwonymi** te, które pochodzą z Polski. Które z nich otoczysz obiema pętlami?

4. Przeczytaj zdania i podkreśl w nich wyraz gwiazdka. Jak myślisz, dlaczego jest on zapisany raz wielką, raz małą literą?

W Szwecji, podobnie jak w Polsce, Gwiazdkę obchodzi się bardzo uroczyście.

Dzieci z niecierpliwością czekają na pojawienie się pierwszej gwiazdki na niebie.

- Dopisz kilka wyrazów uzasadniających pisownię zaznaczonej litery.

gwiaz**d**ka –

5. Do podanych wyrazów dopisz ich zdrobnienia – takie, żeby **ch** wymieniało się w nich na **sz**. Popatrz na wzór.

łańcuch

okruch

orzech

fartuch

łańcuszek

- Ułóż i zapisz w zeszycie cztery zdania o tematyce świątecznej z podanymi wyżej wyrazami z **ch**, ale w liczbie mnogiej.

1. Jak należy przygotować stół na wieczerzę wigilijną? Na podstawie wiersza „Święta” oraz własnych doświadczeń uzupełnij zdania.

Stół nakrywamy _____. Kładziemy pod nim _____, a na nim _____. Zapalamy _____. Musimy pamiętać również o pustym _____ dla niespodziewanego gościa. Potem ustawiamy na stole postne _____ i wypatrujemy na niebie pierwszej _____.

2. Wyszukaj w wierszu z podręcznika i dopisz określenia pasujące do podanych rzeczowników. Ułóż zdania z dwiema wybranymi parami wyrazów i je zapisz.

obrus – _____
jaki?

świeczka – _____
która?

choinka – _____
jaka?

gwiazda – _____
jaka?

3. Z okazji Świąt składamy sobie życzenia. Połącz ze sobą pasujące części życzeń. Wykorzystując połączone wyrazy, napisz w zeszycie świąteczne życzenia dla swoich bliskich.

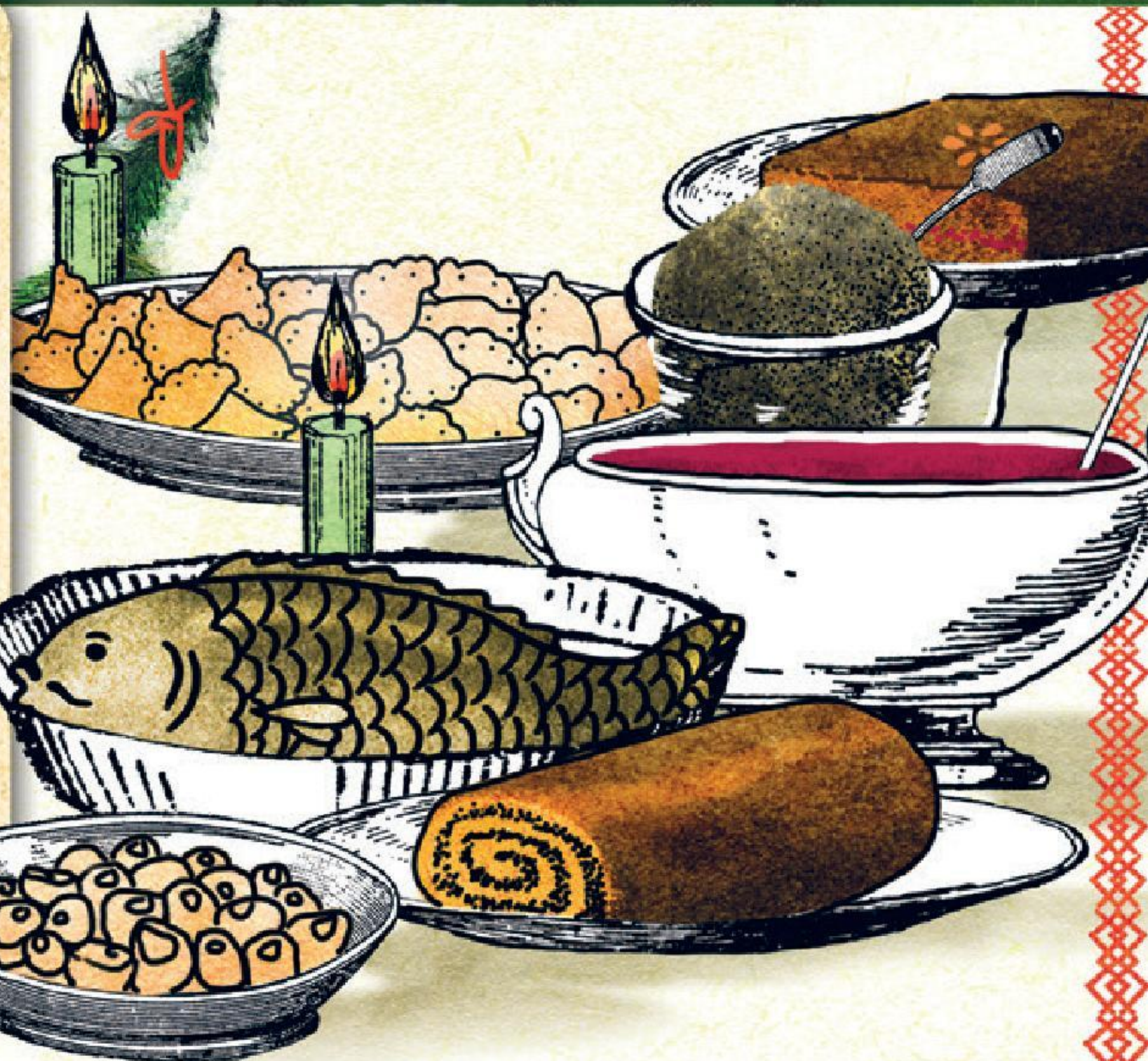
wesołych
spełnienia
dużo
wiele

marzeń
Świąt
sukcesów
zdrowia

Dzień odkrywców

1. Wykreśl nazwy wigilijnych potraw. Pozostałe litery utworzą hasło. Zapisz je.

Ś	P	I	K	A	R	P	E
P	I	E	R	O	G	I	W
A	U	S	Z	K	A	M	K
M	A	K	O	W	I	E	C
O	B	A	R	S	Z	C	Z
L	K	U	T	I	A	Ę	D
Ś	L	E	D	Z	I	E	Y

2. Połącz ze sobą właściwe fragmenty kolęd. Utwórz hasło z sylab zapisanych przy wybranych paskach i uzupełnij nim zdanie.

Wśród nocnej ciszy

Bóg się rodzi,

Pójdźmy wszyscy

Dzisiaj w Betlejem

każdy się zgodzi

głos się rozchodzi

moc truchleje

wicher wieje

do wanienki

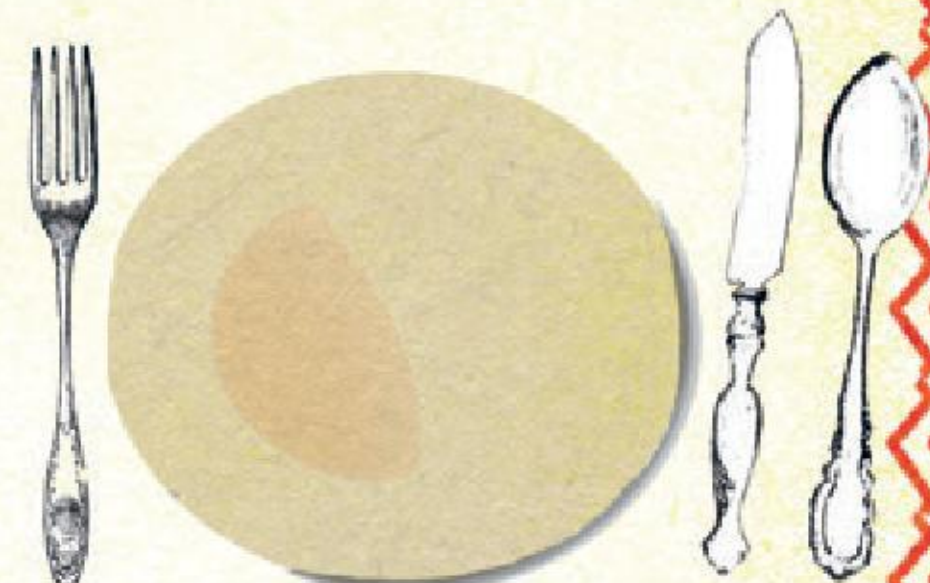
do stajenki

wesoła dziecią

wesoła nowina

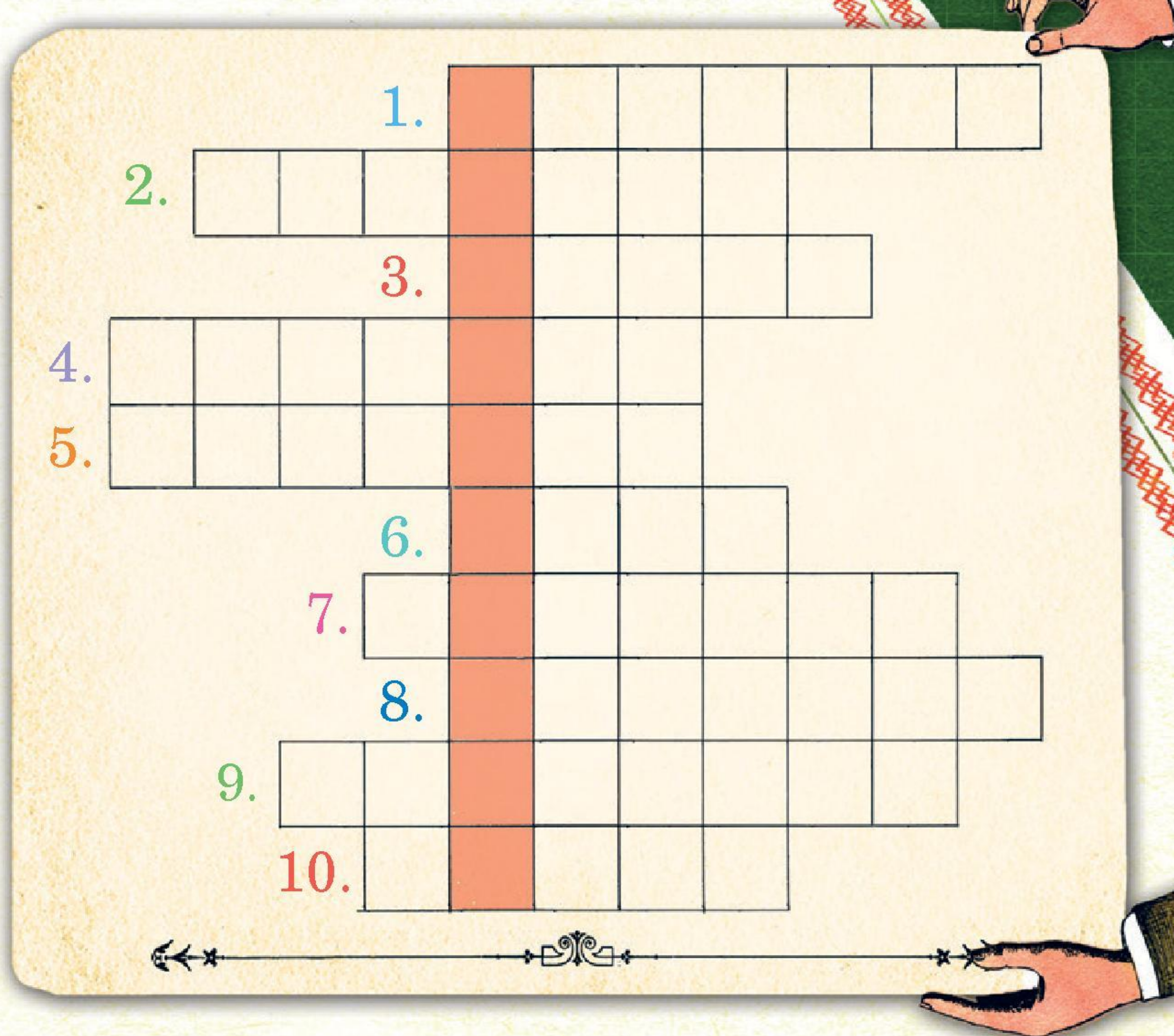
Kolędy opowiadają o ważnym wydarzeniu,
jakim były _____ Boskiej Dzieciny.

3. Rozwiąż krzyżówkę i odczytaj hasło. Uzupełnij zdanie hasłem.

1. Ciasto z miodem.
2. Na czubku choinki.
3. Pod wigilijnym obrusem.
4. Łamiemy się nim, składając sobie życzenia.
5. Z kapustą i grzybami.
6. Karp lub śledź.
7. Zupa z buraków.
8. Długi choinkowy.
9. Ciasto z makiem.
10. Jedzie nimi Mikołaj.

_____ to pieśń o tematyce bożonarodzeniowej
śpiewana przez pasterzy.

4. Wykreśl nazwy ozdób świątecznych. Zapisz w zeszycie hasło, które powstanie z pozostałych wyrazów. Jest nim pewne przysłowie. Porozmawiajcie w klasie o tym, co ono znaczy.

**BOMBKA JEŚLI ŁAŃCUCH DZIEŃ GWIAZDKA WIGILIJNY
ANIOŁEK POGODNY ŚWIECZKA ROCZEK
MIKOŁAJ BĘDZIE DZWOŃKURODNY**

 1. Dobierz i wklej brakujące fragmenty przysłów związanych z Nowym Rokiem.

Nowy Rok nastaje,		☐
Jaki Nowy Rok,		☐
Na Nowy Rok		☐

- Zaznacz przysłowie, które zachęca do robienia noworocznych postanowień.

2. Podkreśl w każdym rzędzie czasowniki, które odnoszą się do tego, co będzie, czyli do przyszłości. Są to czasowniki w czasie przyszłym.

będę biegać • śpiewam • tańczyłam • będę trenować

będę się uczyć • poprawiłam • będę pisać • robiłem

pływam • będę czytać • będę oglądać • piszę • będę sprzątać

będę się starać • rysuję • będę się opiekować • malowałam

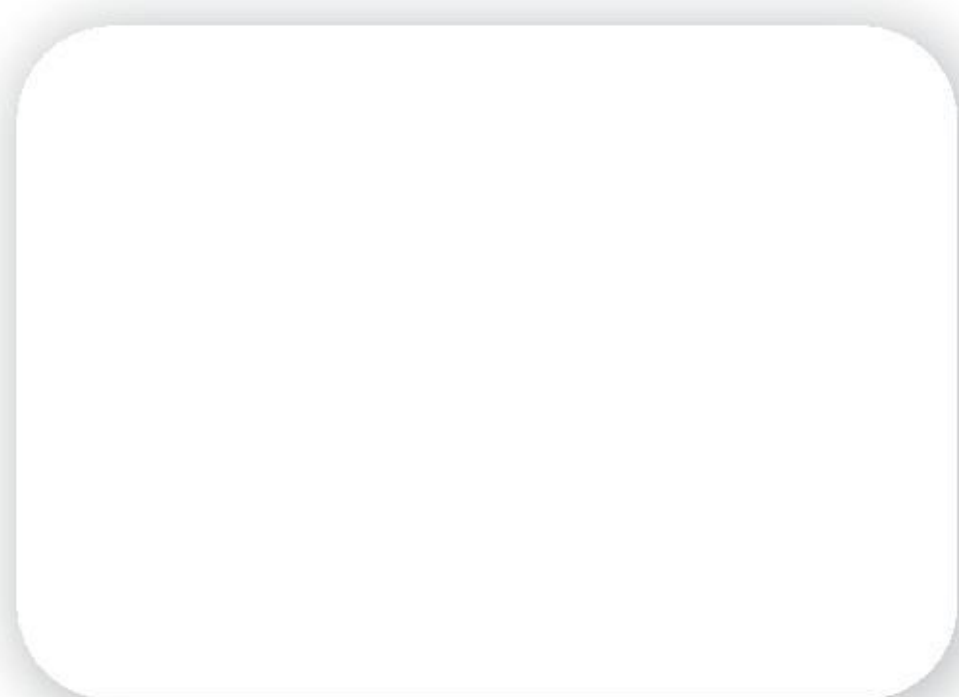
- Napisz swoje noworoczne postanowienie. Możesz skorzystać z podkreślonych czasowników.

3. Napisz jak najwięcej wyrazów kojarzących się z Nowym Rokiem.

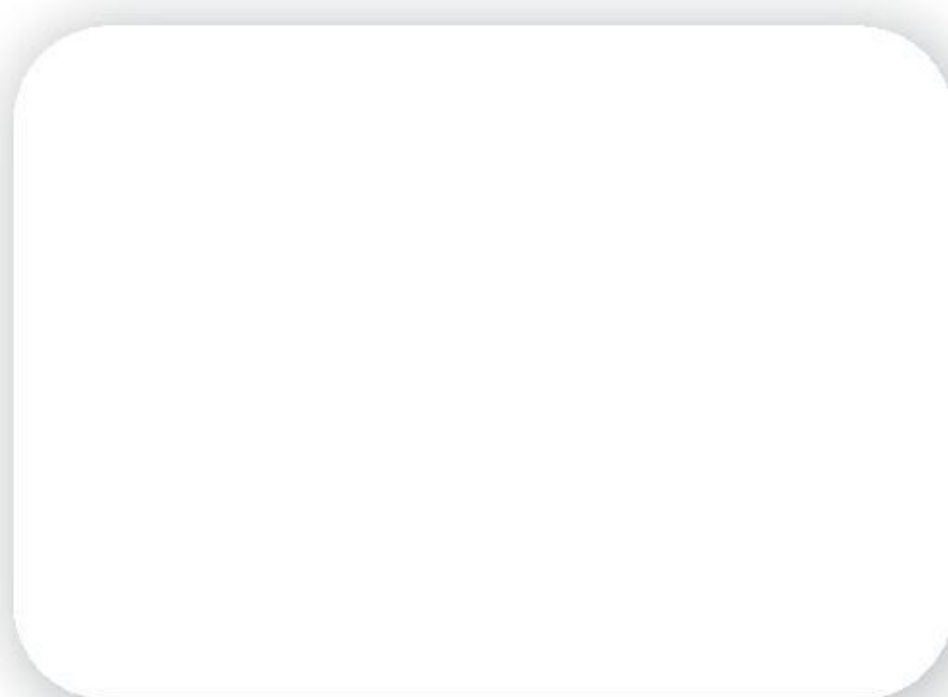
1. Rozpoznaj bohaterki baśni „O dwunastu miesiącach” i podpisz ilustracje.

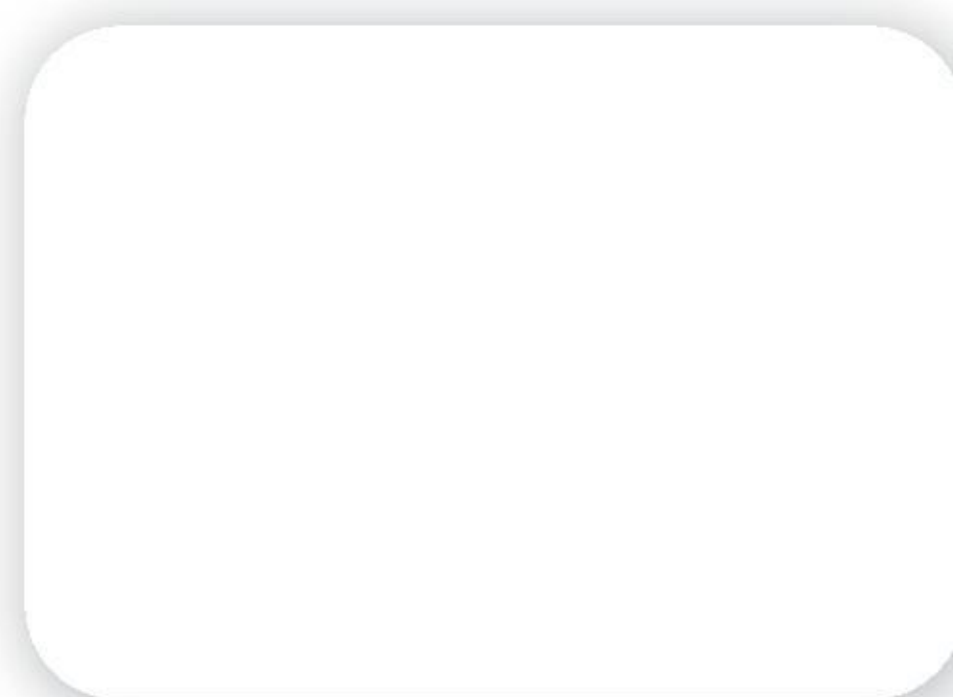
• Narysuj dary, jakie pasierbica otrzymała od wymienionych braci – miesiący.

Kwiecień

Czerwiec

Grudzień

2. Ponumeruj zdania zgodnie z kolejnością wydarzeń w baśni. Uporządkowane zdania przepisuj do zeszytu.

- ☒ 1 Macocha wysyła pasierbicę po fiołki.
- ☐ Zła macocha żąda poziomek.
- ☐ Żądna bogactwa matka wysyła córkę po srebrne talary.
- ☐ Kwiecień pomaga biednej dziewczynie.
- ☐ Zachłanna macocha kolejny raz żąda od sieroty talarów.
- ☐ Udręczona dziewczyna zostaje u braci.
- ☐ Czerwiec pomaga sierocie w potrzebie.
- ☐ Cóрка złej macochy zostaje ukarana przez braci.
- ☐ Chciwa kobieta wysyła sierotkę po talary.
- ☐ Pasierbica dostaje węgielki, które zmieniają się w talary.

3. Zaznacz drogę, którą wyznaczają określenia pasujące do pasierbicy, a doprowadzi cię ona do ogniska, przy którym siedzieli bracia. Narysuj je.

- Które określenia pasują do macochy, a które do jej córki? Podkreśl je różnymi kolorami.
- Uzupełnij zdania podkreślonymi wyrazami w odpowiedniej formie. Staraj się nie powtarzać tych samych wyrazów.

_____ macocha wysyłała pasierbicę do lasu, żeby zamarzła i nigdy już nie wróciła. Chciała się jej pozbyć, bo dziewczynka była ładniejsza i lepsza od jej _____ córki. _____ kobiety nie obchodziło to, że sierota nie ma ciepłych ubrań ani butów. _____ macocha i jej _____ córka zostały ukarane.

4. Dopisz określenia utworzone od nazw miesięcy. Popatrz na wzór.

marzec – marcowa pogoda, marcowe chłody
jaka? jakie?

lipiec – _____ poranek, _____ upały
jaki? jakie?

styczeń – _____ mrozy, _____ zabawa
jakie? jaka?

listopad – _____ noc, _____ dzień
jaka? jaki?

- Ułóż dwa zdania z określeniami wybranymi spośród dopisanych wyżej. Zapisz je w zeszycie.

1. Na podstawie tekstu „365 dni pod ręką” napisz, jakie są rodzaje kalendarzy.

2. Połącz w pary wyrazy i odpowiednie wyjaśnienia ich znaczenia.

doła

dwanaście miesięcy

rok

sześćdziesiąt minut

wiek

siedem dni

kwartał

dwadzieścia cztery godziny

tydzień

sto lat

godzina

trzy miesiące

- Ułóż zdania z trzema wybranymi wyrazami i zapisz je w zeszycie.

3. Dopisz wyrazy oznaczające kolejność liczbowa.

Poniedziałek to *pierwszy* dzień tygodnia, a piątek to _____
dzień tygodnia. Październik to _____ miesiąc
roku. Luty jest _____ miesiącem roku, marzec –
_____, a grudzień – _____.

4. Sprawdź w kalendarzu, kto obchodził imieniny w dniach od 2 do 6 stycznia. Zapisz w zeszycie imiona tych osób w kolejności alfabetycznej.

Dzień odkrywców

1. Uzupełnij przysłowia brakującymi wyrazami.

Kiedy w styczniu _____, w lecie _____ za to.

Gdy w styczniu deszcz _____, złe robi _____.

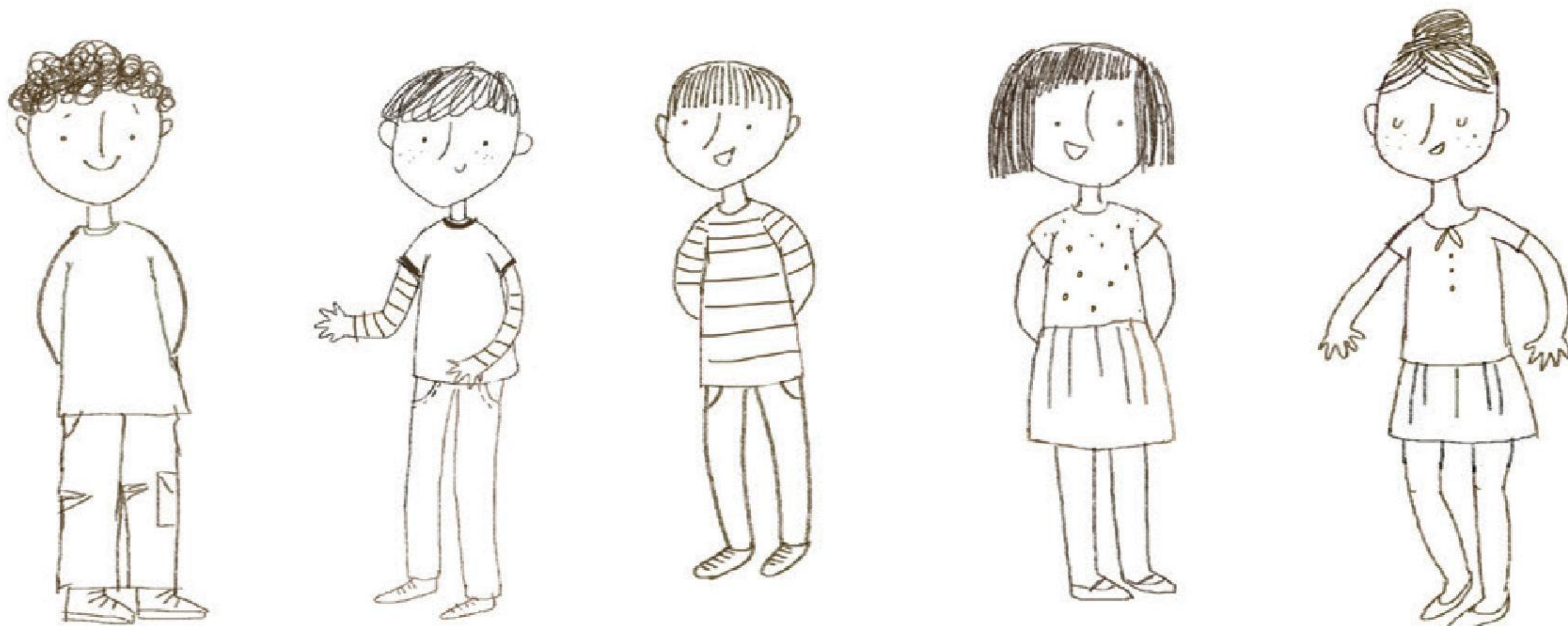
2. Odgadnij datę balu karnawałowego w szkole Marka i zaznacz ją na kartce z kalendarza.

Bal karnawałowy w szkole Marka odbędzie się w tym tygodniu, w którym jest Dzień Babci i w ten sam dzień tygodnia co Nowy Rok.

Styczeń						
pn.	wt.	śr.	czw.	pt.	sob.	niedz.
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

3. Przeczytaj informacje i naklej na sylwetki dzieci właściwe kostiumy.

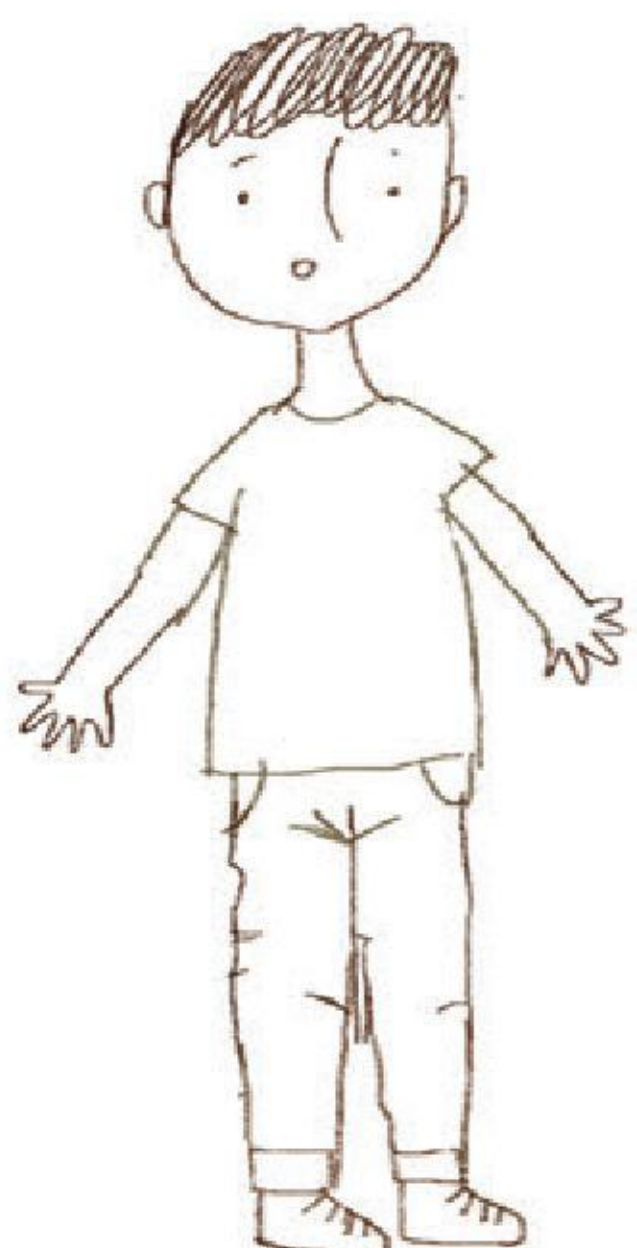
Dziewczynka, która stoi pośrodku, przebrała się za motyla. Klaun i nurek znajdują się po lewej stronie. Zorro stoi między klaunem a nurkiem. Ani klaun, ani pirat nie stoją bezpośrednio obok motyla. Baletnica stoi koło pirata. Grzegorz przebrał się za hokeistę.

• Dorysuj dzieciom odpowiednie nakrycia głowy.

Co niesie styczeń?

4. Ponumeruj obrazki tak, żeby oglądane kolejno pokazywały przygotowania dziewczynki do balu.

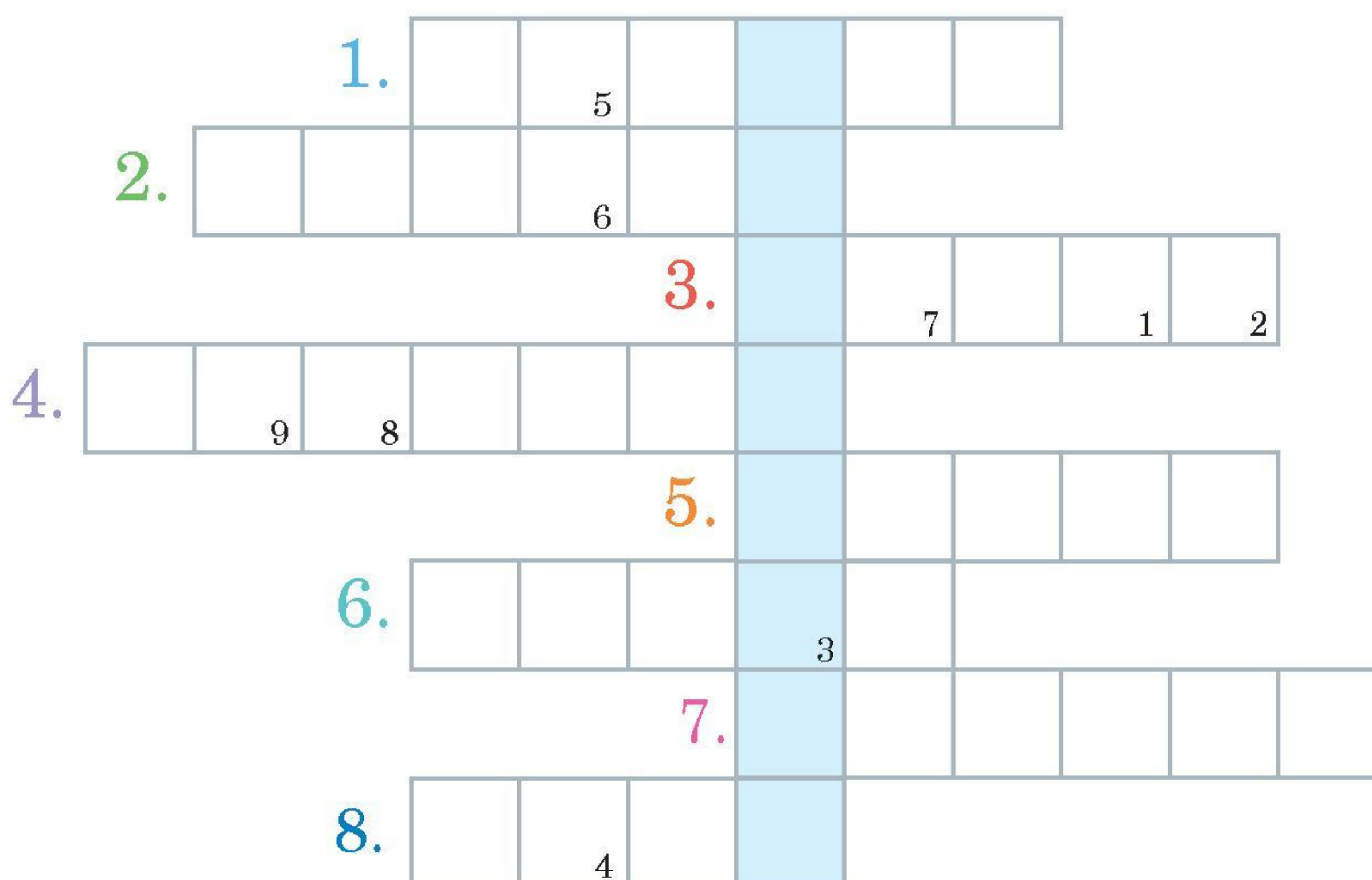
5. Co można wyczarować z konfetti? Połącz kółeczka w dowolny sposób i dorysuj wymyślone przez siebie elementy tak, żeby powstał ciekawy rysunek.

1. Rozwiąż krzyżówkę i zapisz pierwszy wyraz hasła. Drugi wyraz hasła utwórz z liter w ponumerowanych polach.

1. Szarawy metal, od którego nazwy powstała nazwa koloru.
2. Metal, z którego wyrabiano broń, ozdoby i narzędzia.
3. Lepi się z niej garnki i inne naczynia, a także cegły.
4. Paliwo samochodowe produkowane z ropy naftowej.

5. Wyrabiana z gliny i piasku, służy do budowy domów.
6. Cenny metal, z którego wykonuje się biżuterię.
7. Czarny, wydobywany z ziemi.
8. W tej postaci metale występują w ziemi.

2. Wykreśl wyraz, który nie pasuje do rodziny wyrazu **srebro**. Podkreśl wyraz oznaczający nazwę dawnego pieniądza.

srebrzysty **srebro** posrebrzyć
srebrny srebrnik sreberko moneta

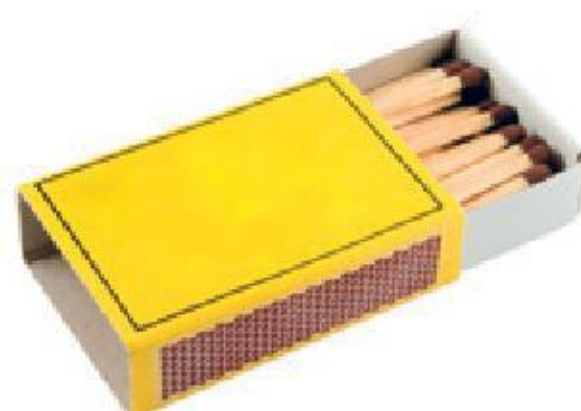
- Dobierz określenia, które pasują do podanych rzeczowników. Zapisz je w odpowiedniej formie.

pierścionelek _____ wstążka _____
jaki? jaka?

- Ułóż i zapisz w zeszycie po jednym zdaniu z utworzonymi parami wyrazów.

3. Napisz przy każdym przedmiocie odpowiednią nazwę bogactwa naturalnego.

4. Pokoloruj ramki z informacjami dotyczącymi gliny na **czerwono**, żelaza – na **zielono**, siarki – na **żółto**, a ropy naftowej – na **brązowo**.

po wypaleniu w piecu staje się bardzo twarda

jest miękka i łatwa do formowania

używa się jej do produkcji
zapalek i prochu

po stopieniu z węglem tworzy stal

wytwarza się z niej benzynę

występuje w ziemi w postaci rudy

produkuje się z niej nawozy
i środki ochrony roślin

była zwana olejem skalnym

- Napisz w zeszycie kilka zdań na temat wykorzystania dowolnego bogactwa naturalnego. Skorzystaj z podanych wyżej przykładów i informacji w podręczniku. Możesz też podać własne przykłady wykorzystania tego bogactwa.

1. Utwórz wyrazy według wzoru.

odnaleźć – odnalezienie

wysłać – _____

poślubić – _____

wrzucić – _____

wykopać – _____

- Uzupełnij utworzonymi wyrazami plan wydarzeń przedstawionych w legendzie „Wiano świętej Kingi”.

1. _____ posłów polskich na dwór węgierskiego króla.

2. _____ pierścienia do szybu kopalni soli.

3. _____ księcia Bolesława przez Kingę.

4. _____ głębokiej studni w Wieliczce.

5. _____ zaręczynowego pierścienia w bryle soli.

- Co przyniósł pierścień zaręczynowy królownie Kindze, a co polskiej ziemi? Napisz odpowiedź w zeszycie.

2. Jakie cechy ma legenda? Pokoloruj właściwe ramki.

jest związana z historią
jakiegoś miejsca lub osoby

ale zawiera też elementy zmyślane

jest zawsze pisana wierszem

mówi o prawdziwych
wydarzeniach historycznych

musi w niej występować czarownica

3. Utwórz i zapisz nowe czasowniki. Wyjaśnij znaczenie każdego z nich. Ułóż zdania z tymi czasownikami i zapisz je w zeszycie.

po

do

prze

solić

4. Przeczytaj informacje. Ułóż i zapisz w zeszycie trzy pytania do tego tekstu. Następnie zadaj swoje pytania koleżance lub koledze.

Kopalnia soli w Wieliczce jest jedną z najstarszych kopalni w Europie. Jeszcze 20 lat temu wydobywano tam sól. Dziś kopalnia została zamieniona w muzeum. W podziemnych komnatach odbywają się także koncerty muzyczne. Najpiękniejszą podziemną salą jest kaplica świętej Kingi. Kopalnia w Wieliczce to również uzdrowisko, w którym leczy się wielu chorych.

5. Połącz części zdań wyrazami wybranymi z ramki, a dowiesz się, do czego używa się soli. Zapisz utworzone zdania w zeszycie.

i • żeby • albo • dlatego • oraz • więc • ponieważ

Sól podnosi smak potraw

uzupełnia w naszym organizmie potrzebne składniki.

Sól zapobiega psuciu się produktów,

używa się jej do konserwowania żywności.

Sól ma właściwości lecznicze,

można ją wykorzystywać do inhalacji i specjalnych kąpieli.

Gruboziarnistą solą posypuje się zimą drogi,

zmniejszyć ich oblodzenie.

1. Odpowiedz na pytania na podstawie tekstu „Czarne złoto”. Odpowiedzi zapisz w zeszycie.

Do czego Ignacy Łukasiewicz chciał wykorzystać ropę naftową?

W którym roku i w jakim mieście pojawiła się pierwsza na świecie uliczna latarnia naftowa?

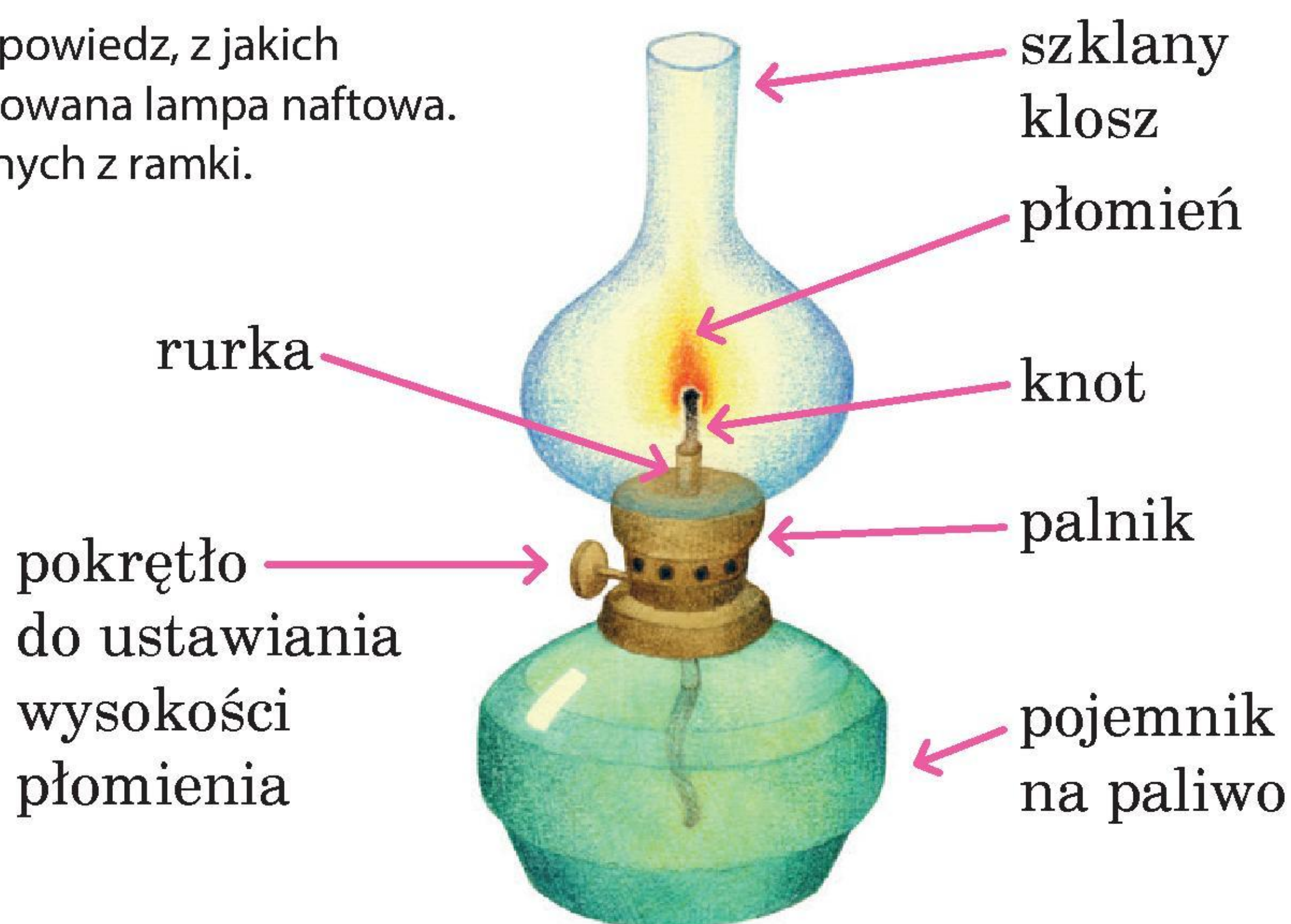
2. Uzupełnij zdania wyrazami należącymi do rodziny wyrazu **wynalazek**.

Kogoś, kto zbuduje nieznane wcześniej urządzenie, nazywamy

_____ kim? Ignacy Łukasiewicz _____ co zrobił? lampę naftową.

3. Przyjrzyj się zdjęciu i powiedz, z jakich elementów jest zbudowana lampa naftowa. Użyj wyrazów wybranych z ramki.

nad
na zewnątrz
pomiedzy
na górze
wewnątrz
na dole

4. Utwórz według wzoru właściwe formy czasowników i uzupełnij nimi zdania tak, żeby utworzyły instrukcję używania lampy naftowej.

wlać – wleć

nałożyć – _____

zapalić – _____

ustawić – _____

Do szklanego lub blaszanego pojemnika _____ naftę.

Ostrożnie _____ knot zanurzony w pojemniku z naftą.

Na górę lampy _____ szklany klosz. Za pomocą pokrętła

_____ wysokość płomienia.

5. Dopisz do rzeczowników pasujące określenia. Połącz każdą grupę wyrazów z właściwą nazwą rodzaju.

rodzaj męski

rodzaj żeński

rodzaj nijaki

jasne słońce

_____ dziecko

_____ światło

_____ wynalazek

_____ badacz

_____ ogień

_____ żarówka

_____ lampa

_____ latarnia

- Wybierz jedno połączenie wyrazowe w każdym rodzaju i ułóż z nim zdanie. Zapisz zdania w zeszycie.

6. Podkreśl wyrazy z **z** i wyjaśnij ich pisownię.

Koleżanka poleciła mi książkę o interesujących doświadczeniach naukowych. Uważnie ją przeczytałem. Zaciekawili mnie eksperymenty z ważeniem przedmiotów.

7. Opisz w zeszycie lampę, przy której odrabiasz lekcje, albo inną dowolną lampę. Wykorzystaj słownictwo wybrane z ramki i podane pytania.

stoi • wisi • jest przymocowana do ściany • duża • średnia • niewielka • z plastiku • z metalu • z drewna • jasno świeci • daje przyjemne światło • bardzo lubię • nie lubię

Gdzie znajduje się lampa? W jaki sposób jest umieszczona?

Jakiej jest wielkości?

Z jakiego materiału jest wykonana?

Jakie daje światło?

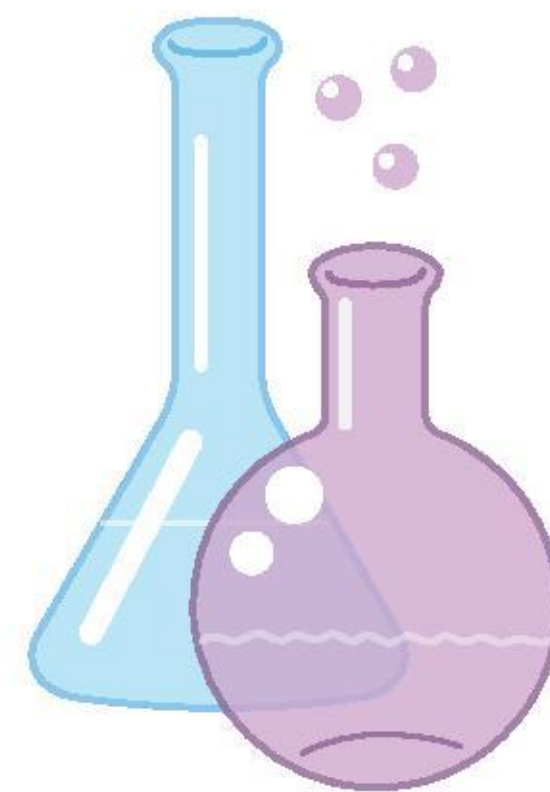
Czy lubisz odrabiać przy niej lekcje?

1. Jaka sytuacja, opisana w opowiadaniu „Jestem dzielna”, została przedstawiona na ilustracji w podręczniku na s. 66? Napisz w zeszycie kilka zdań na ten temat. Możesz użyć wyrazów z ramki. Nadaj tytuł swojej opowieści.

pomagał • obserwowała • zacięła się w czytaniu •
nie potrafiła przeczytać • przeczytała • zdziwili się

2. Uzupełnij zdania czasownikami z ramki. Zwróć uwagę na ich pisownię i ją zapamiętaj.

wyjęła • wyjął • wyjęły • wyjęli

Najpierw tata _____ z szafy wagę. Potem Bronia i Helenka _____ szklane kubki i postawiły je na stole. Następnie tata i Józio _____ z szuflady kryształy. Na koniec Marysia _____ z szafki książkę i przeczytała opis doświadczenia.

- Podkreśl w tekście wyrazy informujące o tym, jaka była kolejność wykonywanych czynności. Pierwszy z tych wyrazów został wyróżniony.

3. Utwórz i dopisz wyrazy według wzoru. Otocz pętlami te, które, twoim zdaniem, pasują do Marysi.

zdolności – zdolna

dzielność – _____ mądrość – _____

smutek – _____ ciekawość – _____

lenistwo – _____ roztargnienie – _____

- Napisz w zeszycie, jaką dziewczynką była Marysia Skłodowska.

4. Przeczytaj informacje na temat ważnych wydarzeń z życia Marii Skłodowskiej-Curie (czytaj: *Kiri*).

1867 rok Narodziny Marysi w Warszawie.
1891 rok Wyjazd na studia do Paryża.
1895 rok Ślub z Piotrem Curie.
1898 rok Odkrycie polonu i radu
– nieznanym wcześniej metali.
1903 rok Pierwsza Nagroda Nobla dla Marii
i jej męża.
1911 rok Druga Nagroda Nobla dla Marii.
1934 rok Śmierć Marii Skłodowskiej-Curie.

- Odpowiedz na pytania. Zapisz odpowiedzi w zeszycie.

W którym roku urodziła się Maria Skłodowska-Curie?
Jakiego wielkiego odkrycia dokonała wspólnie z mężem?
Ile Nagród Nobla otrzymała?
W którym roku zmarła?

5. W każdej linijce wykreśl wyraz, który nie pasuje do pozostałych. Z liter zapisanych obok niewykreślonych wyrazów utwórz hasła. Będą to nazwy nauk, którymi zajmowała się Maria Skłodowska-Curie. Uzupełnij nimi zdanie.

wynalazek F	wynaleźć I	wynalazca Z	wynosić G
odkrywca Y	odkrycie K	odkopać L	odkrywać A
nauka C	naukowiec H	nausznik J	naukowy E
twórca M	potwór D	tworzyć I	utwór A

_____ i _____ to nauki, które badają różne
zjawiska i substancje znajdujące się w otaczającym nas świecie.

Potyczki ortograficzne

1. Uzupełnij podpisy obok ilustracji. Pamiętaj o wymianie **ż** na **g**.

mały posą**ż**ek duży _____

małe piero____ki duże _____

mały drą____ek duży _____

2. Uzupełnij zdania pasującymi wyrazami.
Zaznacz wymianę **ż** na **g**.

Nie wybiorę małej dróżki,
pójde szeroka _____.

Ja mam dwie nóżki,
stół ma cztery _____.

Koziołek ma różki,
poduszka ma _____.

Kazia to moja koleżanka,
Kazik to mój _____.

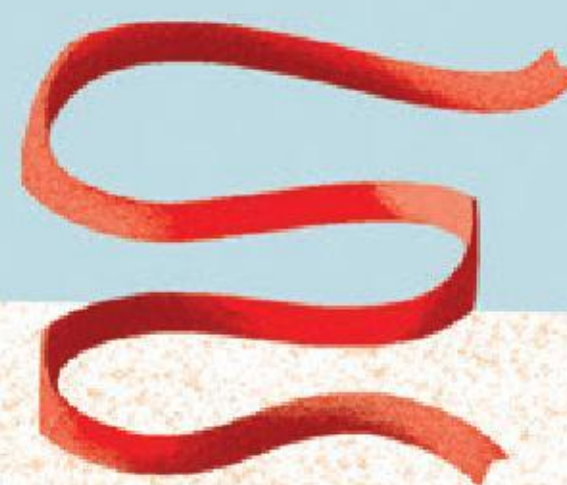
Ważna wymiana

3. Wykreśl wyrazy z **ż** wymiennym na **g**. Pozostałe wyrazy utworzą zdanie. Zapisz to zdanie.

książka	uważny	żarłoczna	łodyżka
żaba	bieżnia	wstążka	zżarła
żółte	śnieżek	koleżanka	żonkile

4. Dokończ rebus tak, by jego rozwiązaniem było hasło: poważna książka.

od=.....

ik=.....

wst=.....

- Wyjaśnij pisownię **ż** w nazwach obrazków z rebusu i w wyrazach występujących w rozwiązaniu tego rebusu.

5. Zamień wyróżnione wyrazy na ich zdrobnienia. Podkreśl **ż** i wyjaśnij pisownię dopisanych wyrazów.

kolorowe **papugi**

gęsty **śnieg**

niebieskie _____

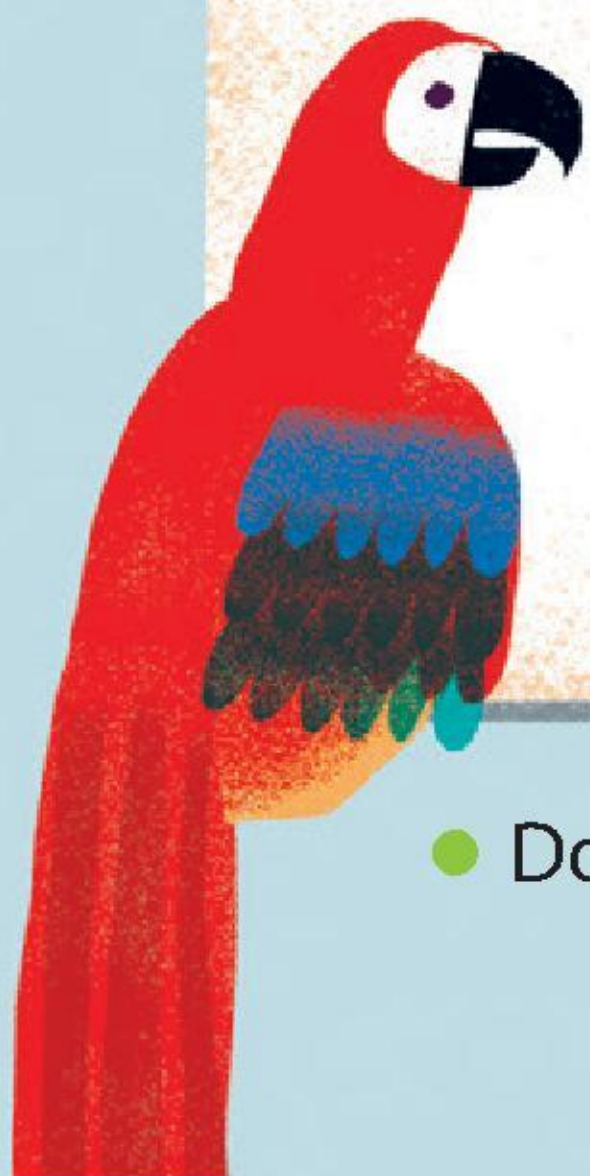
drobniutki _____

długa **łodyga**

szeroka **droga**

wiotka _____

wąska _____

- Dokończ wniosek: Piszemy **ż**, gdy wymienia się na _____.

1. Ponumeruj wydarzenia zgodnie z ich kolejnością w opowiadaniu „Elektroniczne pierogi”.

- ☐ Pojawienie się odpowiedzi na list Michała.
- ☐ Wyświetlenie zdjęcia gorących pierogów na ścianie.
- ☐ Wysłanie przez Michała wiadomości do babci.
- ☐ Utworzenie klasowego adresu mejlowego.

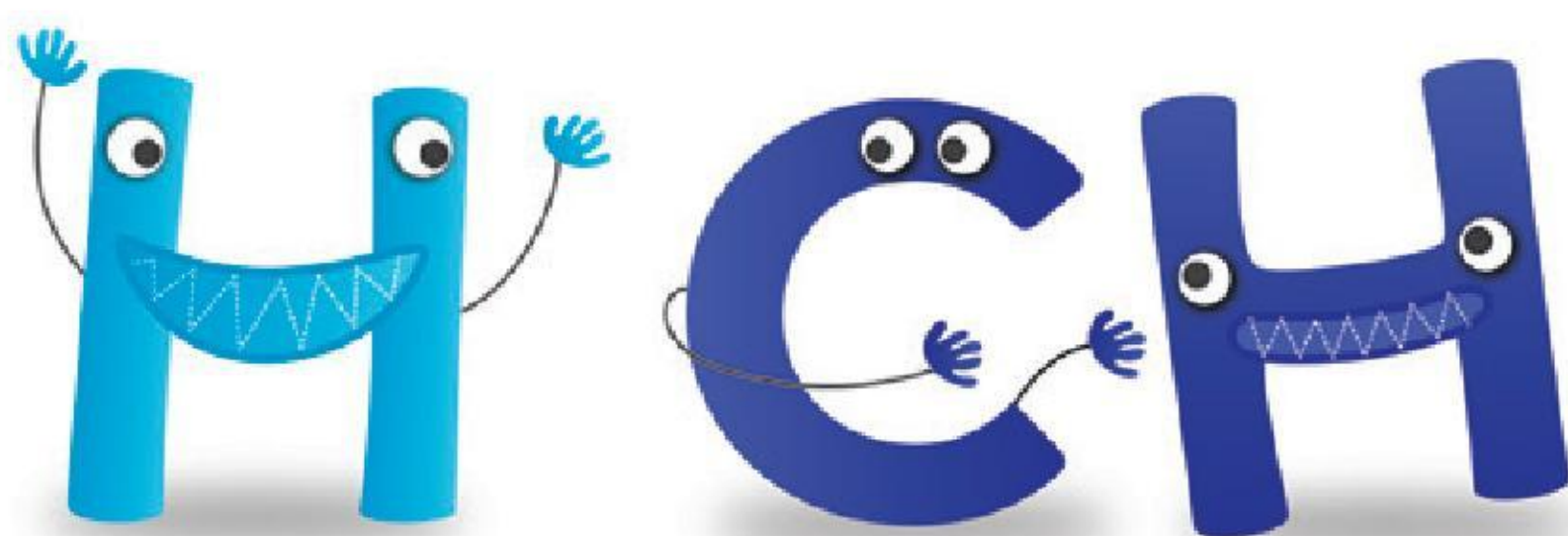
2. Pokoloruj ramki z wyrazami, które pasują do twojej babci.

troskliwa	bawi się ze mną	dowcipna
pracowita	wysportowana	pomysłowa
zawsze przytuli	świetnie gotuje	cierpliwa
dobra	pomaga mi w lekcjach	pięknie opowiada

● Dopisz inne określenia, które pasują do twojej babci.

3. Napisz w zeszycie kilka zdań na temat swojej babci. Możesz wykorzystać słownictwo z ćwiczenia 2. oraz własne propozycje.

4. Uzupełnij wyrazy, wpisując **ch** lub **h**. Skorzystaj ze słownika ortograficznego. Pokoloruj litery po właściwych stronach tabeli i utwórz z nich hasło. Zapisz to hasło w zeszycie.

ch		h
za	____erbata	mi
łość	ko____ana	ba
i	____ustka	wa
i	____aft	sza
zdro	____umor	cu
nek	ku____nia	wie

1. Przeczytaj tekst na temat dziadka Britty i Anny z Bullerbyn. Wykreśl nieprawdziwe informacje.

Dziadziuś Britty i Anny jest nazywany dziadziusem przez wszystkie dzieci z Bullerbyn. Ma 80 lat i długą białą brodę. Mieszka w Zagrodzie Południowej. Lubi odpoczywać w fotelu na biegunach i łowić ryby. Nie może czytać, bo ma słaby wzrok. Za to bardzo lubi, gdy czytają mu dzieci. Dziadziuś pomaga chłopcom strugać łódeczki i odlewać żołnierzyki z ołowiu. Gdy jest ciepło, odpoczywa na ławeczce. Wszyscy w Bullerbyn kochają dziadziusia.

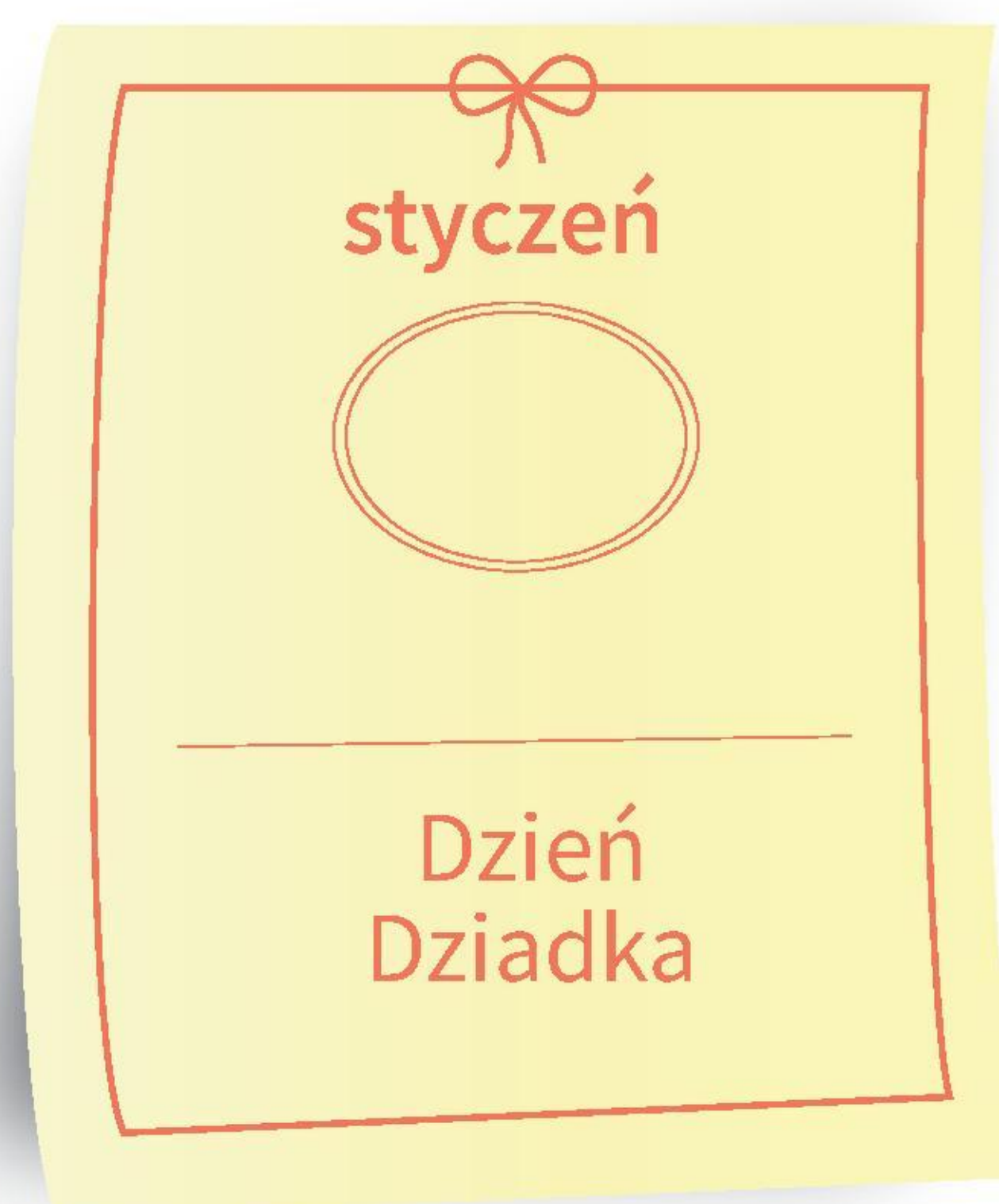
- Podkreśl w tekście zdrobnienia. Przepisz je, a obok zapisz wyrazy, od których zostały utworzone. Popatrz na wzór.

dziadziuś – dziadek

2. Uzupełnij zdania i napisy na kartkach z kalendarza. Pod datą na każdej kartce wpisz na podstawie kalendarza na bieżący rok właściwy dzień tygodnia.

21 _____ obchodzimy Dzień Babci.

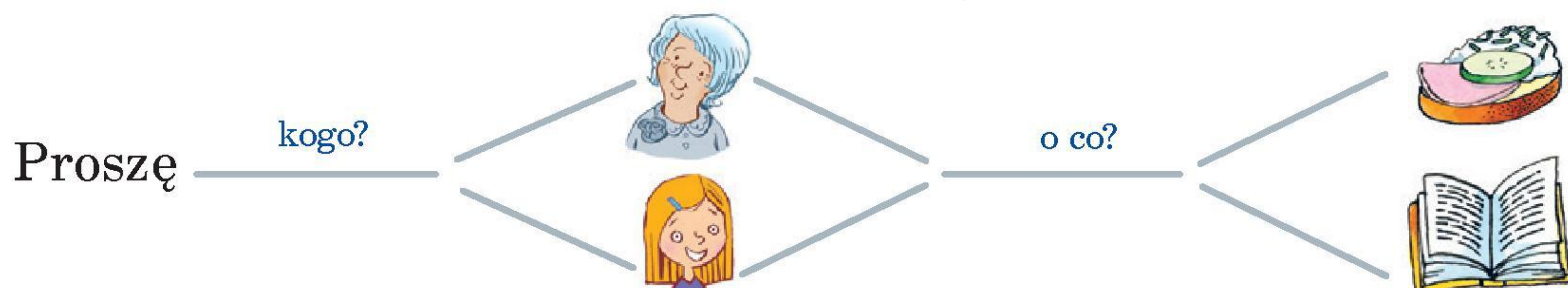
_____ świętujemy _____.

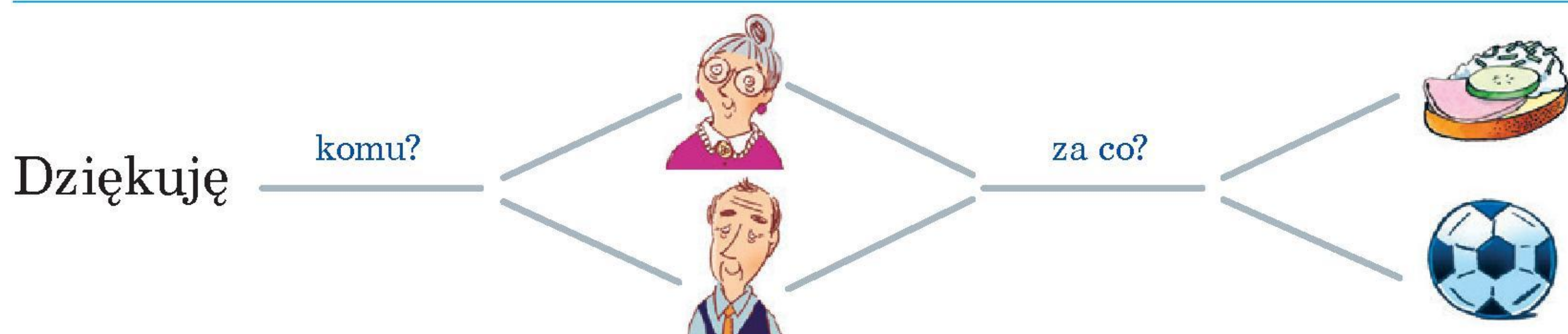
- 3.** Opowiedz o swoim dziadku, a następnie napisz w zeszycie kilka zdań na ten temat. Skorzystaj z podanych pytań.

Jak ma na imię twój dziadek? Ile ma lat? Co mu sprawia radość?
Czym się najchętniej zajmuje? O czym marzy twój dziadek?

- 4.** Utwórz zdania, zastępując obrazki wyrazami we właściwej formie. Popatrz na wzór. Zapisz te zdania. Zwróć uwagę na zakończenia wyrazów.

Prosze babcię o kanapkę.

- 5.** Nazwij to, co widzisz na obrazkach, i zapisz wyrazy. Następnie zastąp każdą ostatnią głoskę spółgłoską miękką tak, żeby powstały nowe wyrazy. Popatrz na wzór. Zapisz nowe wyrazy.

kos – koś

1. Co na temat „posiadania” rodzeństwa myśleli chłopcy? Na podstawie opowiadania „Joachim ma kłopoty” wpisz właściwe imiona chłopców przy dymkach z ich wypowiedziami.

Jest strasznie mały, cały czerwony i bez przerwy krzyczy [...]. A mnie, jak krzyknę w domu, to zaraz każą siedzieć cicho.

Mam starszego brata i to on jest oczkiem w głowie. Mówi, że z nim zaczynam, i mnie bije, i wolno mu do późna oglądać telewizję.

Za każdym razem, jak zacznie płakać, będą myśleli, że mu coś zrobiłeś.

2. Jak możemy, a jak nie powinniśmy zwracać się do rodzeństwa? Podziel wyrazy na trzy grupy: wyrazy obojętne 😐, miłe 😊 i niemiłe ☹️. Narysuj przy każdym odpowiednią buźkę.

dzieciak

bachor

malec

smyk

urwis

dziecko

braciszek

maluch

smarkacz

dziecinka

siostrzyczka

3. Pokoloruj według wzoru tylko te wyrazy, które należą do rodziny wyrazu **brat**.

bratek	brudny	bratać się
braciszek	brat	siostra
bratanek		bohater
braterski	bratni	

4. Dopasuj wyrazy wybrane z opowiadania „Joachim ma kłopoty” do podanych schematów. Wpisz pod każdym schematem odpowiedni wyraz.

	ś		ć		ś	ć
ś			ś		ź	

● Podaj kilka własnych przykładów wyrazów pasujących do tych schematów.

★ 5. Pokoloruj jednakowo określenia o podobnym znaczeniu.

sumienny	grzeczny	radosny
obowiązkowy	uprzejmy	wesoły
kulturalny	pogodny	solidny

★ 1. Dokończ zdania na temat rodziny.

Najbardziej lubię, gdy w domu

Rodzice martwią się o swoje dzieci, ponieważ

Gdy ktoś w rodzinie jest smutny lub ma jakiś kłopot,

Dzięki temu, że wszyscy w rodzinie pomagają sobie nawzajem,

Sprawdzam siebie

1. Przeczytaj uważnie tekst i podkreśl odpowiednimi kolorami zdania, w których znajdziesz odpowiedzi na podane niżej pytania.

Mam na imię Franek. Moja rodzina jest wyjątkowa, choć wydaje się całkiem zwyczajna. Mam mamę, tatę, siostrę, babcię i dziadka. Do rodziny należy też nasza suczka Punia. Wszyscy dbamy o siebie i staramy się, by każdy czuł się bezpiecznie. Często robimy sobie niespodzianki. Tata uwielbia gotować. Mama ciągle przestawia meble, ponieważ bardzo lubi zmiany. Babcia spędza ze mną dużo czasu na budowaniu z klocków. Dziadek uwielbia robić zwariowane zdjęcia. Jola ma prawdziwy talent pisarski.

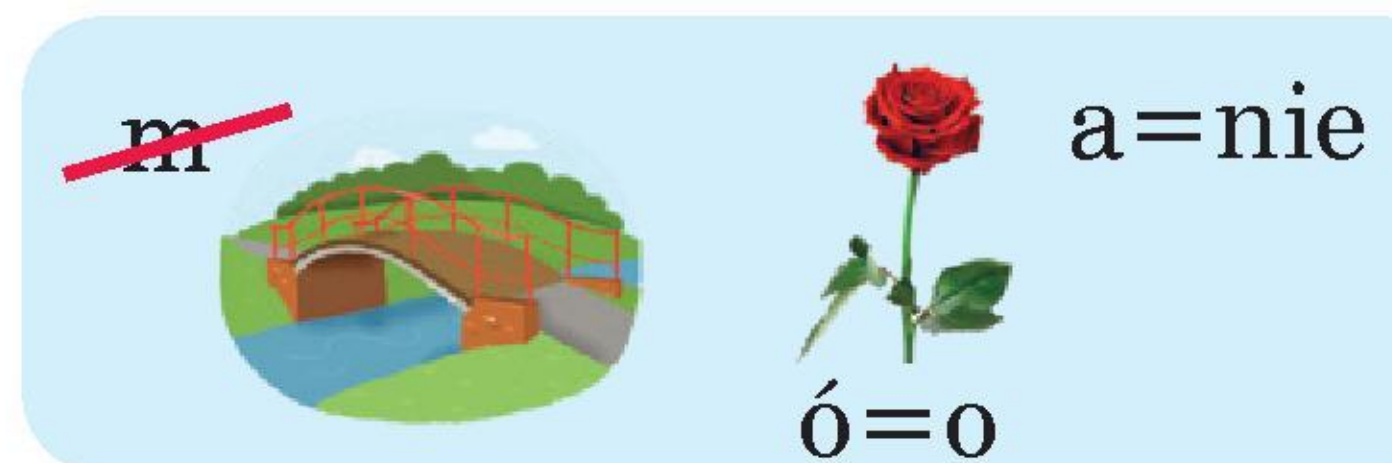
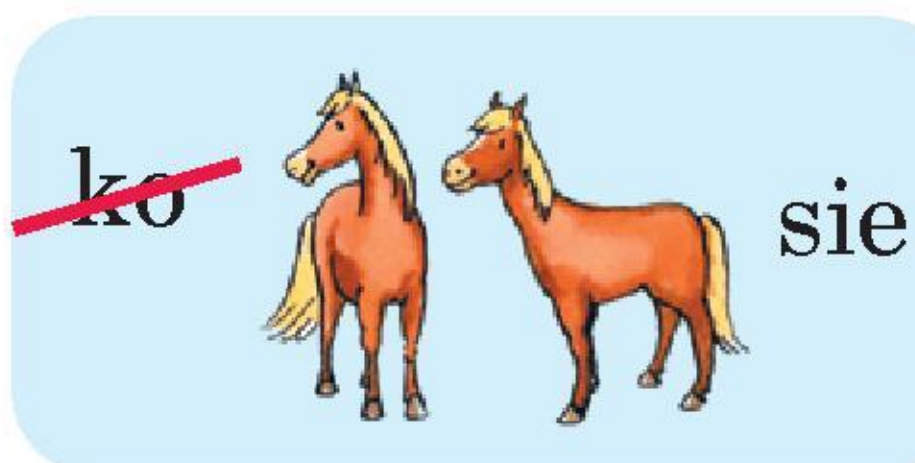
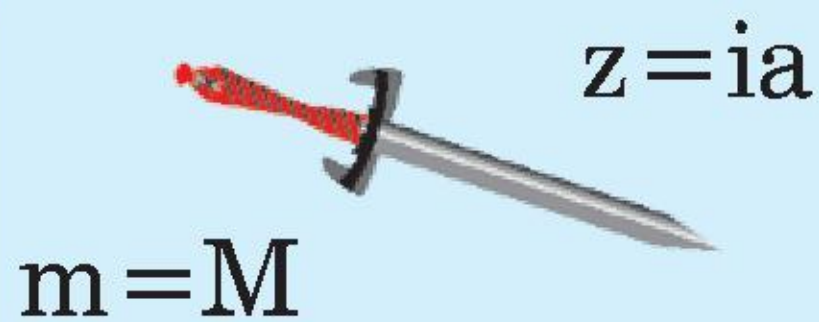
Kto należy do rodziny Franka?

O co się starają wszyscy w rodzinie chłopca?

Dlaczego mama ciągle przestawia meble?

Kto lubi robić zdjęcia?

2. Rozwiąż rebusy i zapisz rozwiązania. Z otrzymanych wyrazów ułóż zdanie. Jeśli trzeba, zmień kolejność wyrazów. Zapisz to zdanie.

3. Utwórz zdrobnienia od podanych wyrazów.

babcia – _____ dziadek – _____

dom – _____ pajac – _____

książka – _____ łódka – _____

4. Uzupełnij tekst, wstawiając czasowniki z ramki w odpowiedniej formie.

opiekować się • mieć • kochać • przynosić • hodować • karmić

Mój dziadek _____ wiele zwierząt. Od wielu lat _____

rybki w akwariu i _____ bezdomnymi psami.

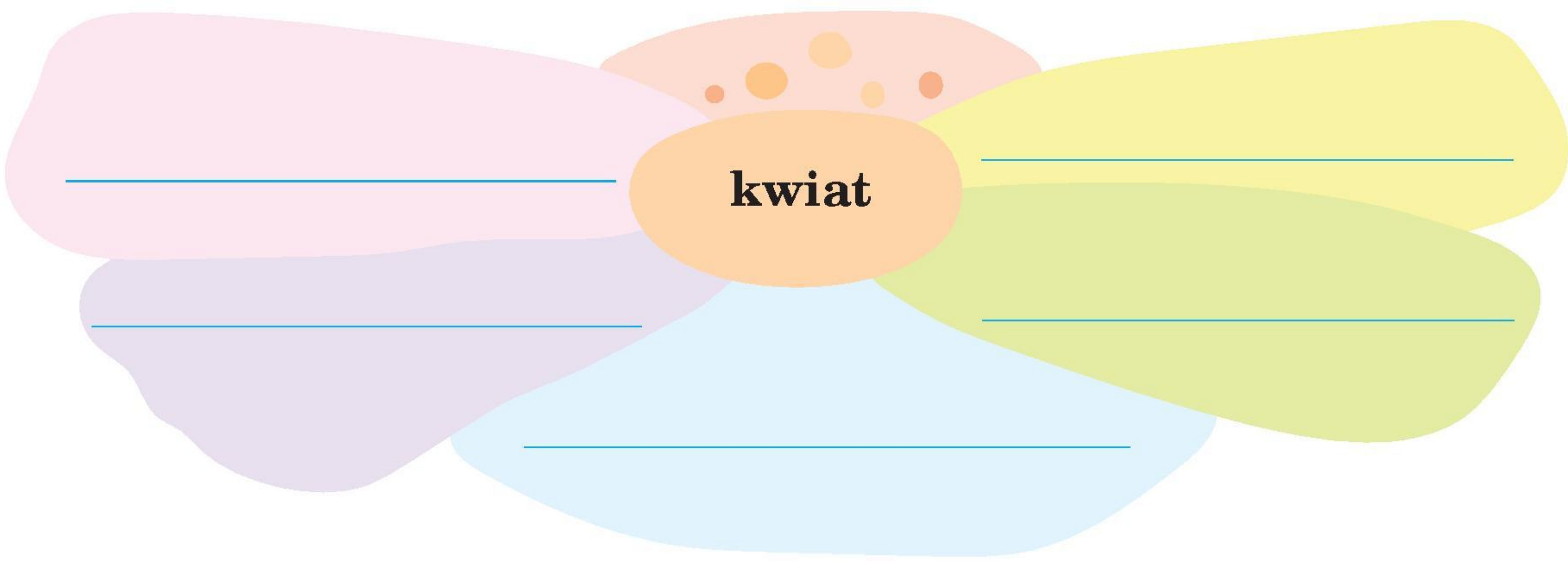
Dziadek _____ do domu chore jeże. Codziennie _____

także podwórkowe koty. Dziadek bardzo _____ zwierzęta,

a ja _____ dziadka.

5. Utwórz rodzinę wyrazu **kwiat**. Wykorzystaj wyrazy wybrane z ramki.

kwiatuszek • kwiatowy • kwietnik • krokus • kwiecisty •
kwitek • kwilić • kwit • kwiatek

kwiat

1. Dzieci obejrzały w podręczniku ilustracje „Niewidzialni wrogowie” poświęcone wirusom i bakteriom. Chyba jednak nie wszystko dobrze zrozumiały. Pokoloruj dymki z właściwymi radami pozwalającymi dbać o zdrowie.

W utlenionej wodzie mocz puszek,
nie będą cię boleć paluszki.

Zasłoń usta, nie bądź draniem –
nie zarażaj nas kichaniem.

Jak uniknąć przeziębienia?
Ciepły ubiór wszystko zmienia.

Kto bez czapki zimą chodzi,
temu wirus nie zaszkodzi.

Utlenioną wodą polej ranę,
a zamkniesz bakteriom bramę.

Nie opłaca się być leniem.
Myj owoce przed jedzeniem.

Mówiąc krótko – między nami –
zjadaj wszystko z zarazkami.

2. Uzupełnij zdania wyrazami **zakażenie** i **odkazywanie**.

_____ to dostanie się do organizmu
chorobotwórczych bakterii lub wirusów.

_____ to niszczenie szkodliwych bakterii
i wirusów specjalnymi środkami.

- Wyjaśnij, dlaczego drobne rany należy przemyć wodą utlenioną.

3. W zielonych ramkach zostały wymienione czynniki, od których zależy nasze zdrowie. Do każdego z nich dopisz odpowiednie wskazówki, które pozwolą uniknąć chorób. Popatrz na wzór.

odpowiedni sen

Kładź się spać przed godziną dwudziestą pierwszą!
Śpij w dobrze wentylowanym pomieszczeniu!

właściwe odżywianie

Jedz dużo

Unikaj

higiena osobista

Dbaj o czystość ciała. Myj ręce przed

i po wyjściu z

aktywny wypoczynek

Nie siedź

Uprawiaj

Baw się na

czyste środowisko

Nie wyrzucaj na śmietnik

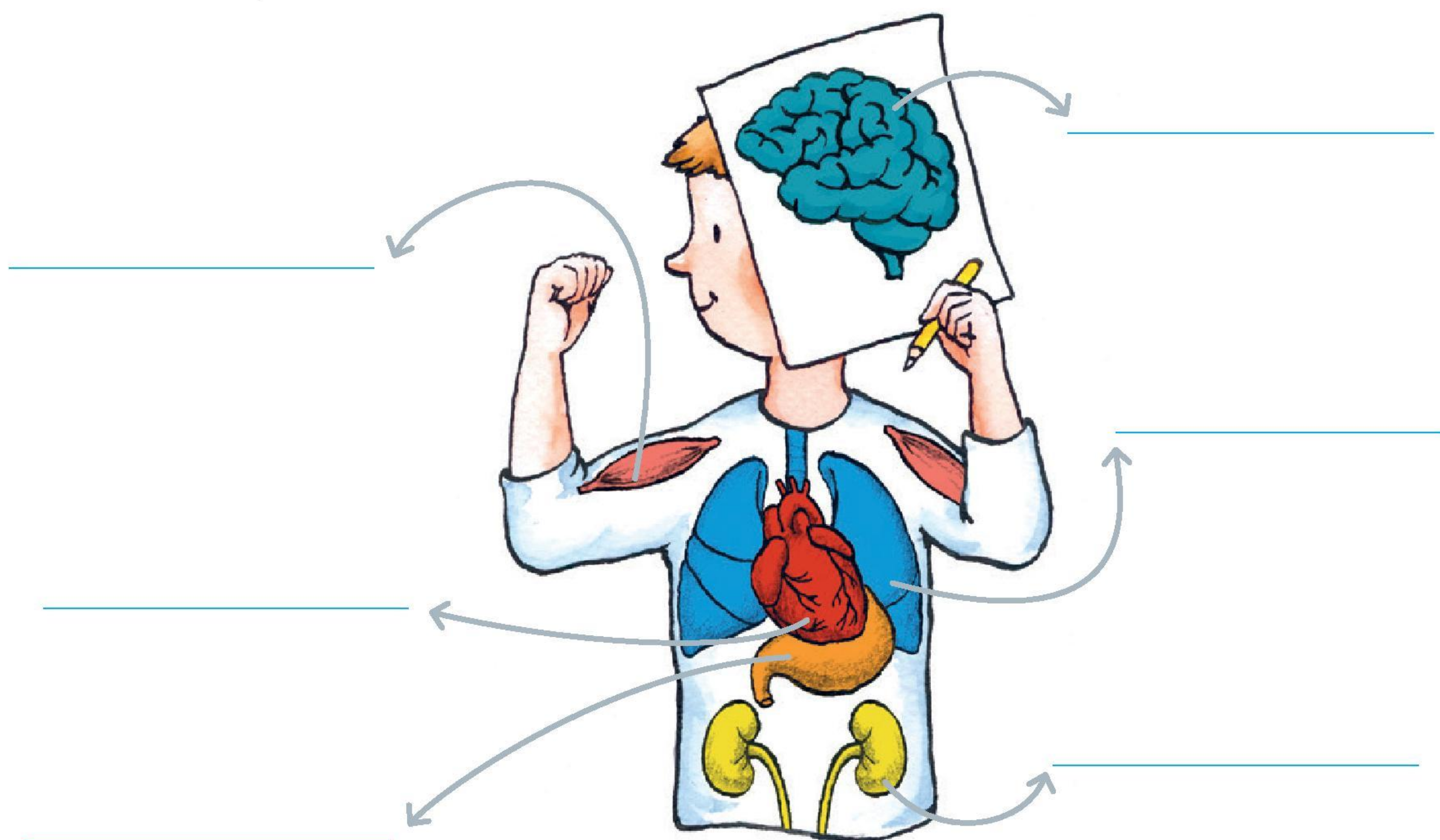

- Pokoloruj gwiazdki przy tych wskazówkach, do których się stosujesz. Policz pokolorowane gwiazdki i zapisz, ile ich jest.

4. Ułóż zdania z wyrazami choroba, hartować i higiena. Zapisz je w zeszycie.

5. Uzupełnij rysunek podpisami – nazwami części organizmu człowieka.

6. Połącz linią nazwę części ciała organizmu człowieka z informacją o tym, za co ta część odpowiada.

serce

nerki

żołądek

płuca

oddychanie

mózg

mięśnie

myślenie

pompowanie krwi

poruszanie się

trawienie pokarmu

usuwanie szkodliwych substancji

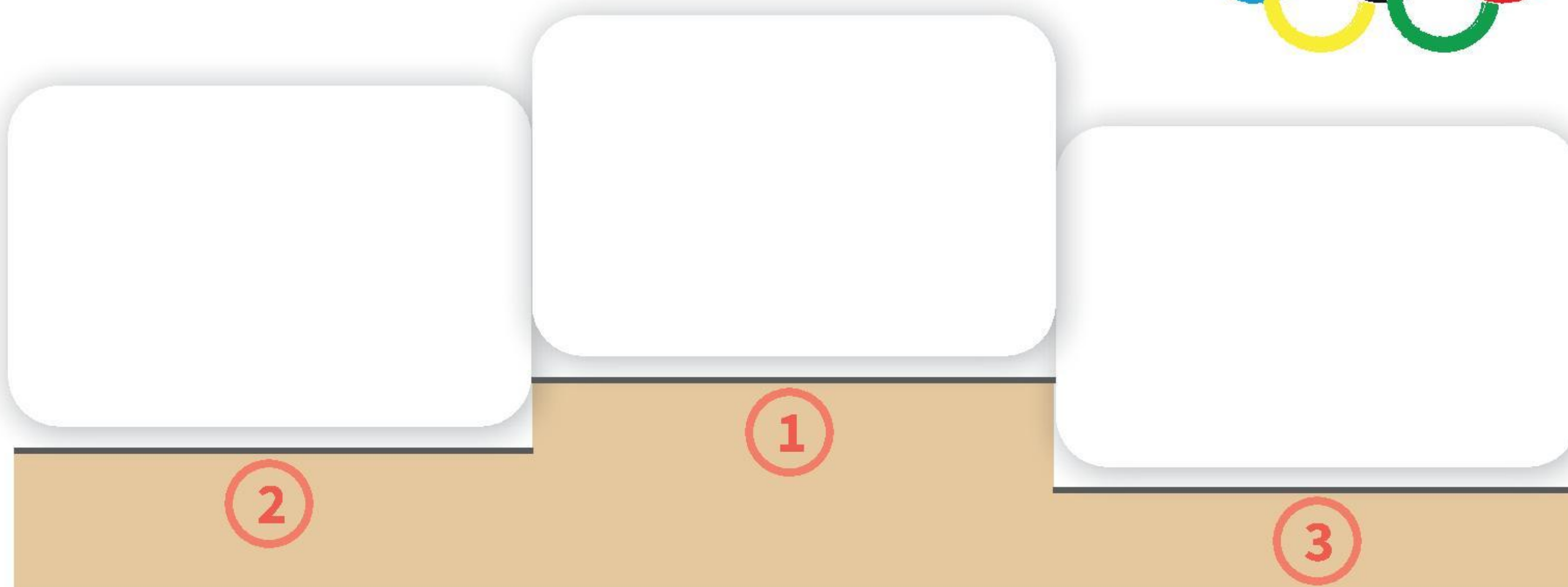
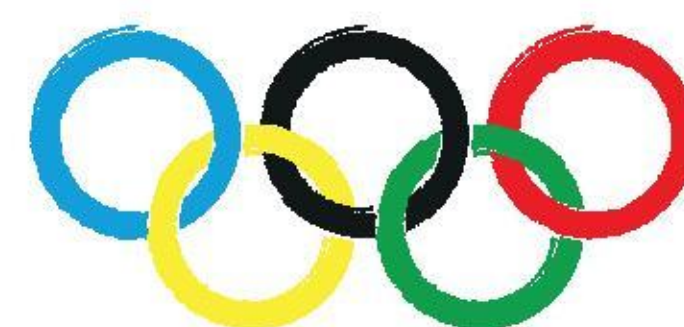
Krew jest czerwona, ponieważ znajdują się w niej czerwone komórki, nazywane też czerwonymi krwinkami. Czerwony barwnik w nich zawarty pomaga im przenosić tlen.

1. Wskaż rysunek, który nie pasuje do pozostałych. Wyjaśnij swój wybór.

- Które ze sportów zimowych najbardziej ci się podobają?
Narysuj ich symbole na odpowiednich polach podium.

- **2.** Odszukaj w tekście „Sportowcy na medal” imiona oraz nazwiska sportowców i zapisz je w kolejności alfabetycznej na karcie w „Klasowej encyklopedii sportu”. Pamiętaj, że w encyklopediach najpierw są umieszczone nazwiska, a potem imiona.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

- Obok nazwiska każdego ze sportowców wklej piktogram uprawianej przez niego dyscypliny.

3. Zmień zdania tak, aby nie było w nich podkreślonych wyrazów. Wykorzystaj w tym celu wyrazy z ramki.

jemu • jego • on • niemu

Kamil Stoch to wielki polski sportowiec. Kamila Stocha skoki podziwiają kibice z całego świata. To Kamil Stoch zdobył dla Polski najwięcej złotych medali na zimowej olimpiadzie. Dzięki Kamilowi Stochowi Polacy przeżyli wiele radosnych chwil. Kamilowi Stochowi zawdzięczamy rozślawienie naszego kraju na świecie.

- Zapisz poprawiony tekst w zeszycie.

4. Odgadnij rebusy i połącz je z właściwymi zdjęciami przedstawiającymi te sporty zimowe.

bob + k=s

m=c

a=g

h + no=ej

bo + ż=ry

5. Wpisz brakujące połączenia wyrazowe w liczbie pojedynczej lub w liczbie mnogiej.

liczba pojedyncza	liczba mnoga
sławny narciarz	
	szybcy łyżwiarze
skuteczny hokeista	
	najlepsi saneczkarze
zdolna łyżwiarka	

- Ułóż zdania z wyrazami występującymi w liczbie mnogiej. Zapisz te zdania w zeszycie.

6. Pokoloruj ramkę z każdym wyrazem takim samym kolorem, w jakim jest pytanie, na które ten wyraz odpowiada.

	jaki?	jaka?	jakie?
groźna	odważna	wytrzymały	wytrwała
szybkie	groźne	silna	hokejowy
wytrwałe	odważne	doskonała	narciarskie
odważny	groźny	zmęczony	cierpliwy

7. Dopisz brakujący wyraz w okrzyku dopingujących sportowca kibiców.

Biegnij, biegnij, _____ nie ulegnij!

- Wymyśl własne hasło, które zagrzeje sportowca do walki.

1. Przeczytaj skojarzenia związane ze sportem. Zaznacz trzy, twoim zdaniem, najważniejsze skojarzenia, które wyjaśniają, dlaczego warto uprawiać sport. Porównajcie wasze wybory.

sposób na spędzanie wolnego czasu

pokonywanie własnych słabości

odporność na choroby, sprawność

radość, przyjemność, zabawa

trening, kondycja, dobra forma, zgrabna sylwetka

- Dokończ zdania. Skorzystaj ze sformułowań z pierwszej części ćwiczenia. Użyj ich w odpowiedniej formie.

Sport to doskonały sposób na _____

_____. Zabawy ruchowe dostarczają wiele _____.

Uprawianie sportu pomaga utrzymać _____

i _____. Osoby wysportowane mają

większą _____.

Każdy sportowiec hartuje także swój charakter, bo często pokonuje własne _____.

2. Pokoloruj żółtą kredką medal przy tym, co robisz najlepiej. Podkreśl to, w czym chcesz się poprawić.

przestrzeganie
zasad gier
i zabaw

pływanie

skoki
na skakance

rzuty
do celu

jazda
na nartach

gra w piłkę

biegi

skok
w dal

- Powiedz, jakie masz inne sportowe umiejętności.

- Wpisz w puste miejsca czasownik **biegać** w odpowiedniej formie.

liczba pojedyncza	liczba mnoga
co robię? ja biegam	co robimy? my _____
co robisz? ty _____	co robicie? wy _____
co robi? on, ona, ono _____	co robią? oni, one _____

3. Przeczytaj plan zajęć sportowych Amelki i Jaśka na poprzedni tydzień. Uzupełnij zdania.

	Jasiek	Amelka
poniedziałek	karate	lepienie bałwana
wtorek	zabawy na lodowisku	nauka tańca
środa	bitwa na śnieżki	bitwa na śnieżki
czwartek	karate	aerobik
piątek	basen	zabawy na lodowisku
sobota	kulig	spacer po lesie
niedziela	zjazdy na nartach	zjazdy na sankach

Jasiek trenuje _____, a Amelka uczy się _____.

W _____ dzieci wspólnie bawiły się w śnieżki. W piątek

Jasiek był na _____, a Amelka na _____.

W _____ oboje byli na pobliskich górkach. Tego dnia

Jaś _____, a Amelka

na _____.

- Zaplanuj swoje zajęcia sportowe na najbliższy tydzień. Zapisz plan w zeszycie.

1. Na podstawie tekstu „Sportowa zima” dopisz brakujące litery w nazwach miejscowości chętnie odwiedzanych przez narciarzy i saneczkarzy.

____ościelisko	____iałka ____atrzańska
____ukowina ____atrzańska	____akopane ____ołdap
____arpacz	____klarska ____oręba

- Zaznacz kolorem wielkie litery w nazwach składających się z dwóch wyrazów.

2. Ułóż odpowiedzi na podane pytania. Zapisz je.

Jakie miejscowości znajdują się w okolicach Zakopanego?

Jak się nazywają trasy narciarskie w Karpaczu?

Jaką nazwę nosi centrum narciarskie na Mazurach?

3.

Hura, od jutra ferie!
Ciocia obiecała mi, że mój kuzyn,
Bartek, spędzi u mnie najbliższy tydzień.
Potem ja pojadę do niego na wieś.
To na pewno będą niezwykle dni.

- Jakie ty masz plany na ferie? Napisz o tym kilka zdań w zeszycie. Możesz skorzystać z podanych pytań.

Gdzie spędzisz ferie?
Czym najchętniej będziesz się zajmować?
Z kim będziesz spędzać wolny czas?

This image shows a full page of blank, lined paper. It features approximately 20 horizontal blue lines spaced evenly across the page, typical of standard notebook paper. The lines are thin and light blue, set against a plain white background. There are no margins, text, or other markings on the page.

4. Wpisz wyrazy wybrane z ramki we właściwe miejsca.

śnieżek • uważnie • jarzębina • poważny • przygody
• krzewy • rzeki • urządzać • drzewa

rz po spółgłoskach

ż wymienne

rz niewymienne

- Przepisz wszystkie wyrazy do zeszytu w kolejności alfabetycznej.

★ 5. Uzupełnij zdania brakującymi wyrazami.

_____ puszysty _____. Białe czapy
przykryły _____ i _____. _____ szczypie
w uszy. _____ pokrył stawy, jeziora i _____.
_____ dokucza ludziom i zwierzętom. Mimo to dzieci
chętnie bawią się na _____. Lubią _____
śnieżkami, jeździć na _____, _____ i sankach
oraz _____ kuligi. Teraz czekają na ferie
i wesołe, zimowe _____.

6. Połącz wyrazy, które do siebie pasują:

wróci

śnieg

góry

powroty

wracam

narciarka

śniegowy

narciarz

sześć

narciarski

lód

uważny

śnieżynki

uwaga

lodowy

szóstka

lodowisko

czwarty

czworo

górzysty

siedem

góral

górski

siódemka

czwórka

• Dokończ zdania:

Wymieniam **ó** na _____

Wymieniam **rz** na _____

Wymieniam **ż** na _____

7. Uzupełnij zdania wyrazami z wymiennym „rz” lub „ż”.

W czasie zjazdów narciarskich _____ zachować szczególną ostrożność.

Bartek ogląda piękne ilustracje gór w _____

W górach rozszalała się _____

Ola wędrowała górskim szlakiem w _____ Parku Narodowym.

Dzień odkrywców

1. Odkryj zasadę, zgodnie z którą została utworzona pokolorowana para wyrazów, i pokoloruj pozostałe pary – każdą z nich innym kolorem.

- Wskaż narciarzowi taką trasę do mety, która będzie prowadziła obok wszystkich chorągiewek z wyrazami z **ó** wymiennym. Narysuj ją.

2. Przeczytaj zagadkę, rozwiąż ją i narysuj rozwiązanie.

Moją pierwszą literę ma **lis**, a nie ma jej **las**.
Drugą – ma **gar**, ale już nie **bar**.
Trzecią – ma **len**, lecz nie ma jej **sen**.
Czwartą – ma **kosa**, ale już nie **kasa**.
Ostatnia jest u **kota**, mają ją też **kos** i **los**.

3. Dorysuj na obrazkach brakujące szczegóły tak, żeby wszystkie łyżwiarki wyglądały tak samo.

Zimowe zabawy

4. Sprawdź swoją spostrzegawczość.
Przyjrzyj się uważnie ilustracji.

- Teraz zasłoń obrazek i przeczytaj zdania. Przy każdym z nich napisz P, jeśli to PRAWDA, lub F, jeśli to FAŁSZ.

Dwoje dzieci zjeżdża na sankach. ☐ FE

Na ilustracji widać czworo dzieci. ☐ ME

Bałwan ma na głowie kapelusz. ☐ NO

W jednym z domów nikt nie mieszka. ☐ NAL

Dziewczynka trzyma śnieżną kulę w lewej ręce. ☐ NIE

Dwoje dzieci ma pompony przy czapkach. ☐ !

- Odczytaj kolejno sylaby – najpierw te zapisane przy prawdziwych, a później te przy fałszywych informacjach – i utwórz z nich hasło. Uzupełnij nim zdanie.

Brawo! _____, czyli nadzwyczajnie,
zadziwiająco, wyjątkowo, niezwykle!

1. Przeczytaj tekst i odpowiedz na pytania.

Zimą w mieście nie musi być nudno. Chociaż na dworze sypie śnieg i mróz szczypie w uszy, wszyscy świetnie się bawią. Marek i Zosia zjeżdżają na sankach z pobliskiej górki. Kasia i Iwonka lepią wielkiego bałwana. Na szkolnym boisku przygotowano lodowisko. Chłopcy z klas trzecich rozegrają na nim mecz hokeja. Nawet wróble baraszkują w śniegowych zaspach.

Jaka pogoda jest na dworze?

Jak dzieci bawią się zimą?

Co odbędzie się na lodowisku?

Gdzie bawią się wróble?

2. Połącz części zdań za pomocą odpowiednich wyrazów i zapisz te zdania.

W czasie ferii odpoczywamy

Zadbamy o to,

nasze zabawy były bezpieczne.

uprawiamy sporty zimowe.

3. Rozwiń zdania.

Chłopiec lepi.

Dzieci zjeżdżają.

4. Ułóż zdanie z rozsypanki sylabowej i zapisz je.

U spor zi pra ty mo wiam we.

5. Przekształć zdania według wzoru

Grzeczne dziecko się bawi.
Dziecko bawi się grzecznie.

Ostrożny narciarz zjeżdża.

Wesoły wróbel skacze.

Staranna uczennica rysuje.

Spis treści

X. Podróże w przeszłość

- 46. Narodowe Święto Niepodległości** 4
Odpowiadanie na pytania dotyczące tekstu informacyjnego. Wielka litera w nazwach świąt. Pisownia wyrazów z „h”
- 47. W prastarym grodzie** 6
Pisanie zdań z pamięci. Układanie zdań na temat pracy archeologa. Wyszukiwanie czasowników w tekście. Zamienianie formy czasu przyszłego czasowników na formę czasu przeszłego
- 48. Najstarsze miasta Polski** 7
Wielka litera w nazwach miast. Nazwy miast z zakończeniem „-ów”. Uzupełnianie zdań na podstawie tekstu
Rezerваты i pomniki przyrody
- 49. Zamki w Polsce** 10
Dopasowywanie informacji do zdjęć na podstawie tekstu. Podpisywanie zdjęć zamków. Wyjaśnianie znaczeń wyrazu „zamek”. Rozwijanie zdań. Pisownia wyrazów z „rz” wymiennym
- 50. Dzień odkrywców: Turniej rycerski** 12

XI. Zwierzęta naszymi przyjaciółmi

- 51. Marzenia o zwierzętach** 14
Ocena prawdziwości zdań na podstawie tekstu. Kolorowanie ilustracji zgodnie z kodem – cechy wyglądu i cechy charakteru. Układanie listy obowiązków opiekuna kota. Rodzina wyrazu „zwierzę”
- 52. Pomagamy zwierzętom przygotować się do zimy** 16
Pisanie odpowiedzi na pytania do tekstu. Pisanie ogłoszenia. Uzupełnianie tekstu czasownikami w odpowiednim czasie. Wskazywanie w zdaniach wyrazów z „ch”
- 53. Poznajemy bohaterów lektury „Sposób na Elfa”** ... 18
Wypisywanie imion bohaterów lektury. Dobieranie wyrazów o znaczeniu przeciwnym. Łączenie początków zdań z ich zakończeniami
- 54. Opowiadamy przygody bohaterów lektury** 20
Rozwiązywanie krzyżówki. Opowiadanie przygód bohatera lektury. Liczba pojedyncza i liczba mnoga. Pisanie opowiadania o wymyślonej przygodzie bohaterów lektury
- 55. Dzień odkrywców: Koty za płoty** 22

XII. Aby pięknie żyć

- 56. Jesteśmy tolerancyjni** 24
Wybieranie wypowiedzi okazujących szacunek dla odmienności innych osób. Dobieranie

wyrazów o podobnym i przeciwnym znaczeniu.

Pisownia wyrazów z „h”, „ó”. **Elementy pogody**

- 57. Potrafimy się dzielić z innymi** 27
Ocena prawdziwości zdań na podstawie tekstu. Pisanie zdań oceniających postępowanie królewny. Łączenie zdań pojedynczych w zdania złożone za pomocą podanych spójników. Uzupełnianie tabeli czasownikami w odpowiedniej formie – czas teraźniejszy, przeszły i przyszły
- 58. Do kogo zwrócić się o pomoc?** 29
Uzupełnianie zdań z dialogiem. Ustalenie odpowiedzi na pytanie: U kogo można szukać pomocy? Przypomnienie numerów telefonów alarmowych
- 59. Rozmawiamy o Świętym Mikołaju** 30
Uzupełnianie podpisów podziękowań na podstawie tekstu. Dobieranie podpisów do ilustracji i opowiadanie historyjki obrazkowej. Pisownia wyrazów z „ż” na końcu
- 60. Dzień odkrywców: Grudniowe niespodzianki** 32

XIII. Nasze sprawy

- 61. Do szczęścia niewiele potrzeba** 34
Numerowanie ilustracji zgodnie z kolejnością wydarzeń. Dobieranie tytułów do ilustracji. Porządkowanie wyrazów w kolejności alfabetycznej ze względu na drugą literę
- 62. Skąd się wzięły pieniądze?** 36
Pisownia czasowników w czasie przeszłym: wyjął, wzięła, zaczęli. Wyjaśnianie przysłów: „Pieniądze szczęścia nie dają”, „Nie wszystko złoto, co się świeci”
- 63. Czas to pieniądz** 37
Wyszukiwanie w tekście wyrazów rymujących się. Wybieranie określeń opisujących bohatera, pisanie zdań z tymi określeniami. Sformułowanie i zapisanie rady dla bohatera wiersza **Zagrożenia przyrody**
- 64. Jak to w rodzinie** 39
Pisanie odpowiedzi na pytania do tekstu. Pisanie listu. Układanie pytań do podanych zdań. Wyrazy, które nie mają liczby pojedynczej: skrzypce, drzwi, spodnie. Dobieranie przymiotników do rzeczowników
- 65. Sprawdzam siebie: Kto pyta, nie błądzi** 42

XIV. Świąteczne nastroje

- 66. Wkrótce święta** 44
Kończenie zdań na podstawie tekstu. Układanie zdań o przygotowaniach do świąt.

Pisanie przepisu na pierniczki

Na tropach roślin i zwierząt

67. Każdy może być Świętym Mikołajem 47

Układanie i zapisywanie rozmowy na podstawie opowiadania. Układanie pytań do wskazanych fragmentów tekstu informacyjnego. Pisownia nazw świąt i pochodzących od nich określeń: Boże Narodzenie – bożonarodzeniowy

68. Boże Narodzenie w Bullerbyn 49

Opowiadanie o świętach w Bullerbyn na podstawie ilustracji. Porównanie zwyczajów bożonarodzeniowych w Szwecji i w Polsce. Wyrazy z „ch” wymiennym na „sz”

69. Pierwsza gwiazdka 51

Uzupełnianie zdań na podstawie wiersza. Wyszukiwanie w wierszu określeń do podanych rzeczowników – układanie i zapisywanie zdań z tymi określeniami. Układanie życzeń świątecznych

70. Dzień odkrywców: Kolędowy czas 52

XV. Witaj, Nowy Roku!

71. Nowy Rok 54

Wyjaśnianie noworocznych przysłów. Wyodrębnianie czasowników w czasie przyszłym. Zapisywanie postanowień

72. Dary nowego roku 55

Numerowanie zdań zgodnie z kolejnością wydarzeń w baśni „O dwunastu miesiącach”. Dopasowywanie określeń do bohaterów baśni. Uzupełnianie zdań oceniających postępowanie bohaterów baśni. Tworzenie określeń od nazw miesięcy (marcowy, lipcowa)

73. Jak upływa czas? 57

Wyszukiwanie informacji w tekście. Uzupełnianie zdań liczebnikami porządkowymi w odpowiedniej formie. Wyjaśnianie wyrazów związanych z odmierzeniem czasu

75. Dzień odkrywców: Co niesie styczeń? 58

XVI. Co jest cenne?

76. Skarby ziemi 60

Bogactwa naturalne

Redagowanie zdań na temat wykorzystania wybranego bogactwa. Rodzina wyrazu „srebro”

77. Słony skarb 62

Uzupełnianie planu wydarzeń legendy. Przypomnienie pojęcia „legenda”. Układanie pytań do tekstu. Łączenie zdań za pomocą podanych spójników

78. Gdy nie było żarówek 64

Odpowiadanie na podane pytania na podstawie tekstu. Uzupełnianie czasownikami instrukcji używania lampy naftowej. Rodzaje rzeczowników w związku z przymiotnikiem. Definicja zdania. Rozwijanie zdań. Opisywanie lampy

79. Ze szkoły do laboratorium 66

Opisywanie wybranej sytuacji z opowiadania. Układanie notatki o życiu Marii Skłodowskiej-Curie. Pisownia czasowników: wyjęła, wyjął, wyjęli

80. Potyczki ortograficzne: Ważna wymiana 68

„Ż” wymienne na „g”

XVII. Nasi najbliżsi

81. Moja babcia jest wyjątkowa 70

Ustalanie kolejności wydarzeń w opowiadaniu. Pisanie zdań na temat babci. Sposoby pomagania starszym. Pisownia wyrazów z „ch” i „h”

82. Nasz kochany dziadziuś 71

Wykreślanie fałszywych informacji w tekście. Pisanie zdań na temat dziadka. Pisownia wyrazów zakończonych na „ę”: Proszę babcię o kanapkę

83. Kłopoty z rodzeństwem 73

Dopasowywanie imion bohaterów opowiadania do ich wypowiedzi. Zdrobnienia, zgrubienia i wyrazy obojętne. Wyrazy ze spółgłoskami miękkimi – dopasowywanie wyrazów do podanych schematów. Wskazywanie wyrazów o podobnym znaczeniu

84. Każdy chce być szczęśliwy 75

Kończenie zdań na temat rodziny.

85. Sprawdzam siebie: Wesola rodzinka 76

XVIII. Sport to zdrowie!

86. Dbamy o siebie 78

Wybieranie właściwych porad dotyczących zasad higieny na podstawie ilustrowanych informacji. Układanie haseł promujących zdrowy tryb życia. Pisownia wyrazów z „ch” i „h”

Budowa wewnętrzna człowieka

87. Wielcy polscy sportowcy 81

Wyszukiwanie w tekście potrzebnych informacji. Zamienianie w zdaniach powtarzających się wyrazów na zaimki osobowe. Rozwiązywanie rebusów związanych ze sportami zimowymi. Porządkowanie przymiotników ze względu na pytania

88. Uprawiamy sporty 84

Uzupełnianie zdań. Odczytywanie informacji z tabeli. Odmiana czasownika „biegać” w czasie teraźniejszym. Uzupełnianie zdań na podstawie tygodniowego planu zajęć

89. Robimy plany na ferie 86

Uzupełnianie pierwszych liter w nazwach miejscowości – wielka litera w nazwach składających się z dwóch wyrazów. Pisanie zdań na temat planów na ferie. Utrwalenie pisowni wyrazów z „ż” wymiennym na „g”, „rz” po spółgłoskach i „rz” niewymiennym

90. Dzień odkrywców: Zimowe zabawy 88

Sprawdzam siebie

Ilustracje i zdjęcia na okładce: Shutterstock.com.

Ilustracje: **Agnieszka Antoniewicz:** s. 12–13, 58–59; **Marcin Bruchnalski:** s. 5/miska, worki, ucho, nos, 9, 72/kanapka, książka, nos, dzwon, 76/konie, 80; **Małgorzata Cieślak:** s. 34, 35; **Anita Graboś:** s. 14; **Elżbieta Grozdew:** s. 5/chata, herbata, komin, 17, 24/cw. 1, 25, 26, 29, 40, 48/cw. 5, 50, 70, 71, 72/kos, 76/miecz, sto, 84, 87; **Katarzyna Kołodziej:** s. 19–21; **Tomasz Kozłowski:** s. 22–23, 68–69, 88–89; **Aleksandra Krzanowska:** s. 32–33, 64–65; **Ewa Poklewska-Koziello:** s. 31, 55, 56, 73; **Anna Sędziwy:** s. 8, 64, 72/len; **Elżbieta Śmietanka-Combik:** s. 5/ kłębki wełny, 6, 11, 24/cw. 2, 41, 42, 43, 48/cw. 4, 72/postacie, piłka, pas, 75, 78, 86; **Agnieszka Świejkowska:** s. 49; **Maciej Trzepałka:** s. 36, Archiwum Nowej Ery: 7.

Zdjęcia: Maciej Wróbel: s. 47/Maciek; PantherMedia /vieloryb: s. 10/Krzyżtopór; Shutterstock.com: s. 1; 3; 6; 9; 10/Nidzica, Malbork, Łęczycza; 16; 26/papuga, szron, szadź; 44; 46; 47/diabełek; 61; 63; 76/ciasto, róża; 80; 81/ikony sportów; 82.

Wydawnictwo Nowa Era oświadcza, że podjęło starania, mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwo Nowa Era, przytaczając w celach dydaktycznych utwory lub fragmenty, postępuje zgodnie z art. 29 ustawy o prawie autorskim. Jednocześnie Nowa Era oświadcza, że jest jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub innych podmiotów uprawnionych w przypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.